

༡༡། རྗེ་གུ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩ་
ལྷ་ན་ལྷུང་ར་ཏྲུ་ལྷ་སྟེ་ལྷ་ཉི་ཉེ། བོད་སྐད་དུ། རྗེ་གུ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་
པ། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ།། །རབ་བརྗེད་ཤེལ་གྱི་རི་བོ་ལྷ་བྱུང་
སྟུ། །ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལྷ་ཡི་རྩ་སྐྱེའི་གསུང་། །སྤྱི་བ་བྲལ་ནམ་པར་དག་པའི་ཕྱགས་མངའ་བ། །ལྷག་པའི་
སྟེ་མཚོག་གངས་རིའི་མདོག་ཅན་རྒྱལ། །མཁུན་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ་ཞིང་། །མ་རིག་ལུན་པ་འཕྲེལ་ས་པོ་
ནམ་པར་བསལ། །སྤྲེལ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་མཛད་པའི། །བྱུང་དབང་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་ལ་ཕྱག་
འཚལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་གྱི་དྲི་མ་ནམ་སྐྱེས་ནས། །དྲི་མེད་བདེ་གཤེགས་གོ་འཕང་རབ་བརྗེས་
ཤིང་། །གཞན་དོན་སྲིན་ལས་རི་ལྷུང་མཛད་པའི་ཚུལ། །གསལ་བར་སྟོན་མཛད་མི་པམ་མགོན་ལ་
འདུད། །སངས་རྒྱུ་གསུང་རབ་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་རྒྱལ། །སློ་གྲོས་ཚུ་མཚོར་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་
དཔལ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྐྱེགས་བམ་གཅིག་གྱུར་པ། །དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ།། །ནམ་
མང་གསུང་རབ་ཕྱལ་བྱེད་ཐབ་མོའི་མཚོ། །དགོངས་དོན་གེ་སར་སྟོང་པོ་གསལ་བ་ཡི། །བྲམས་པའི་གསུང་
རབ་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱུ་པ། །ནམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་གསལ་བར་བྱ། །རྗེ་གུ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་
བསྟན་བཅོས་འཚད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་གྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ། །ཚིག་དོན་སོ་སོར་དབྱེ་བ།
ལོ་རྒྱུ་བའི་འགྲུར་བྱང་སྟོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རྩ་ལྷ་ན་ནི་རྗེ་གུ་པ་ཆེན་པོའོ། །ལྷུང་ར་ནི་སྤྲེལ་པའོ། །ཏྲུ་ནི་རྒྱུད་
དོ། །ལྷ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་སོ། །མཚན་བཤད་པ་ནི། རྗེ་གུ་པ་ནི་འདིས་འདེགས་པས་ན་རྗེ་གུ་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་
རྗེ་གུ་པའོ། །ཚན་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་སྐྱབ་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་བཅོན་འགྲུས་ཚོས་པ་དང་། །ཐབས་མཁས་
འགྲུབ་པ་སྲིན་ལས་ཆེ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པའོ། །རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པ་སྟེ། འདིའི་བརྗོད་
བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆགས་པའམ། ཡང་ན་
རྒྱུད་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཁམས་ནི་རྒྱུ་རྒྱུད་དང་འབྲས་ཞིང་ཁམས་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱང་ཆུབ་སོགས་
གསུམ་ནི་ཐབས་རྒྱུད་དང་འབྲས་ལ། འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་
དོ། །སྤྲེལ་པའི་གོང་ན་མེད་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་
དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞེས་བྲས་ནས་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་ཉིད་གྱི་དགོངས་

འབྲེལ་དུ་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཤེར་སྤྱོད་གྱི་མདོ་དང་ཡང་སྐྱར་ཞེས། དམ་ཚཱ་ས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ཡང་
མདོ་སྤེ་དེ་ཉིད་དུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་ཡང་བཤད་པས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་སྤྱིར་སློབ་མ་རྣམས་འཚོས་པ་
དང་། བྱད་པར་དུ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལས་འཚོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་དཔྱད་མེད་པ་ལས་སློབ་པ་སྟེ། རྣམ་
བཤད་རིགས་པར། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། །དཔྱད་མེད་སྤྱིད་ལས་སློབ་བྱེད་གང་ཡིན་
པ། །འཚོས་སློབ་ཡོན་ཉན་སྤྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་པ་
སྟར་རོ། །འདིར་མིང་ནི་དཔེ་དང་། གྲངས་དང་། གཞུང་ཚད་དང་། ལུ་བ་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། བརྗོད་
བྱ་ལས་བཏགས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་བྱེད་ལས་ལས་བཏགས་པ་ལོ། །མངས་
རྒྱས་དང་ཞེས་སོགས་ནི་ལོ་རྒྱུ་བས་བཞོད་པ་ལོ། །བྱུང་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་པའི་སྤངས་པ་ལ་
འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་གཉིད་སད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སློབ་རྒྱས་པའི་ཉོགས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། བརྒྱ་མ་ཁ་
བྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་སྟར་དོན་སོ་སོའི་སློབ་སྤྱོད་ལས་རྒྱ་གར་བའི་བཤད་པ་མི་འབྲུལ་ཀྱང་བོད་སྐད་དུ་
བསྐྱོམས་པས་བོད་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱེད་པར་སྤངས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་འགའ་ཡིས་སློབ་རྒྱས་པར་སྤྱོད་ཞེས།
གཞན་དག་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་རྒྱུར་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་དང་སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པས་སམ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེམས་པས་སྟན་ཐུབ་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། སེམས་དཔའི་
སྤྱོད་ཆགས་པ་དང་སེམས་པ་དང་སྤྱིང་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཚོལ་བ་ནི་འདུད་པས་
སོ། །གཉིས་པ་ཚིག་དོན་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་བཅུམས་པ་མཐར་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣེ་
རྗེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྐྱུ་བ། གནས་བདུན་མདོ་དང་སྐྱར་བ། དེ་དག་འབྲེལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་
རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། ཚོགས་ཏེ་དགོ་འདུན་དང་། ཞུམས་དང་། བྱང་ཚུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྤོན་ལས་ནི་གྲངས་བདུན་གྱི་ཐ་མ་སྟེ། བདུན་དུ་ངེས་ཞེས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབྱེ་ཞབས་ཀྱང་གྱི་
ལུས་ནི་བྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུ་བ། བརྗོད་བྱ་ཉོགས་པའི་དོན་བདུན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། རྗོད་བྱེད་གཞུང་
རྣམས་དེའི་གནས་ཡིན་པས་རྗོད་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་སྟེ། སྤྱོད་གཉིས་ཀི་དངོས་ཡུལ་ལས་འདས་པས་
ཉོགས་པའི་དོན་བདུན་ནི་རྗོད་རྗེ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་གྱི་རྗོད་རྗེ་དེ་གཞན་གྱིས་ཕིགས་པར་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་

བསམ་གྱིས་མེགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་རྣམས་རྫོང་པའི་ཡི་གེ་ནི་གནས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ཐོབ་པ་
དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ལམ་སྟོན་པས་དེའི་ཉེན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་
པའི་ཚུལ་དང་། མདོ་གཅིག་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་སོ་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་
པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཁམས་ནི་འབེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་
དཔལ་སྲིང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་འབེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །སློན་ལས་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་འདུག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་
ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མདོ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཚུལ་ནི། རོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་བར་མ་ཆད་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
འཕགས་པ་གསུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱད་རྒྱལ་སྐྱེས་པོས་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་
པའི་མདོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མདོ་སོ་སོ་ནས་གནས་རེ་རེ་ཅམ་བསྟན་པར་མ་བཟང་མདོ་གཅིག་ལས་ཆང་
བའང་བསྟན་ཅེས་པའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། མདོ་དེའི་སློང་གཞི་ལས་རོ་རྗེའི་གནས་གསུམ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་
དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ། སློབ་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་
ལྷག་མ་གནས་བཞི་ནི། སློབ་ལྡན་བྱང་སེམས་དང་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བཞི། སྤང་བ་བརྒྱད། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དུག་སློན་ལས་སོ་
གཉིས་ཉེ་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོངས་སྟོང་དུག་ཅུ་བསྟན་པས་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། སྤང་བྱ་
ཡོད་ན་སྟོང་བྱེད་འཐད་པ་བསྟན་ཅིང་མེད་ན་མི་འཐད་པས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྟོང་རྗེ་བཅུ་
དུག་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་
པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་
མཛད་དོ། །འགྲེལ་བར་དེ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་དེ་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་མེད་པས་སྟོབས་
སོགས་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་པོས་སློན་ལས་སློན་མེད་པ་མཛད་པས་སློན་ལས་སོ་གཉིས་གསལ་བར་མཛད་
དོ། །འདིར་མདོ་ལས་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་བདེ་

གཤམ་གསལ་སྒྲིང་པོ་སྒྲིང་བར་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་གྱི་བདེ་གཤམ་གསལ་སྒྲིང་པོ་ལ་ངེ་
མ་རགས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། སྤ་བ་གསུམ་སྒྲིང་བའི་རིམ་བ་སྟེ། དགོས་ཆེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱིས་ངེ་མ་སྒྲིང་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། ཚོས་འཁོར་སོ་སོ་ཉན་པ་དང་། གསུམ་ཆར་ཉན་པའི་དབང་
གིས་ངེ་མ་སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་སོ། །གསུམ་བ་ནི་དོན་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ནི། རོག་མར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་
དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུ་བར་མཛད་ཅིང་། དགོ་འདུན་གྱིས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་སྤངས་ནས་བྱང་ཚུབ་བརྟེས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་
ལས་མཛད་པ་ནི་གོ་རིམ་དང་པོ་ལོ། །གོ་རིམ་གཉིས་པ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ། ཁམས་
དང་བྱང་ཚུབ་སོགས་བཞི་པོ་རྒྱུར་བྱས་པའི་རིམ་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་མ་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱིས་ལྡན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུན་བྱས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་ནས་བྱང་ཚུབ་སོགས་འཐོབ་པའི་རིམ་པའོ། །སྤྱི་མ་ནི་རང་
ཁམས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སོགས་ཀྱིས་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་
བསྟན་ཏེ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ནི། དོན་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྫོགས་
བར་སངས་རྒྱས་ནས་ཉོགས་པའི་ཚོས་སྤྱད་སུ་ཚུད་པ་ལས་ལྷུང་གི་ཚོས་སྟོན་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཚོས་
ཉན་པའི་དགོ་འདུན་འབྱུང་བའལ། ཚོས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་དགོ་འདུན་
འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པའོ། །ཚོགས་ལམ་སྒྲིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཁམས་ནི་
དེའི་ཉེར་ལེན་དགོ་འདུན་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་མཐར་འཁྲིལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པ་ན་སྒྲིང་
པོ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་གོ། །དེ་ལས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚོས་སློབ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་
བའོ། །གོ་རིམ་གཉིས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་། རྒྱ་ཁམས་སོགས་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོན་
མཚོག་གསུམ་སོ་སོའི་དོ་བོ། གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། མཐར་སྤྱད་གི་སྐབས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ།
དགོན་མཚོག་གི་སྐྱ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

མདོ་ལས་བསྟན་པའི་དོན་དང་། མིང་བཤད་པ་དང་། མིང་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གང་ཞིག་
ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཐོག་མར་གསལ་
དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འདིག་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། མཐར་འདིག་པ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་
ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་རོ། །འདིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་མཁྱེན་པ་
དང་བཅེ་བ་དང་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་
འོ། །ཚོས་ཀྱང་འགོག་ལམ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དགོ་འདུན་ཡང་རིག་གྲོལ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
དགོས་པས་འགལ་བ་ཁས་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེའི་དོན་རྟོགས་པ་གལ་ཆེའོ། །ཞི་བ་
ནི་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྐྱོས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞེ་བས་སོ། །སངས་རྒྱལ་ནི་སྐྱོ་བ་དཔོན་
མེད་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སངས་རྒྱལ་པ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རོ། །སངས་རྒྱལ་ནས་ནི་
ཞེས་པ་ནི་མཁྱེན་པའོ། །ལམ་སྟོན་པ་ནི་བཅེ་བའོ། །ཅེ་འདྲ་བའི་ལམ་སྟོན་ཅེ་ན། ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་འདིག་མེད་ཏུག་
པའི་ལམ་སོ། །འདིར་སྦྱངས་རྟོགས་སྦྱར་མི་སྟོག་པ་ལ་ཏུག་པའི་སྐྱས་བསྟན་ཏེ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན།
གཤམ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྒྱས་པ་ནི་མཁྱེན་
བཅེའི་རལ་གྱི་མཚོག་བསྐྱམས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙམ་མིང་ག་ལུགས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་གཙོད་པར་མཛད་པའོ། །ཅིང་
ནི་སྤྱད་ཚིག་གོ། །འདིར་གཅིག་ཕྱིར་སྐྱ་བྱས་ནས་སྦྱ་མེད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། རོར་བ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་གཅིག་ཕྱིར་
སྤྱད་དོད་མེད་པས་སོ། །མཁྱེན་བཅེའི་དོ་རྗེ་བསྐྱམས་ནས་འདིག་ལྟ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟ་བ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་ནག་
འཐེབས་པོས་བསྐྱོར་བའི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཅིག་པ་བརྟན་པོ་འདིག་
རྟོན་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་ཤིང་ཕྱིགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་འདིག་པར་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིགས་
བཅད་འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྡན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པ་
དང་། མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་བ་དང་རྒྱས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོའི་དོན་ཐོག་མ་དབྱུས་མཐའ་མེད་ཅེས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་
ཞེས་པ་སྦྱར་བ་ནི། ཚོས་དབྱིངས་ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་།

དབུས་སུ་གནས་པ་དང་། མཐར་འགག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོར།
འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེས་བཞུན་པ་ལ་བཞི་རྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་
འགག་ཡོད་མེད་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བའི་འཆི་བས་འགག་པ་ཡོད་མེད་དང་། བདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་
བྱས་པའོ། །གཞུང་འདིར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཀུན་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཀུན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་སོགས་གྱིས་འདུས་བྱས་སོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱེ་བདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་
འགག་ཏུ་སྣང་བ་ཡོད་པའི་འདུས་བྱས་སོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་
སྣང་བ་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །རྫོགས་པའི་ཆ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདུས་བྱས་སོ། །དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་ཚོས་སྐྱེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་བཤད་པ་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
སྐྱེ་དོན་དུ་མ་ཡོད་པས་གཞུང་གི་སྐྱབས་གང་དུ་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་
བཤད་དགོས་སོ། །སྐྱབས་འདིར་ནི་བདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་བ་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
བརྒྱ་རྒྱུན་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ནི། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་མེད། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་བྱང་པར་བཞི་ལྡན་ཏེ། ཟབ་
པའི་བྱང་པར་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །བདེ་བའི་བྱང་པར་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་དེའི་རྒྱ་བག་
ཆགས་ལོག་པའོ། །བྲལ་བའི་བྱང་པར་ནི་སྐྱབས་གཉིས་ཞི་བའོ། །ཉལ་པའི་བྱང་པར་ནི་སྐྱོན་གྱི་ལུས་མ་ཡིན་
པའོ། །མདོའི་དོན་ཞི་བ་ཞེས་པ་དང་ལྷན་གྱུ་བ་ཅེས་པའི་མིང་སྐྱར་བ་ནི། །ཞི་བ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་སྐྱབས་གཉིས་
གྱིས་དག་པ་ཚོས་ཅན། །ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །སྐྱབས་གཉིས་སྣངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
སྲིད། མདོ་ལས་བཞུན་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་
རྫོགས་མིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་སྐྱར་བ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྐྱེ་དང་ཉལ་ས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྫོགས་བྱ་མིན་ཏེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
སྲིད། མདོའི་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་མིང་སྐྱར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། མཐུན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཇི་

སྐད་བསྟན་པའི་དོན་གསུམ་པོ་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
མདོའི་དོན་དང་བཅེ་བ་ཞེས་པའི་མིང་སྐྱར་བ་ནི། ཟུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་གསུམ་པོ་དེ་མ་
རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མདོའི་དོན་དང་རུས་པ་ཞེས་པའི་མིང་སྐྱར་བ་ནི།
རུས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤོང་། ཟུགས་རྗེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཕྱིར།
ཡོན་ཏན་དུག་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་སྐྱར་རོ། །དུག་པོ་དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་
དོན་བསྟན། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། མདོའི་
དོན་བསྟན་པ་དང་། མིང་བཤད་པ། མིང་དོན་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་འགོག་ལམ་གཉིས་ལས། འགོག་བདེན་ནི།
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པའི་ལུ་བཞེ་གང་དུའང་རྟོག་གཏེ་སྟོས་བརྟག་པར་མི་རུས་པས་རྟོག་པའི་
དངོས་ཡུལ་མིན་པ་དང་། སྐྱབ་ཤེད་པ་དང་འཇུག་པའི་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་དངོས་ཡུལ་མིན་
པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། གསུམ་པོ་ནི་རང་བཞིན་
རྣམ་དག་གི་ཚོས་སོ། །སྤྱི་བ་གཉིས་ཞི་བ་ནི་སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་གོ། །ལམ་བདེན་ནི་ཉི་མ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། རོ་
བོ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
དམིགས་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་དང་། བར་མ་ཀུན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་
པ་དང་། སྤང་བ་དང་། གཉི་སྤྱད་གི་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་ལམ་གྱི་
དམ་པའི་ཚོས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །ཞེས་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིས་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། བསམ་དུ་མེད་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ཉོན་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་།
གསལ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡོན་ཏན་དུག་བསྟན་ཏོ། །རོ་བོ་གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་
དང་། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཚོས་དགོན་
མཚོག་ཡིན་ལ། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱེད་
ཏེ། གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་ལ་འདིར་ཆགས་བྲལ་ཞེས་འཛོག་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འགོག་ལམ་དེ་
དག་གྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསམ་དུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། དག་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་

ཉན་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །རི་ལྷར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། འགོག་བདེན་ནི་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་
ཉན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་སོགས་ལུ་བཞིར་རྟོག་གའི་སྒོས་བརྟག་བྱ་མིན་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་
སྤྱིར་དང་། སྐྱས་བརྗོད་བྱ་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སོ་སོར་མཐུན་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཞི་བའི་དོན་དང་མིང་སྦྱར་བ་ནི། འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པ་
སྟེ་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྩ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པ་སྟེ། སྤངས་
པའི་ཡོན་ཉན་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ་སྐྱིབ་གཉིས་ཞི་བའི་སྤྱིར་དེ་ཡང་སྐྱིབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཡོད་པ་འགགས་པའི་
དངོས་སྤྱོད་ལས་འདོད་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྐྱིབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པར་ཡེ་
ཤེས་སྤངས་བ་རྒྱན་དང་དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ས་ནི་སེམས་ཅམ་དུ་འཆད་པ་བཀག་པ་ཡིན་
ནོ། །དག་སོགས་གསུམ་གྱི་དོན་དང་མིང་སྦྱར་བ་ནི། དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ།
ལམ་བདེན་ནི་ཉི་མ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་
ལུན་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ལྟར། རོ་བོ་རྩེ་མས་དག་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་
གོགས་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ལམ་འདི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་སྦྱར་བས་གཞུང་འདི་བཀའ་བྱི་མ་ཁོ་
ནའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་ལའང་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་
བརྟན་པའི་དོན་དང་། མིང་བཤད་པ་དང་། མིང་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་རི་ལྷ་བ་རིག་པ་དང་། རི་སྟེད་པ་རིག་
པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཆགས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། དམན་
པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་གསུམ་དང་། རིག་གྲོལ་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པས་ཡོན་ཉན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་
རི་ལྷ་བ་རིག་པ་ནི། ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཞེས་སྦྱར་དོ། །གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གང་
དག་གིས་སོ། །ཡུལ་ཅི་ཞེས་རྟོགས་ཤེ་ན། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཏེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་
བས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་སོ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པོ་དེའི་མཐར་ཐུག་པས་མཐའ་ཞེས་པ་སྟོས་པ་
ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །རྒྱ་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་གཟེགས་པས་སོ། །རི་ལྷར་ན་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་ཅེ་ན། སེམས་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རི་སྟེད་པ་རིག་པ་ནི།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པའི་སྒྲོལ་། །འདི་ནི་
མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱིབ་པ་
མེད་པ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །མངའ་བ་ཞེས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་
ཏོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་རིག་གྲོལ་གཉིས་མངའ་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིགས་
སུ་བཅད་པ་འདིས་ཅེ་བསྟན་ཅེ་ན། སྒྲོ་ལྡན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་ཚིགས་ནི་རིག་པ་གསུམ་
དང་ལྡན་ཏེ། རི་བཞིན་གཟིགས་པ་དང་། རི་སྟེང་གཟིགས་པ་དང་། རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་
སྤྱིར། གྲོལ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཚིགས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་དག་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷན་
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། རིག་པ་གསུམ་ནི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་བ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་ཡིན་
ཞེད། རི་ལྟ་རི་སྟེང་རིག་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་ལས་ཡིན་ལ། སྐྱིབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་
ནི། རིག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དང་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། རི་ལྟ་བུ་རྗོགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་གདོད་མ་ནས་ཉེ་བར་ཞི་
བའི་ཚོས་ཉིད་དུ་རྗོགས་པའི་སྤྱིར། ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རྗོགས་ཤེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་བད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་སྤྱིར། འདིར་འགྲོ་
བའི་སྐྱས་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་བ་བྱུང་དོ། །རི་སྟེང་བ་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་
པའི་སྤྱིར། སྒྲོ་གང་གིས་རྗོགས་ཤེ་ན། ཤེས་བྱའི་མཐར་ཐུག་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྗོགས་པའི་སྒྲོས་སོ། །འདི་ས་
དང་པོ་ནས་འཕྲོ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྗོགས་པས་སོ། །འདིར་མཉམ་གཞག་ཏུ་རི་ལྟ་བུ་
དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རི་སྟེང་བ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་བ་རྗོགས་
པ་དེ་ནི་གཞན་དང་སྐྱེ་མོང་མེན་པ་འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་རིག་པས་རི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རྗོགས་པས་
ཚིགས་པ་མེད་པ་དང་། རི་སྟེང་བ་རིག་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་རྗོགས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
ཉོན་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་ནས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ནང་རིག་པ་དང་ཚིགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱིབ་

བ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་དོ། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནང་གི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟེགས་པ་དང་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དག་
བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེད་པ་དང་ཉེ་བའི་སྤྱིར་རམ། རིག་གྲོལ་གང་དང་ལྡན་བས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལས་གཞན་ཚུལ་སྤྲིམས་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་དབང་
དུ་འཕགས་པས་སྒྲོན་མེད་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་ཀྱི་
སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཅུ་རིག་གྲོལ་ལ་བརྗོད་ན་ཀྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་
པའི་རིག་གྲོལ་སངས་རྒྱས་དང་། སྟོབ་པའི་རིག་གྲོལ་ལྡན་བས་དགེ་འདུན་དང་། ལྡན་ཚོས་ཚོས་དཀོན་མཆོག་
གོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐྱབས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ཏོ། །དང་སོ་ལ་
རི་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྟེར་བུན་མོང་གི་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཟག་གང་གི་
དབང་དུ་བྱས་ཤེ་ན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལུང་དང་ཐེག་དམན་སྐྱབས་སུ་མ་བཞག་པ་ལ་རི་བའོ། །ལན་བསྟན་པ་
ནི། རང་ཉིད་འདྲིགས་པ་ལས་ཐར་བའི་སྤྱིར་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་སྟེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དག་ནི་རང་ཉིད་འདྲིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སུ་བཞག་ཅིང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་
རྣམས་ནི་རང་ཉིད་འདྲིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་
བས་ཚོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་བཞག་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་འདྲིགས་པ་
ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་
བཞག་གོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་གྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་མིན་ནམ། ཅིའི་སྤྱིར་གང་
ཟག་སོ་སོ་ལ་སྐྱབས་རེ་རེ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྒྱའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་
གྱང་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱབས་སུ་འདྲིན་པའི་སྤྱིར། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རང་གི་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན་འདྲིགས་པ་ལས་ཐར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སོ་སོའི་ཐོབ་བྱ་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཐེན་ན་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འདྲིན་མི་དགོས་ལ། མ་ཐོབ་ན་སྐྱབས་སུ་རི་ལྷ་རི་ལྷུང་
ཞེ་ན། ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ནི་ཐོབ་བྱ་སྐྱབས་སུ་འདྲིན་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་ན་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྱུབ་ཐེན་གྱི་དཀོན་

མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འདྲིན་པ་སྟེ། སྐྱ་མ་ལ་ངེས་ལེགས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་
ལ་མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གསུམ་དུ་བརྗོད་དོ། །སྡོག་པས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་
རྣམས་ཐ་དད་པ་དུག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྡོག་པ་ནས་ངེས་ལེགས་དོན་
དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པའི་སྡོག་པ་ནས་མངོན་མཐོ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལྷག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐྱབས་འདིའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྟེན་གཉིས་
རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་པས་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཚིག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བའི་གང་
ཟག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་
མོས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པའི་གང་ཟག་ཉེན་འགྲེལ་ཟབ་མོའི་ཚོས་རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཚོས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་
པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་ཚོས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་གང་ཟག་དགེ་འདུན་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་
རྣམས་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སུ་བཞག་གོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་
སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ནི་
མཐར་ཐུག་གམ་གཏན་དུ་བའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚོས་ལ་གཉིས་ལས། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལམ་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་ཚུ་བཟལ་ཐེན་པའི་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིར་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྒྱར་བཟང་
བའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་ནི་སྟོན་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་ལམ་ནི་གཏན་དུ་བའམ་བཏན་པའི་
སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་འདུས་བྱས་
འགྲུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཚོས། །དེས་ན་དེ་དག་
བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །སྐྱེད་པའི་དོན་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར། འདུས་བྱས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་
སྟོ་ལ་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་འགྲུང་ཞིང་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་
ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྟོག་མི་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་སྤྲད་ཅིག་གིས་འདིག་མི་

འདྲིལ་དང་། རྒྱ་ལག་མི་ལག་དང་། སྐར་ལྗོག་མི་ལྗོག་རྣམས་ལ་བཤད་དེ། སྐབས་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་
བརྟགས་ནས་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །འགོག་བདེན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མིན་པར་འོག་ནས་སྟོན་ཏོ། །དགོ་
འདུན་དགོན་མཚོག་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མིན་ཏེ། འཆི་འཕོའི་འདྲིལས་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིད། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། འདིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འདུས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་
དང་མི་ལྡན་ལ། ཉན་རང་གི་ལྟག་བཅས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱབས་བསྐྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་མཐར་ཐུག་གམ་གཏན་དུ་བའི་
སྐབས་སུ་མི་འོས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ནི་སྐྱབས་བསྐྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སོ་
སྐྱམ་ན་མིན་ཏེ། མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་ལས་ཉོན་དང་སྐྱབས་བསྐྱེད་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་ལ། མེད་པ་དགག་པ་
ཅམ་ནི་སྐབས་སུ་འོས་པ་མིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ལོ། །ཡང་ན་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་
བདེན་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་པ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་
དང་མ་བྲལ་བའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་འདས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཀྱང་
སྐྱབས་བསྐྱེད་དང་མ་བྲལ་བའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ལྟག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སོ་སྐྱམ་ན་མིན་ཏེ།
མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བའི་སྲིད། གང་མེད་པ་དགག་ཅམ་
ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་འོས་པ་མིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་ན་ལེགས་སོ། །གངས་རིའི་
ཁོད་ཀྱི་མཁས་རྗེ་མ་ཀུལ། །མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་སྟོས། །རིང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ། །གཞན་
ལས་ལྟག་པའི་སྟོ་ཡིས་རྟོགས། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་གཏན་དུ་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་ཉིད་འདྲིལས་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དང་ཉན་རང་མི་སྟོབ་པ་རྣམས་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་དང་བཅས། གཞན་ཉན་རང་སྟོབ་པ་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་དང་
བཅས་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ནི། དམ་པའི་དོན་ཏེ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ན་
འགོ་བའི་སྐབས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ཚོགས་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཐོབ་ན་ཡོན་ཏན་མཐར་
ཐུག་པའི་སྲིད་རོ། །བཞི་བ་དགོན་མཚོག་གི་སྐྱ་དོན་ནི། ཅིའི་སྲིད་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དགོན་མཚོག་ཅེས་

བརྗོད་ཅེ་ན། ཚོས་མ་སྐྱུན་པ་དྲུག་གིས་འོར་བུ་དང་འབྲུ་བར་བརྗོད་དེ། ཇི་ལྟར་འོར་བུ་ཉིད་དཀའ་བ་དང་། ཇི་མ་
 མེད་པ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་མ་སྐྱུན་དང་ལྡན་པ་དང་། མཛེས་བས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཇི་ལོ་ཆེ་
 བཅོས་མ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། བརྗོད་སྐྱོད་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་
 དགོ་ཅ་མ་བསྐྱུན་པ་ནམས་དང་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་ཡང་མི་འབྲུང་བས་འབྱུང་བ་དགོན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་བ་
 གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། མཛོན་ལེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་མ་སྐྱུན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་
 སྤྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དགོན་མཚོག་ཉིད་དོ། ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཁམས་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 སྐྱུན་མོང་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ། དེ་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཛོན་
 བསྐྱུན་པ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ལས་མ་
 གོལ་བའི་ཁམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཇི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་
 དོ། །དེས་ན་དཔལ་སྤེང་དང་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ལས་མ་
 གོལ་བའི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་སྐྱབས་ལས་གོལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་མ་ནི་དེ་
 ལྟར་དེས་ལ། སྤྱི་མ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤྱིར་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐྱབས་ན་ཡང་ཡོད་པར་
 བཤད་པས་སོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཁོ་
 རར་འདོད་པའང་བཀག་སྟེ། སྤྱིར་པོའི་གཙོ་བོ་དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་
 སྤྱིར་པོ། །དེ་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ནི་གནས་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
 སྤོབས་བཅུ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རྒྱལ་བའི་མཛོན་པ་ནི་སྤོབས་བཅུ་སོགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་སྤོབས་མེད་པའི་སྤོབས་ལས་སོ། །རྒྱ་རྒྱུན་གནས་བཞི་པོ་གང་
 ལས་འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་དགོ་བ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གནས་བཞི་པོ་འདི་ནི་དོན་དམ་གཟིགས་པ་

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཁམས་སོགས་བཞི་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་འགྲུང་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདྲིའི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ་སངས་རྒྱལ་
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རིགས་དེ་ཡང་ཁམས་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་བཞི་ཡིས་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །རྒྱ་མཚོན་བཞི་འགོད་པ་ནི། རི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའང་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པའང་ཡིན་པས་འགལ་བ་ལྟར་
སྣང་བའི་སྲིད། རོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། དག་པ་ནི་ཁམས་ཤི་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
ཡིན་ལ། མ་དག་པ་ནི་སློབ་བྱུང་གྱི་ཤི་མ་དང་ལྡན་པའོ། །ཤི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། གདོད་
མ་ནས་དག་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང་། སྲིས་ཤི་མ་གཉེན་པོས་གསར་དུ་དག་པ་
འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བའི་སྲིད་ལོ། །རོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་མེད་པ་ནི་ཤི་མ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་
ཡིན་ལ། སྲིས་དག་པ་ནི་གསེར་ལ་གཡའ་དག་པའི་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཤི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། སོ་སོའི་སྤྱི་བོའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་ནའང་སྲིས་ཤི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཚོས་ཉིད་
ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པའི་སྲིད། རོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤི་མས་
མ་དག་པས་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་སྲིས་ཤི་མས་དག་པ་ན་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མི་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་
པའི་སྲིད། དཔེར་ན་གསེར་གཡའ་མ་དག་པའི་སྐབས་སུ་འོད་མེད་ཀྱང་སྲིས་འོད་དབྱེར་མེད་དུ་འཇུག་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་འབྲས་ཀུན་ཏུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འབྲས་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་
གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་
ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །གལ་ཏེ་དག་མ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན། རི་བཅས་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་ཤི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བར་གང་གིས་འབྱེད། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཅན་ཤི་མས་
དག་མ་དག་གིས་འབྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ཅན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་འདོད་པས་རི་
ལྟར་གཅིག་ཡིན། གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་དང་ཡུག་ཚེན་བོའི་དཔེས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོན་ཏན་ཚང་བར་
གསུངས་པས་ན་གཞི་དུས་དང་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མདོ་དེ་ལས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་

ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་འབྲུག་པར་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་
གསུངས་པས་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་འབྲུག་པར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་
དགོངས་སོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ། འབད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྟུན་གྱིས་བྱུང་བའི་
འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བའི་སྲིད། དོན་ལ་
མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་སློབ་ལས་སྟོན་པའི་དཔེ་དགུས་སྟོན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་གནས་བཞི་པོ་འདིས་བསྟན་པས་ན་བཞི་པོ་འདིར་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་ནི་རྟོགས་བྱའོ་
གནས་ཏེ། ཁམས་རྟོགས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། མ་རྟོགས་ན་མི་གྲོལ་བས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་རྟོགས་པའི་གནས་
ཏེ། ཁམས་ངེ་མ་ཀུན་གྱིས་དག་པ་རྟོགས་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་དེའི་ཡན་ལག་ནི་ཡོན་ཏན་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྲིད། སློབ་ལས་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་
རྣམས་ཉིད་གྱིས་སློབ་ལས་ཀྱི་སློབ་པ་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་སྤྱི་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེའང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
གནས་གཅིག་ཁམས་དེ་ནི་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པས་སོ་སོ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱས་པས་ངེ་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྲུང་བས་རྒྱུ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་
སོགས་གསུམ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ན་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་སྟོན་
པའི་སློབ་ལས་མཛད་པ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྲུང་བས་རྒྱུ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཁམས་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་བྱ་བྱེད་དང་
བྲལ་བའི་སྲིད། ས་བོན་དང་རྒྱུར་མི་འཐད་ཅེ་ན། གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་
ཡིན། །ཞེས་དབུ་མ་རྩ་བ་དང་ཚོད་པ་བསྐྱོག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དུའང་། རབ་
འབྱོར་གཟུགས་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པར་མ་གྱུར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་སྟར་མི་དང་སྟར་མ་
ཡིན་དང་བཅས་པའི་འདི་ག་རྟེན་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ངེས་པར་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁམས་དང་། བྱང་ཆུབ་དག་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སློབ་
ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དོན་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་
བསྟན་པ་དང་། ཁམས་རྣམ་གཞག་བཅུ་ཡིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྟོང་པོ་ངེ་མས་བསྐྱེད་པས་ཚུལ་བསྟན་པ་
དང་། གང་ཟག་གང་གིས་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེ་བཅས་དེ་

བཞེན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན་ལྡན་མདོ་སྡེ་དུ་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
 ཅན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་འཕྲོ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་
 སྐྱེའི་དེ་བཞེན་ཉིད་རང་བཞེན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོས་སྐྱེའི་
 རིགས་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་གསུམ་གྱིས་ལུས་ཅན་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་
 ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་རྣམས་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞེན་དང་རྒྱུའི་བདེ་གཤེགས་སྣང་
 པོ་སྟེ། དང་པོ་ཚོས་སྐྱེ་ནི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དངོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་པོ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་སྤྱིར་བྱུང་བར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྣང་པོ་དངོས་ཏེ། དེ་བཞེན་ཉིད་རང་བཞེན་རྣམ་དག་ཅུ་ལྟོགས་པ་ནས་
 གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་ལ།
 སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་པོ་ནི་དངོས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། སེམས་ཅན་སྤང་བའི་ནང་ན་
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གནས། །དེ་ནི་རང་བཞེན་གཉིས་མེད་ཅི་མ་མེད། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་འབྲས་བུར་
 བཏགས་ནས་ནི། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སྣང་པོར་བརྗོད་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་
 འགྲེལ་བར་གསུམ་པོ་འདི་སྣང་པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འོག་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་
 འོག་ནས། འདི་ཡི་རང་བཞེན་ཚོས་སྐྱེ་དང་། །དེ་བཞེན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་
 བེ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སྣང་པོའི་དཔེ་དགུ་དང་སྐྱར་ཏེ། འགྲེལ་བར་རྒྱས་བཤད་དུ། རྫོགས་
 པ་ཚོས་སྐྱས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 འཕྲོ་བའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་འགྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་དང་སྤྱང་ཅི་དང་སྣང་པོའི་དཔེ་འདི་གསུམ་
 ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱས་ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་
 ཅན་འདི་དག་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ཤེས་བྱེད་དུ་
 རངས་པ་ནི། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཏུ་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །དེ་བཞེན་འདི་ནི་ཏུ་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །རི་ལྟར་
 ལམ་མཁའ་གཟུགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སོང་། །དེ་བཞེན་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀུན་སོང་། །ཞེས་སོ། །འདི་
 དག་གི་དོན་ནི་རྫོགས་པ་ཚོས་སྐྱེ་དང་། བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྤྱིར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རང་བཞེན་རྣམ་

དག་གི་ཆ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ནི། འདི་ནི་
 བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བས་གཞི་འབྲས་ཀུན་དང་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་བྱུང་བས་དབྱེར་མེད་པ་ཞེས་བཤད་
 ལ། རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སང་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་ལེན་
 ཀྱི་རྒྱལོ། །རི་སྐད་དུ། ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྲང་མའི་ཅི་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྤྲང་བར་བྱ་བའི་ཁམས་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་ལས་སྤྱད་བདེའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བར་བཤད་པའང་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་ལས་སོ། །འདིར་ཚོས་སྐྱེ་འཕྲོ་བའི་དོན་ཐིན་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་གྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་དོན་དང་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི་སེམས་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་པའི་སྐྱོན་ལས་
 སྐྱོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དེ། གཞུང་
 འདིར་ཡང་། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་
 ཀུན་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཡོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་
 པའི་དོན་ཏེ། འགྲེལ་བར་གསེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། ཤེས་བྱེད་བྲངས་པ་ནི།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་བས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འཕྲོ་
 ཀུན་དེ་ཡི་སྟོང་པོ་ཅན། །ཞེས་ཏེ་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
 རྣམ་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རིགས་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། འགྲེལ་བར་གཏེར་དང་སྐྱོན་ཤིང་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་དང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་
 གསེར་གྱི་གཟུགས་ཏེ། དཔེ་སྟོན་མ་ལུ་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་
 རིགས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་འདི་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་
 པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། ཤེས་བྱེད་དུ་ཚོས་མངོན་པའི་མདོར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་
 ཁམས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འཕྲོ་བ་ཀུན། །སྤྲང་འདས་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་བྲངས་སོ། །བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀས་རྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། ཤིན་ཏུ་

འགྲིག་ཅིང་འདི་ཉིད་དགོངས་པར་གདོན་མི་ཟེལ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་ཚིག་གིས་མདོར་བསྟན་པ་
 དང། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང། མཇུག་བསྟུན་བཤོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་
 དང། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། །ཉག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་མེད་མེད། །དོན་དམ་
 དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་ཏེ། སྤྱི་མ་ལུ་གཅིག་ལས་གཅིག་འགྲོས་བཤོ། །གཉིས་པ་ལ་
 བརྒྱད་དེ། རོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན། འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན། ལྡན་པའི་དོན། འཇུག་པའི་དོན། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 དོན། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། མི་འགྱུར་བའི་དོན། ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱན་
 མོང་དུ་བསྟན་པ་དང། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རོ་བོ་ནི། དོན་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས།
 ཚོས་སྤྱོད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱི་རང་མཚན་ནི་རིན་ཆེན་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་བཞིན་དང། སྤྱི་མཚན་
 བེ་དཔེ་གསུམ་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་དུ་ཉག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །རྒྱ་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང། ཉིང་དེ་འདྲིན་དང། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་
 སྟེ། དེའང་དོན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་དང། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རི་མ་
 སྤྱོད་བ་དང། མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱིས་། །མི་།འདི་ནོར་བ་མིན་ནམ་དབྱེད་དགོས། སྤྱོད་བ་དང། ལུས་པ་འཕེལ་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རོ་བོ་དང། རྒྱ་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དོན་གསུམ་གྱི་རང་མཚན་ལས་
 བརྒྱལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་སོགས་མཇུག་དང་ལྡན་པས་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ནམ་མཁའ་དང། རིགས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་
 བརྒྱལ་བརྒྱན་པའི་རོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ཚོས་མཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱི་མཚན་ལས་
 བརྒྱལ་ནས་དོན་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་དཔེ་གསུམ་ཆར་དང་དོན་མཇུག་
 ཏེ། ཅུ་བར་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་ཚོས་མཇུག་བསྟན་ནས་པན་ཚུན་ཁ་བསྐྱངས་བར་མདོན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 སྟེ། སྤྱིང་བུ་དང། གཉེན་པོ་དང། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་
 གསུམ་སྟེ། སྤྱིད་པ་འདོད་པ་དང། སྤྱིད་བྲལ་འདོད་པ་དང། དེ་གཉིས་གམི་འདོད་པའོ། །ཉིན་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིང་བུ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཉིད་འདོད་པའི་འདོད་ཆེན་པོའི་སྤྱིབ་པ་དང།
 ཚོས་ནམས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱིད་བྲལ་འདོད་ཀྱང་ཐབས་མིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱི་སྟེགས་བྱེད་ནམས་ཀྱི་

སྐྱེ་བ་པ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ནི་
རིམ་པ་ལྟར་སྤྲིད་བྲལ་འདོད་པ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་འཁོར་འདས་
གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱུ་ག་པར་མོས་པ་དང་། སོགས་པས་བདག་མེད་
ཉོགས་པའི་ཤེར་སྤྱོད་དང་། རྣམ་མཁའ་མངོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ལ་བྱུང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མོས་པ་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཞི་སྤོང་
ངོ། །འདོད་ཆེན་པ་སོགས་བཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་མི་སྤོང་ཡང་སྐྱེ་བ་དེ་བཞི་འདོད་ཆེན་པ་སོགས་
ལ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་སྐད་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ས་བོན་དང་དེའི་བཅུན་མོ་དམ་པ་
དང་དེའི་མངལ་གནས་མ་ཉམས་པ་དང་སྐྱེས་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱིང་བའི་མ་མ་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ། རྒྱ་བཞི་ལས་རྒྱལ་
པོའི་གདུང་འཚོ་བ་རྣམས་པའི་སྲས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་མོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བདག་
མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་མ་དང་རྣམ་མཁའ་མངོན་ལ་སོགས་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ་ན་གནས་པ་དང་། ཉོགས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་སྤྱིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱུ་
པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྲས་ཏེ་དེའི་གདུང་འཚོ་བ་རྣམས་པར་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་
གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཅང་བ་དང་བདག་དང་བདེ་བ་
དང་ཉལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞིའི་པ་རོལ་ཏེ་མཐར་སྐྱོད་པ་ནི་ཚོས་མོས་སོགས་བཞིའི་འབྲས་བུའོ། །འབྲས་བུ་
བཞི་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་སྤྱི་མའི་ཚོས་སྐྱེ་ལས་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་
ལས་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཅང་བ་འབྱུང་བས་གཅང་བ་ཚོས་སྐྱེའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ལས་བདག་དམ་པ་འབྱུང་བས་དེ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཞག་པ་དང་། རིགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལས་བདེ་བ་དམ་པ་དང་ཉལ་པ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏེ་སོན་པ་གཉིས་འབྱུང་
བས་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ལས་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ནི་བ་སྤྱང་
འདས་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་སྟོན་པའི་ལས་ཅན་ཏེ། དངོས་སུ་རིགས་སད་པའི་ལས་
ཡིན་ཞིང་རིགས་སད་པའང་ཚོས་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

ཡིན་པས་དེ་དག་གི་འང་ལས་སུ་བཞག་གོ། །སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་བཤད་པ་དང་། ལས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་
དང་དེ་ལས་བརྗོད་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཞི་ནི་ཉན་རང་གིས་སྤང་པོ་མི་གཙང་བ་སོགས་བཞིར་མཐོང་བ་དང་།
དེའི་གཉེན་པོ་ཚོས་སྐྱ་གཙང་བ་སོགས་བཞི་ལྡན་ནོ། །གཙང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་
མངའ་ཡི་གཞན་ལ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དག་བཙུག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཕོན་པའི་བྱང་སེམས་
ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྐྱ་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཕོན་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་བ་རྒྱུན་དང་རྒྱ་དང་འབྱུང་བ་
དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཏེ་མ་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་ནི་རྒྱུ་
དེས་བསྐྱངས་པའི་བག་མེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་འདྲུ་བྱེད་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་གསུམ་གྲུབ་པ་སྟེ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྲིད་པ་གསུམ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་པ་ནི་
ལུས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་སྟེ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་བཞིན་
ནོ། །དག་བཙུག་སོགས་གསུམ་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་སྐྱངས་པས་གཙང་བ་མི་ཕོན་པོ། །ས་
དེའི་རྒྱུ་ཅན་མཚན་མའི་སྟོས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་བ་སྤོང་དང་ལྡན་པས་བདག་དམ་པ་དང་། མཚན་མ་སྤོང་དེས་
བསྐྱངས་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤང་པོ་འབྱུང་བས་དེ་འགགས་པའི་བདེ་བ་
དང་། དེ་མ་འགག་པའི་བར་དུ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་དང་མི་འབྲལ་བས་ཉུག་པ་མི་ཕོན་
པས་སོ། །དཔལ་སྤང་དུ་བཙུག་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐག་པ་དང་བཙུག་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཙུག་ལྡན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུ་
ཀྱིས་ཐག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དག་བཙུག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཕོན་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་
ངོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དང་། སྤྱིང་པོ་མཚོག་ལ་སོགས་པར་ཤེས་བྱ་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་བཤད་དོ། །དོ་བོ་ནི་ཉན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཏེ་སྤྱིབ་པའི་ཉེན་བྱེད་པས་ས་
ཞེས་བཤད་དོ། །མཚན་མའི་སྟོས་པ་ནི་ཐག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་པ་སྤོང་སྟེ། སྟོང་གོས་རྒྱ་
མཚོས་ཞུས་པའི་མདོར། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དགོ་ཅུ་ལ་ཉན་མོངས་སུ་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་སུ་ཞེན་པ་

སྤྱོད་ལོད་པར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །འབྲུམ་རྗེ་ཀ་ཏུ་ཟག་མེད་གྱི་ལས་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བཤད་
པ་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དེ་ཉིད་དོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་པའི་ལས་མ་རིག་
བག་ཆགས་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ལས་སོ། །ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ནི་རི་རྒྱན་བསྟན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་
དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལུས་སུ་སྤང་བའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་
འཕོ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་སློབ་བྱུང་གྱི་
དེ་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་གཙང་བ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་
མའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་བ་དེ་མས་མ་དག་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་གྱི་མཚན་
ཉིད་ནི་སློབ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་སྤངས་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཁོ་ནའི་བྱང་པར་གྱི་ཚོས་སོ། །ལྷ་སྟེགས་པས་
བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཉན་ཐོས་པས་བཏགས་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་གཉིས་གྱི་སློབ་པ་མཐའ་
དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤྱིར། བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །འདི་ནི་བདག་མེད་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། མི་
གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་བོ་དང་དེའི་རྒྱ་མ་རིག་བག་ཆགས་
གྱི་ས་དང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལོག་པ་སྟེ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། བདེ་བ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཉིད་དོ། །འཁོར་བ་
དང་སྤྱི་རྒྱ་ལས་འདས་པ་སྤང་དོར་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། རྟག་པ་དམ་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་སྟེ། འདི་
གཉིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཙ་བའོ། །རི་ལྟར་ཙ་བ་ཡིན་ཞེས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
བདག་ལ་སྲིད་པ་མ་ལུས་པ་བཅད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་སློབ་ཤེས་ཤེས་རབ་སྤང་མེད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱས་པས་སོ། །བཅེ་ལྷན་བྱང་སེམས་དེ་ཚོས་ཅན་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཚད་པའི་ཞི་
བ་བྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་སྟེ་སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བཅེ་བ་
སྤང་མེད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་ལ་
གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བཅེ་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལས་གྱི་དོན་ལ་

གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་ལས་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་དང། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོན་གཉིས་ཀའི་སྟོན་པ་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཉལ་མཐའ་བརྒྱུད་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་མེད་ན་དེ་སང་པ་
མི་སྲིད་པས་སུ་ཡང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་པ་མི་འགྲུར་ཞིང། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ལ་ཐོབ་པའི་སྟོན་པ་
སྟོན་པའི་འདོད་པ་དང། ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚོལ་བའི་དོན་གཉེར་དང། ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་ལས་པའི་སྟོན་པ་
མེད་པར་འགྲུར་རོ། །འདི་འབྲས་བུའི་ཆ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་པ་དང། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་
པ་སྟེ། ཕྱི་མ་ནི་སྟོན་པའི་རྒྱ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐོབ་པ་དང། འདོད་པའི་རྒྱ་ལྷ་པོ་ལས་འདས་
པའི་བདེ་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་ནི་སྟོན་པ་སྤྱི་ལོ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་དག་གྲུང་དངོས་སུ་ན་བསྐྱབས་
པའི་རིགས་ཀྱི་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་པ་ལས་རྒྱུང་བ་ལའང་མི་
འཁྲུལ་ལོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ནི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་ཅེས་སོ། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་
འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་སང་པའི་དོན་མེད་པས་རིག་པའི་ཆའང་འདོད་
དགོས་སོ། །དེས་ན་རིག་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
མི་སྟོང་ན་མི་འགྲུར་བས་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པར་མི་རུང་རོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་ཁྱད་པར་
དུ་བྱས་པའི་སེམས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ད་བྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང། སྟོན་དགེ་བ་བྱས་པ་དང། ཡང་དག་
པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་དེའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་དང། ལྷ་
པོ་ལས་འདས་པ་ལ་དེའི་བདེ་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི་ནི་རིགས་ཡོད་པ་སང་པར་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་གྱི་
རིགས་སང་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་པར་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་རིགས་སང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་ཡང་
ཡོད་ན། ལོག་སྲིད་ཅན་ལྷ་པོ་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ལའང་རིགས་མ་སང་པའི་གོང་དུ་ཡོད་པར་
འགྲུར་བ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོག་སྲིད་ཅན་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞི་འགྲུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་
རུང་གི་ས་ལ་ལོས་པ་བསྐྱེད་ནས་རིགས་སང་པའི་ཆེ་ལས་དེ་དག་འབྲུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོར།
དེའི་ལོག་ཏུ་ནི་ཐ་ན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་

གཤམ་པའི་ཉི་མའི་དགེའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟེ་ལེ་ལེ་གི་འོད་ཟོག་པས་དེ་དག་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་མ་
འོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ན་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མས་དང་པོར་རི་མཐོ་བ་སོགས་ནས་རིམ་གྱིས་སྤང་
བར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འཇོམ་བུའི་སྤྲིང་འདྲིའི་ས་སྤོགས་དམའ་བ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དང་པོ་
གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས། དེའི་འོག་
ཏུ་ལོག་སྟེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་དོན་བྱེད་དོ། །འོ་ན་སྤང་འདས་ཆེན་པོ་ནས་ལོག་སྟེད་ཅན་གཏུན་
ཡོངས་སུ་སྤང་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་
ཏེ། དགོས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་གཏུན་མི་ཐར་ཞེས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲིག་ནས། དེ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དུ་དགོངས་
གཞི་དུས་རིང་དུ་མི་ཐར་བས་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་བྱིད། ལོག་སྟེད་ཅན་སོགས་འགའ་ཡང་གཏུན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་
འགྱུར་བར་ནི་འོས་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤང་བར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་རྣམ་པར་དག་པར་དུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོགས་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། །རང་
བཞིན་གྱིས་དག་ཏུག་པའི་ཚོས་ཅན། ཐོག་མེད་སྐབས་ཀྱིས་བྱི་བསྐྱེབས་མི་མཐོང་སྟེ། །རི་ལྟར་གསེར་གྱི་
གཟུགས་ནི་བསྐྱེབས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་དང་རིགས་པས་རིགས་ཆད་གྱི་སེམས་ཅན་
བཀག་གོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་
སུ་གསུངས་ཏེ། མདོན་ཉོགས་རྒྱན་དུ། སྤྱབ་པ་ཡིན་ཉོན་གྱུར་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པས་རིགས་ཆད་གྱི་སེམས་ཅན་མི་སྤྲིད་དོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་ནི། བདེ་གཤམ་སྤྲིང་པོ་དང་རིགས་
ཐ་དད་དུ་གསུངས་ཏེ། བདེ་གཤམ་སྤྲིང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་བཤམ་ཅིང་། རིགས་ཆད་གྱི་
སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བསྟན་པས། བདེ་གཤམ་སྤྲིང་པོ་དང་རིགས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་སེམས་ཅན་པའི་
ལུགས་སོ། །གསུམ་པ་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
རྒྱུའི་ལྡན་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྤོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩེད་པ་ཏུ་མེད་པ་འདུ་བ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཁམས་ཀྱང་མོས་པའི་སྤོད་དུ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏུན་རིན་པོ་ཆེ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་སྒྲིང་རྗེའི་ཚུ་མི་ཟད་པའི་གནས་སོ། །འབྲས་བུའི་ལྷན་པ་ནི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་དང་ཟག་
མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་པ་རྣམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་དུ། མར་མེ་ལ་ཚོས་གསུམ་
དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལ་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ལྷན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཚོས་སྤྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
ལྷན་པ་གཉིས་ཀའོ། །བཤའ་པ་ལ་རྒྱའི་ལྷན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྤྱི་བོའི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོས་ལ་མོས་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྤོད་དང་ཚོས་མ་ཐུན་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྒྲིང་རྗེའི་
ཚུ་རྣམས་དེར་འདུ་བས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་
ཚོས་མ་ཐུན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མ་ཐུ་མང་བ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་མེད་
ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མ་ཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཁམས་ཏེ་
རྒྱ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོག་ཏུ་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་
དུ་རོ་གཅིག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་གསུམ་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །འབྲས་
བུའི་ལྷན་པ་ལ་སོ་སོའི་ཚོས་མ་ཐུན་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་མེད་པའི་གནས་ཏེ་དབྱིངས་ལ་མངོན་ཤེས་སོགས་
ལྷ་ནི་མར་མེའི་སྤང་བ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་ཏེ། རང་རང་གི་དོན་སྤོང་བའི་མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ཀྱི་སུན་པ་འཛོམས་
བས་སོ། །ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྩོ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་བྱུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པས་
སོ། །གནས་གྱུར་པ་དེ་མ་མེད་པ་ནི་མདོག་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་པས་དེ་མ་མེད་ཅིང་། ཤེས་
སྤྱི་བ་སྤངས་པས་དག་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་སྤོ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མིན་པས་འོད་གསལ་ལ་བའོ། །སྤྱིའི་ཚོས་
མ་ཐུན་ནི་མར་མེ་དང་མར་མེའི་སྤང་བ་སོགས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་། མི་སྤོབ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ལྷན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇུག་པའི་དོན་ལ།
མདོར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གང་གིས་ན་དེ་ཉིད་གཟིགས་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །རྗེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་དང་འཕགས་པ་སྤོབ་པ་དང་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །གང་ལས་ན་ཤེས་སྤོབ་སོགས་ལས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འོ། །སུ་ལ་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་མ་གསུམ་
འགྲེལ་བ་ལས་སྤངས་པའོ། །བཤའ་པ་ནི། འཇུག་པ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་

དང་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བརྒྱུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སློབ་གཉིས་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སློབ་པ་མེད་པས་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཚོས་སྐྱེལ་འཇུག་པ་སྐྱེལ་གཉིས་དང་རིགས་ལ་ཕྱི་མ་
 མེད་པས་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ། འགྲེལ་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་
 དག་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་པའོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་
 གསུམ་ལས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སློབ་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པས་མི་འགལ་ཞེས་སྟོན་པ་
 སྟེ། ཁམས་དེ་རི་མ་མ་དག་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་དང་། སློམ་སློང་ཀུན་གྱིས་མ་དག་ཅིང་
 མཐོང་སློམ་གྱི་སྤང་བུ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་དང་། སློབ་
 གཉིས་བག་ཚགས་དང་བཅས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །ཚོས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱིས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཡི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སློབ་པ་སྐྱེ་བ་མིན་
 པས་མི་འགལ་ལོ། །བཤད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་སློབ་དུ་མར་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུག་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་རྣམས་སུ་དབྱེ་བའི་
 དོན་ཚོས་ཅན་གསུམ་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མདོར་ཚོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་བའི་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱང་སེམས་ཞེས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་
 དོ། །ཞེས་འགྲེལ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མིན་ཏེ་ཞེས་དང་། རྫོ་
 རྗེའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་མདོར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་
 ཚིག་སྒྲ་དུགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཅམ་གནས་སྐབས་ཀུན་ན་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། མ་རྒྱས་རིགས་སེམས་ཅན་གྱི་
 སྤྱིང་པོ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རང་བཟོའི་ཞེས་སྐྱེ་བ་མི་འཕྲད་དེ། རང་བཟོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་རང་བཟོར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་
 གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་

བཞེན་ཐ་དང་མིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་རང་བཞེན་རྣམ་དག་གིས་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་ཁྲབ་པའི་
སྤྱི་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་རི་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམ་མཁའ་ས་དང་བཟང་ས་དང་གསེར་གྱི་སྟོན་ཀྱང་ཏུ་
རྗེས་སུ་སོང་བ་ལྟར་སེམས་གྱི་རང་བཞེན་གཤོད་མ་ནས་ཤི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞེན་རྣམ་དག་ཀྱང་ལྷན་
མཁའ་དེ་བཞེན་དུ་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དབྱིངས་
རང་བཞེན་རྣམ་དག་དེ་ནི་དག་མ་དག་སོགས་གནས་སྐབས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པས་ཉེས་པ་ཅན་སོ་སྟེ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་བྱང་སེམས་དང་། ཡོན་ཏན་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་ས་དང་། བར་མ་བཟང་ས་
དང་། མཚོག་གསེར་གྱི་སྟོན་གསུམ་ཆར་ལ་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་ཡོད་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གསུམ་གྱི་
ནམ་མཁའ་ནི་ནམ་མཁའ་ཅམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཉིད་ནི་མིན་ནོ། །དེ་བཞེན་དུ་ཚོས་ཅན་གསུམ་
གྱི་རང་བཞེན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཅིག་མིན་ནོ། །གང་དག་
ཚོས་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་སྐྱབ་པ་ནི་སྤྱི་ཏན་པ་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་གསལ་བ་
ཀྱང་ལ་ཁྲབ་པར་སྐྱབ་པ་དང་མཚུངས་པས་སྤྱི་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྐྱར་ནས་དགག་པར་བྱའོ། །སྤྱི་དངོས་པོར་
སྐྱབ་པ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །ཚོས་ཅན་ཤི་མས་དག་མ་དག་གི་དབྱེ་བས་ཤི་བཅས་དེ་བཞེན་ཉིད་དང་ཤི་མེད་
དེ་བཞེན་ཉིད་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རོ་བོའི་སྐོར་ནས་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཅན་ཤི་མས་དག་མ་དག་གི་དབྱེ་བས་གཅིག་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའི་དཔེས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་རང་བཞེན་
རྣམ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་ལ་སྐྱར་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་གནས་སྐབས་གསུམ་ཆར་ལ་མ་ཁྲབ་ན། འོ་ན་མ་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་དང་
ལྷན་པ་དང་། ལེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་གསལ་དུ་ལྷན་
པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཉིད་སྐྱར་མ་དག་པ་ལས་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། སོ་སྤྱི་ལོ་གནས་སྐབས་སུ་ཚོས་ཉིད་ལ་མ་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཉེས་པ་སྟོ་བྱར་བའི་ཤི་མ་དང་ལྷན་པའི་
ཕྱིར། འཕགས་པ་སྟོ་བའི་གནས་སྐབས་ན་དག་ལ་མ་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཐོང་སྤང་ལ་བསྐྱོམ་སྤང་གི་ཤི་

མ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རི་མ་
དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་དང་ལྡན་པའི་
སྲིད། རི་མ་ནི་འབྲལ་རུང་དུ་ཡོད་པས་སློབ་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཡོན་ཏན་ནི་འབྲལ་མི་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ལྡན་
པས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་ཞེས་བཤམ་དེ། འོག་ཏུ། རྗོར་བུ་རིན་ཆེན་འོད་མདོག་དང་། །དབྱིབས་བཞིན་དབྱེ་བ་
མེད་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་ཞེས་པའི་དོན་དང་པོ་ནས་ལྡན་པར་འཆད་པ་ནི་
རྗོར་བུ་ཁོ་ནའོ། །མདོར་ན་ཁམས་རི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་མེ་ལ་ཆ་བ་རང་ཆས་སུ་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་རང་
ཆས་སུ་ལྡན་པས་ན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཆོས་ཉིད་འགྲུར་བར་ཐལ། ལྟར་ཡོན་ཏན་དང་
མི་ལྡན་པ་ལས་སྲིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འགྲུར་བའི་སྲིད་དང་། ལྟར་རི་བཅས་ལས་སྲིས་རི་མེད་དུ་འགྲུར་བའི་
སྲིད་ཞེ་ན། རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སློབ་སྲིད་མས་དག་མ་དག་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་འབྲུག་པར་ཡོད་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་ལ་འགྲུར་བ་མེད་དེ། ལྟར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྲིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྲིད།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྐྱེན་དང་བཅས་པ་ལས་སྲིས་སྲིན་དང་བྲལ་ཡང་ནམ་མཁའའི་དོ་བོ་ལ་སྐྱེ་མ་དང་སྲི་མ་
འབྲུག་པར་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྟར་རི་མ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་མེད་ལ། སྲིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་
དཔེར་ན་རྗོར་བུ་ནི་རྗོར་བུ་མཁའ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རི་མ་དུ་ལྡན་ཡང་རི་མ་སྐྱེས་པ་ན་རྗོར་བུའི་འོད་དང་
མདོག་ལ་སོགས་པ་དབྱེར་མེད་དམ་འབྲལ་མི་རུང་དང་ལྡན་པ་བཞིན། རྗོར་བུ་རིན་ཆེན་འོད་མདོག་
དང་། །དབྱིབས་བཞིན་དབྱེ་བ་མེད་སྲིད་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱས་པར་བཤམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དག་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྲུར་བ་དང་། དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྲུར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་
གི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྲུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་། བཤམ་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་དང་། འཛིག་
པའི་དཔེ་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་འཛིག་གིས་མ་གོས་པ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཀུན་ཏུ་སོང་ཡང་ལུས་ཅན་མིན་པས་སྐྱ་བའི་སྲིད་གཟུགས་
གྱིས་ཉེ་བར་མི་གོས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཁམས་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་ཀྱང་དེའི་ཉོན་མོངས་གྱིས་
གོས་པ་མེད་དེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་སློང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་
ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་འཛིག་གིས་མ་གོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་

དབྱེངས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མཚོན་པ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་ཀྱང་དབྱེངས་སྐྱེ་
འཇིག་གིས་མ་གོས་སོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ་ལྗེ་དཔེའོ། །ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་བྱེད་
དང་། ལས་ཉོན་དང་། ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཆི་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་། དབྱེངས་དང་ལྗེ་དོན་ལོ། །དེ་ལས་
འབྱུང་བ་བཞི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་ཀའི་དབེ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་
དཔེའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པས་མ་གོས་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིགས་གིས་མ་གོས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲུས་མཐའི་མེ་སོགས་གསུམ་གྱིས་སྒྲོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་ཁམས་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་། ར་བ་དང་རྒྱ་བའི་མེས་མི་འཚིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་དོན་
དང་། དཔེ་དོན་སྐྱར་བ། ཚོས་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་ཚུའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
བརྟེན་པ། ཚུ་དེ་ནི་རླུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ཅིང་། རླུང་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་ལ། རྣམ་
མཁའ་ནི་རླུང་དང་ཆ་དག་དང་སའི་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལྗེ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་
དབང་པོ་དྲུག་ལུལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་གནས་
སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་སོ། །ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་རྣམས་
ནི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་རྣམས་སའི་ཁམས་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཚུའི་
ཁམས་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རླུང་གི་ཁམས་དང་འབྲ་བར་
བཟུང་། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་གཞི་ཅན་མིན་
པས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་ཚུལ་
བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཅོང་བའི་རྟག་སོགས་སུ་འཇིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རབ་
ཏུ་གནས་སོ། །རླུང་ཚུའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་
བྱའོ། །ཚུའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་པ་ལས་ས་གཞི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཚུ་ལྟ་
བུ་ལས་ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་དོ། །ས་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་དང་

ཆགས་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་བཤའ་ནས་དབྱིངས་དང་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བཤའ་བ་ནི།
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་ཁམས་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ཅིང་ལྷན་ཅིག་གྱེད་པའི་རྒྱུན་
མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཚོགས་བཤང་མེད་ཅིང་། དེས་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པར་དང་བར་དུ་གནས་བཤང་
ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདིའི་མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་སྟེ་སྟོང་པོ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཅན། མི་
གནས་པའི་རྩ་བ་ཅན། དག་པའི་རྩ་བ་ཅན། མེད་པའི་རྩ་བ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཁམས་འདི་རྒྱ་
རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་དུ་བྱུབ་པོ། །གསུམ་པ་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པས་མ་
གོས་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་གིས་མ་གོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་
སོགས་སྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མས་རང་བཞིན་དེ་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ཚོགས་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་གྱེད་རྒྱུང་དང་འབྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ནི་མདོན་
པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། མ་བཙོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཆི་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། ཇ་བའི་མེ་མི་བཟང་བ་བྲག་
པོས་ཀྱང་ཆིག་པ་སྟེ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་པོ། །བཞི་པ་འཇིག་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་ཚོས་མ་སྐྱུན་བསྟན་པ་ནི། དུས་
མཐར་སྟེ་བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་མེས་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་གྱེད་པ་དང་། དཔྱུལ་བའི་མེས་སྐྱུག་བསྐྱལ་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་མེས་འདུ་གྱེད་སྟེན་པར་གྱེད་པ་ལྟར། འཆི་བས་ཆེ་འདིའི་ཕྱང་པོ་མེད་པའམ་འཇིག་
པར་གྱེད་པ་དང་། ཉ་བས་སྐྱུག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཇ་བས་ཕྱང་པོ་སྟེན་པར་གྱེད་པ་ནི་མེ་གསུམ་པོ་དེ་དང་
འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་འཆི་དང་། ཉ་བ་དང་།
ཇ་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆི་མེད་པར་བསྟན་པས་ས་དང་པོ་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆི་སོགས་ཀྱི་པོངས་པ་དང་བྲལ་ཡང་སྟོ་ལྷན་བྱང་
སེམས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་བསྟན་ཏེ། ཁམས་མཐོང་བ་དེའི་རྒྱས་འགོ་བ་

ལ་སྒྲིབ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་འཆིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་དག་པའི་
ཚུལ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱེ་འཆི་སྟོན་པས་མ་དག་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་སོ། །དང་
པོ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཁྱ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས་ཏེ། ཁམས་
གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་སྐྱེ་འཆི་དེ་མེད་དེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉེས་པ་ནི། སྒྲིབ་མེད་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་འཆི་སོགས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་འདས་ཏེ། ཁམས་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་
གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཁྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏེ། སྒྲིབ་མེད་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པས་
སོ། །གསུམ་པ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་དང་།
མ་གོས་པའི་སྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་
གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་སྐྱོད་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས་ཏེ། འཕགས་པའི་སྐྱོད་པ་མད་དུ་བྱང་བ་དང་། དེ་ཉིད་
གྱིས་འགོ་བའི་གཉེན་དུ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིས་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
ཚོས་ཉིད་འདི་ཉོགས་ནས། འཁོར་བའི་སྐྱེ་སོགས་ལས་གོལ་ཡང་གདུལ་བྱ་མ་རྟེན་པས་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་
མངོངས་པ་རྣམས་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་སོགས་སུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མད་དུ་བྱང་དོ། །གཉེས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ཚོས་ཅན། འགོ་བའི་གཉེན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་སྐྱོད་ལུལ་ཐོབ་ཀྱང་གཞན་དོན་གྱི་
ཐབས་དང་། སྒྲིབ་མེད་མཚོག་དང་ལྡན་པས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར། གཉེས་པ་མ་
གོས་པའི་སྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱོད་པ་ནི། ས་གཉེས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་
ཤེས་རབ་གྱིས་འདིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་སྒྲིབ་མེད་འདིག་ཉེན་ལས་མ་གཡོས་པའི་ཚུལ་སྟོན་
ཏོ། །གལ་ཏེ་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་ན་འདིག་ཉེན་ལས་མ་གཡོས་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་འདིག་ཉེན་
གྱི་དོན་དུ་འདིག་ཉེན་ན་གནས་ཀྱང་འདིག་ཉེན་གྱི་རི་མས་མ་གོས་པར་སྐྱོད་པས་སོ། །རི་ལྟར་བརྒྱ་ཚུ་བར་དུ་
སྐྱེས་ཀྱང་ཚུ་ཡིས་གོས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་གཞན་དོན་དུ་འདིག་ཉེན་
དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འདིག་ཉེན་གྱི་ཚོས་གྱིས་མ་གོས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་སྐྱོད་པ་

མི། ས་བརྒྱུད་པ་དང་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱུ་དངོས་བཞེས་གདུལ་བྱ་སྤྱད་
པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་སློབ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་ལ་མེ་རང་
གི་རང་གིས་འབར་བ་བཞེན་དུ་རང་དོན་འབད་ཚེལ་དང། སློབ་པ་ཀུན་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་དང། སློབ་པ་
འཇུག་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་སློབ་པ་པར་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སོ། །བཞི་པ་
སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་སློབ་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྟེ། གཞན་དོན་ལ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ། སློབ་པ་ཐབས་
མཁས་ལ་འཇུག་པ། སློབ་པའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་འཇུག་པ། གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ། རང་
དོན་སངས་རྒྱས་དང་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་སློབ་གཞན་དོན་
འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་སློབ་ལམ་བཏབ་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང། སེམས་རྟོག་པ་གནས་
གྱུར་པས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྤོང་པའི་དོན་དུ་འབད་བ་བྱེད་
པ་ལ་སློབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུང་གིས་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་བཞེན་དུ་ཚོས་བསྟན་པ་དང།
གཟུགས་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་སློབ་པ་སྟོན་པ་དང། འགྲོ་འཇག་
སོགས་ཀྱི་སློབ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་དུང་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས་བྱང་
སེམས་དེས་ཐབས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་མཐའ་གྲས་པའི་
འགྲོ་བ་ལ་སློབ་པ་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་དང།
རྣམ་པ་སྟོན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་འཇུག་གོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་
བརྒྱུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ལས་ཡང་དག་པར་སློབ་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞེན་
གཤེགས་པ་རྣམས་དང་གདུལ་བྱའི་འདིག་རྟོན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འདིར་གདུལ་བྱའི་དོར་སྤོང་
ལས་བྱེད་ཚུལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱིས་མཉམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། གཞན་དོར་གཞན་དོན་
བྱེད་ཚུལ་མཉམ་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་དོན་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་
རྒྱལ་མཉམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ཚུའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཅམ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱུ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་ཅམ་མོ། །གསུམ་
པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐྱབས་ན་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དོས་བརྒྱུད།

ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྐྱུར། ཉགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 ཚོས་སྐྱུ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འཆི་བ་མེད་པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉག་པའི་སྤྱིར་དང་། བརྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཞི་བའི་སྤྱིར་དང་། གཡུང་བྱང་སྤྱིར། གཏུན་ཚིགས་
 བཞི་པོའི་དོན་རིམ་པ་ལྟར། ཉག་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མི་
 ཟད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱི་མའི་ལུང་ལུག་པར་གནས་
 པའི་སྤྱིར། ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། གཡུང་བྱང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་སྐྱུ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 ཉག་པའི་སྤྱིར། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་བསྐྱུར་བའི་འཆི་འཕོས་མི་འཆི་སྟེ། བརྟན་པའི་སྤྱིར། མ་རིག་པའི་བག་
 ཚགས་སྤྱོད་མེད་ནད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་དེ། ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 སློན་པའི་སྐྱབ་པ་མེད་དེ། གཡུང་བྱང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
 ཉགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤོད་པ་དེ་ལ། གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་ཅེས་པ་དམ་བཅའ་བསྟན་པའི་ཚིག་དང་། མི་
 ཟད་ཚོས་ལྡན་སྤྱིར་ཞེས་པ་བཤད་པའི་ཚིག་སྟེ། ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ཉག་པའི་དོན་མདོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །འདིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ད་བྱིངས་ལ་ཉག་པའི་དོན་དུ་སྐྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་སྐྱབས་ཞེས་པ་བསྟན་པ་
 དང་། སྤྱི་མའི་ལུང་ལུག་ཅེས་པ་བཤད་པའི་ཚིག་སྟེ། ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་དོན་དང་། གཉིས་མེད་ཅེས་
 པ་བསྟན་པ་དང་། མི་རྟོག་ཅེས་པ་བཤད་པ་སྟེ། ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་བའི་དོན་དང་། འཇིག་མེད་ཅེས་པ་བསྟན་
 པ་དང་། མ་བྱས་ཞེས་པ་བཤད་པ་སྟེ་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་གཡུང་བྱང་གི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲུལ་ཞེས་ཚིག་
 ཀྱང་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་དང་། བསམ་མི་བྲུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཅེས་
 འཆད་པ་ལྟར་ན་ཚིག་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས། ཚིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲུལ་ཞེས་ཏེ། འོག་
 ཏུ། མི་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་སྤྱིར། །གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་ཉག་པའི་དོན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་
 འགྲིག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཉག་པའི་དོན་ནི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེའི་
 བཤད་པ་ནི། ལུང་པོ་ལྟག་མེད་དུ་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། བརྟན་པའི་དོན་ནི་གཏུན་དུ་བའི་

ལྷུ་བས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེའི་བཤའ་བ་ནི། སྤྱི་མའི་མཐའི་ལྷ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །ཞི་བའི་དོན་
 བྱི་ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཉིད་དོ། །དེའི་བཤའ་བ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 པའོ། །གཡུང་རྒྱུད་གི་དོན་ལྷི་རྒྱུན་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །དེའི་བཤའ་བ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མ་བཅོས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །བརྒྱུད་པ་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤའ་བ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་སྤྱང་འདས་སངས་རྒྱས་ལས་
 གཞན་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། ལེན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་སྤྱང་འདས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྤྱི་
 སོགས་དང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་གྲངས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་
 མེད་པ་ཉན་རང་ལ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱང་
 འདས་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དེའི་འོད་ཟེར་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་དབྱེར་
 མེད་པའི་སྤྱངས་པ་ལ་འཇོག་པས་སོ། །དེ་ཡང་གང་གི་སྤྱིར་ན། ཁམས་ལེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་ཚོས་སྤྱི་
 དང་། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དེ་ནི་འཕགས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་དང་། དེ་ནི་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤའ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚིགས་
 བཅད་བྱེད་སྤྱི་མ་བཤའ་བ་དང་། བྱེད་སྤྱི་མ་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་སྟོན་གི་སྟོན་ས་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་དང་། དོན་སྟོན་གི་དབྱེ་བ་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟུ་ན། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 དབྱེངས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཞིར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་སྟོན་ས་ལེ་ན། དོན་གྱི་སྟོན་
 པའི་རབ་དབྱེ་བཞིའི་སྟོན་ས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱེངས་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་
 ལྷུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མཚེད་རྒྱག་གི་རིགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར།
 འགོག་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྒྱུན་པ་མེད་ཅིང་བསྟུ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དག་པ་མཐར་ཐུག་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱང་འདས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་སྟོ་བྱུང་གྱི་ཇི་མ་ཞི་བའི་སྤྱིར།
 གཉིས་པ་ཚིགས་བཅད་བྱེད་སྤྱི་མ་བཤའ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་སྤྱང་འདས་དོན་ཐ་མི་དད་པ་དང་།
 ཐར་པ་དང་སྤྱང་འདས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་

མ་ཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཚོས་སྐྱེ་སོགས་རྣམ་གྲངས་བཞི་པོ་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་
སྤྱིར། ཇི་ལྟར་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱིར་
གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་ནི་དོན་དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་སྤྱི་མེད་པ་ཡིན་པས་
སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཐོབ་བར་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་འདས་མི་འཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་
ཚོས་སྐྱེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་
བས་གངས་མེད་པའམ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་དང་མ་ཐུ་དཔག་པར་མི་ལུས་པའི་སྤྱིར་རྫོགས་གཤམ་གསལ་
བསམ་དུ་མེད་པ་སྟེ་བབ་པ་དང་། སྤྱིར་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཡོན་ཏན་ཉེ་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་ནི་ཐར་པ་སྤང་འདས་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ།
དེ་འདྲའི་ཐར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་མི་འཐོབ་པོ། །ཉན་རང་
གི་སྤང་འདས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་འདས་མ་ཡིན་ཉེ། དཔལ་སྤང་གི་མདོར། འདི་ནི་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པའི་
འགྲོན་པོ་རྣམས་ལ་འགྲོག་དགོན་པའི་དབུས་སྤྱི་གོང་ཁྲིར་སྐྱུལ་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་དམན་དུ་མི་སྟོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདིས་ནི་རྒྱུད་སྤྱི་སེམས་
ཅམ་དུ་སྦྱོར་བ་བཀག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་
སྦྱོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། རི་མོ་མཁན་གྱི་དཔེས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བར་བྱེད་པའི་
མཁན་པོ་མང་པོ་ཞེས་པོ་མོར་མགོ་མོགས་གཞན་དང་གཞན་ལ་བྱེད་པར་དུ་མཁན་པ་དག་གི་རི་མོ་མཁན་
གང་ཞེས་མགོ་མོགས་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ་དེས་ཡན་ལག་གཞན་དེས་ཟིན་མེད་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ནས་སའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་རི་མོ་མཁན་དེ་དག་ལ་རི་མོའི་གཞི་རས་བྱིན་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་རས་འདི་
ལ་རི་མོ་མཁན་བྱེད་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དའི་གཟུགས་རྫོགས་པ་ཞེས་གྱིས་ཤེས་ཅེས་བསྟོན་བ་དང་། དེ་ནས་རི་
མོ་མཁན་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དེ་ནི་ཐོས་ཉེ་རང་རང་གིས་གང་ཤེས་པའི་རི་མོ་དེ་བྱི་བའི་ལས་ལ་རབ་
ཏུ་སྦྱོར་རོ། །རི་མོ་དེ་བྱི་བ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལས་མགོ་པོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ལུལ་གཞན་ཞེས་ཏུ་
སོང་ནས་མགོ་པོ་འབྲི་མཁན་དེ་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་དེ་ཡོངས་སྤྱི་རྫོགས་པར་མི་
འགྱུར་བ་དེ་དཔེར་བྱས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འབྲི་བྱེད་རི་མོ་མཁན་གྱིས་མཚན་པའི་དོན་གང་ཡིན་ན།

སྐྱེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་སོགས་སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་
ལོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ནི་སྤོབས་
སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
པའི་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་ལོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་སྐྱེན་སོགས་དེ་དེའང་རབ་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱིར་ཚད་མེད་པ་
དང་། གངས་དང་མཐུ་དབག་པར་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་དང་། སེར་སྐྱ་སོགས་མི་མཐུན་
སྤོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསམ་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་དག་པའི་མཚོག་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་ཚོས་
མཐུན་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཚོས་མཐུན་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་འོད་གསལ་བ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། དག་
པའི་ཆ་གསུམ་པོ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དབྱེར་མེད་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཇི་
སྤྱིར་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་པ་གསུམ་པོ་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་ཐ་
དད་མེད་པར་ལྡན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གསལ་བ་དང་། ཚོས་
མཚུངས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་གསལ་བའི་སྤྱིར། ཇི་སྤྱིར་བུ་མཁུན་པ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་
ཚོས་མཚུངས་ཏེ། ཇི་སྤྱིར་བའི་རྣམ་པ་ལ་འཕྲོ་བའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་
དག་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མས་དག་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་
བའི་སྤོང་པོ་ནི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྟུ་ཞེས་བཟོད་དོ། །རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྟུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་སྤོང་
པོ་དེ་མས་བསྐྱེབས་ཚུལ་དཔེ་དགུས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤའ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚོམས་སྐྱར་བ་དང་། དཔེ་དོན་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ན་
གནས་པའི་སྤོང་པོ་དེ་ནི། དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོང་པོའི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
བསྐྱེབ་བྱ་སྐྱེབ་བྱེད་ལྡན་ཅེག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་བྱ་བ་
པའི་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། སྤང་ཅི་སྤང་མའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དང་། འབྲུའི་སྐྱབ་པ་ལ་སྤོང་པོ་དང་། མི་གཙང་བའི་
ནང་ན་གསེར་དང་། དབུལ་པོའི་ཁྲིམ་གྱི་ས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་། སྤོན་ཤིང་གི་སྐྱ་གུ་སོགས་དེ་དག་གི་
རྒྱ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྒྱ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ལོས་རྩལ་གྱི་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་གསུགས་སྐྱེད་དང་། ལུང་མེད་མདོག་

ངན་མའི་སྟོན་མི་བདག་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་། ས་འདམ་གྱི་ཁོང་ན་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་ཡོད་
པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་བྱུང་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཁམས་གྱི་
རང་བཞིན་རྣམས་པར་དག་པ་འདི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱིབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དོན་དང་། བསྐྱིབ་བྱེད་
དཔེ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མའི་དཔེ་བརྒྱ་སྟོན་ཆགས་སྐྱུན་པ་མི་གཙང་ས་འབྲས་གོས་རྩལ་དང་། །སྐྱུག་
བསྐྱེད་འབར་བས་མངོན་པར་གདུངས་པའི་བྱུད་མེད་པའི་ཁམས་དང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་
རྒྱུན་སྐྱེད་ཅི་སྟོན་པོ་གསེར་དང་གཉེར་དང་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་སྐྱེད་བདག་མཚོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཏེ་
དཔེ་དགུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དཔེ་དོན་སོ་སོར་སྐྱུར་བ་དང་། དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱུན་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་བརྒྱ་དང་སྐྱུར་བའི་དཔེ་དོན་བསྐྱུན་པ་ལ་དང་པོ་
དཔེ་ནི། རི་ལྟར་མདོག་ངན་ཞིང་དྲི་ང་བའི་བརྒྱ་བུམ་པའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་མཚན་བཟང་པོ་སྟོང་གིས་འབར་
བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱིལ་ཀྱང་བཅས་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་པའི་མིས་མཐོང་ནས། ལྷ་
སྐྱེས་དེའི་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱུན་གྱིས་ཐ་ན་མནར་མེད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་གཟེགས་ཏེ་སྐྱིབ་གཉིས་མེད་ཅིང་དུས་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་བར་གནས་
ནས་གཞན་དོན་མཛད་པར་བཞེད་པའི་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱུས་དེས་སྟོང་པོ་དེ་སྐྱིབ་པ་ལས་གོལ་
བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་སྐྱུར་བ་ནི། རི་ལྟར་མི་སྐྱུག་པའི་བརྒྱ་བུམ་པ་དེའི་ཁོང་ན་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་གནས་པ་ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞེག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་བརྒྱའི་འདབ་མ་
གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱུན་གྱིས་ཆགས་སྐྱེད་སོགས་དྲི་མའི་སྐྱབས་གྱིས་
བསྐྱིབས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྟོང་པོ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟེགས་ཏེ། ཐུགས་རྗེས་ཐུབ་
པ་ཡིས་བད་འདབ་ལྟ་བུའི་སྐྱིབ་པ་དེ་འཛོམས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་དང་སྐྱུར་བའི་དཔེ་དོན་དང་
བཅས་པ་ལ། དང་པོ་དཔེ་བསྐྱུན་པ་ནི། རི་ལྟར་སྟོན་ཆགས་བྱུང་བའི་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྐྱེད་ཅི་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུས་མཐོང་ནས་སྐྱེད་ཅི་དེ་དང་སྟོན་ཆགས་སྐྱེད་མའི་ཚོགས་དེ་ཐབས་གྱིས་ཀྱུན་ནས་བྲལ་

བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟན་པ་ནི། དང་སྲོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་མཁུན་གྱི་སྐྱབ་
གྱིས་རིགས་ཁམས་སྤྲང་ཅི་དང་འདྲ་བ་འདི་གཞིགས་ནས་མཁམས་པས་དེའི་སྐྱབ་པ་སྤྲང་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་གཏུན་
ནས་སྲོང་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲང་ཚང་སྤྲང་ཅིས་གང་བ་སྲོག་ཆགས་བྱུང་བ་
བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྲོང་གིས་བསྐྱབས་པ་ཞིག་སྤྲང་ཅི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མིས་མཐོང་ནས་སྤྲང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་
ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲང་ཅིའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་
མེད་པའི་ཤེས་པའི་ཁམས་སྤྲང་མའི་ཅི་དང་འདྲ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་སྤྲང་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། དེ་
འཛོམས་པ་ལ་མཁམས་པའི་རྒྱལ་བ་ནི་སྤྲང་མ་སེལ་བ་ལ་མཁམས་པའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་
དཔེ་དོན་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དཔེ་ནི། ཇི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་འགྲུའི་སྡིང་པོ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་
བཟའ་བའི་ལོངས་སྤོད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་བཟའ་བ་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་དེ་དག་གིས་སྐྱབ་པའི་ཁོང་
ནས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱིན་པ་ལྟར་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པ་སྟེ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྡིང་པོ་འང་ཇི་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་
པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ནི།
ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལྷ་ལྷ་དང་། བ་པོ་དང་། ཉན་ཀྱི་འགྲུའི་སྡིང་པོ་སྐྱབ་པ་ལས་མ་སྤྲང་བ་གྲ་མ་ཅན་སྐྱབ་པ་བསལ་བ་
སོགས་མ་བསྐྱབས་པ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤོད་བྱེད་པའི་བཟའ་བ་ཞིམ་པོ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་
ལུས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་བ་སྟེ། བཀའ་བས་ཉེན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
དགའ་བའི་རོ་སྟེར་བར་འགྱུར་བ་མིན་ལོ། །བཞི་པ་མི་གཙང་བའི་དཔེ་དོན་བཤའ་བ་ལ། དང་པོ་དཔེ་བསྟན་པ་
ནི། ཇི་ལྟར་མི་ཞིག་ལམ་ན་རབ་དུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་གསེར་སྐྱམ་ཞིག་ལྡན་ལྡན་རུལ་བའི་གནས་སུ་སྤྲང་བར་གྱུར་ལ།
ལོ་དུ་མར་ཡང་མི་འདྲིགས་པ་སྟེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་སྐྱབ་ལྡན་གྱི་ནང་དེར་དེ་བཞིན་དུ་ཚུང་
མ་ཐོས་པ་ལོ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་དག་དུ་གནས་པ་དེ་སྡིང་མིག་རྣམས་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཡིས་སྐྱབ་ལྡན་
གྱི་ནང་དེར་མཐོང་ནས་མི་ཞིག་ལ། ཁྱོད་སོང་ལ་མི་གཙང་བའི་ཁྱོད་འདིར་ཡོད་པའི་གསེར་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
འདི་མི་གཙང་བ་སྤྲངས་ཏེ། རིན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྐྱབ་ལྟར་

ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པས་མི་གཙང་བ་དང་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་
 རྩལ་ཏུ་བྱིང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་སྣང་པོ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 འདམ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་རྒྱ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུའི་ཆར་འབབས་སོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་
 རྒྱུར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷན་སྤྲོད་དུལ་བའི་ནང་དུ་སྣང་བའི་གསེར་ནི་ལྷ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་དེའི་དྲི་མ་ཀུན་
 དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་མཚོག་ཏུ་མངའ་བའི་གསེར་དེ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
 པའི་མི་གཙང་བ་ཚེན་པོར་སྣང་བར་གྱུར་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲས་བུ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་རྒྱལ་བས་གཟིགས་ནས། སྣང་པོ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་རྒྱ་རྣམས་ལ་ཚོས་
 སྟོན་ཏོ། །དཔེ་དོན་ལྷ་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་དབུལ་པོ་ཞིག་གི་བྲིམ་ནང་གི་ས་
 འོག་གཏེར་ཚེན་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། མི་དེས་གཏེར་དེ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་མི་དེ་ལ་ང་འདྲིར་
 ཡོད་ཅེས་མི་སྣུ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་རྒྱལ་
 བའི་སྣང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་གསལ་དུ་བཞག་པ་དང་།
 བདག་སྤར་ཡོད་གསལ་དུ་བསལ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རང་ལ་ཡོད་པར་མ་རྫོགས་པས་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་
 འགྲོར་པས་དབུལ་བའི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་པ་མང་པོ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་འདིས་སྤོང་རོ། །གསུམ་པ་
 དཔེ་དོན་རྒྱུར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་དབུལ་པོའི་བྲིམ་ནང་གི་ས་འོག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཚུད་པར་གྱུར་པའི་མི་དེ་ལ་
 བྲི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དེ་ཡིས་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། གཏེར་དེ་ནི་ཡོད་པར་མི་
 དབུལ་པོ་དེ་ཡིས་ཤེས་པ་མིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྤྱིར་གཏེར་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་བྲིམ་ན་གནས་ཀྱང་དེ་མ་
 རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་སྤྱོད་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
 འདིག་ཉེན་དུ་བྲང་སྤོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དཔེ་དོན་དབུལ་པ་སྟོན་
 པ་ལ་གསུམ་ལས། དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཨ་ལྷ་དང་ཅུ་གྲོ་སོགས་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་ས་
 པོན་སྤུ་བྱ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ལུན་དུ་འདིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་རྒྱུན་ས་ཚོས་པ་དང་། ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་སྟོན་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྲུབ་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི།
 དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་ཀྱི་ཤིང་གི་འབྲས་བུའི་པགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཉོན་

མོངས་པའི་བགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གཟུགས་སྐྱབས་སྐྱེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དགོ་
 བ་ཡང་སྦྱིན་སོགས་དགོ་བའི་རྒྱན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་ཐུབ་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་དོ། །གསུམ་
 བ་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ནི། རྒྱན་གྱི་དང་། སྦྱིན་གྱི་དེ་ཉི་མའི་འོད་དང་། འཕེལ་གྱི་དང་། རྒྱུད་དང་། རུས་པ་འཕྲོན་
 པའི་དུས་དང་། གོ་འབྱེད་པའི་ནམ་མཁའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཉ་ལ་དང་ཨ་མ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་
 གསེབ་ནས་ས་བོན་གྱི་རུས་པ་དེ་ལས་ཤིང་སྐྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 པའི་འབྲས་བུའི་བགས་པའི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེའི་ས་བོན་སྐྱེ་བུ་ཡང་ཐར་
 པའི་དགོ་བའི་རྒྱན་དེ་དང་། དེ་ལས་མཐོང་ལམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་འཕྲོན་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕེལ་བ་དང་མི་སྒོམ་
 ལམ་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་བདུན་པ་བསྟན་པ་ལ་དཔེ་ནི། རི་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་
 པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་བུ་གཟུགས་གོས་རྩལ་དེ་མ་ངན་པ་ཅན་གྱིས་བསྟུམས་པར་གྱུར་པ། འཕྲོག་དགོན་པའི་ལམ་ན་
 གནས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པ་ལམ་དེ་ན་ཡོད་པའི་ལྟ་ཡིས་མཐོང་ནས་སྐྱེ་དེ་གོས་ལས་གྲོམ་
 བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ལམ་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བུ་གཟུགས་དེའི་དོན་དེ་མི་དེ་ལ་སྐྱབས་སྐྱེ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི། དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཚུངས་པས་བསྟུམས་པའི་བདེ་
 གཤེགས་སྦྱིང་པོའི་དངོས་པོ་དུད་འགོ་ལ་ཡང་གཞིགས་ནས་སྐྱེ་བུ་གཟུགས་གོས་རྩལ་དེ་ལས་ཐར་བར་གྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། སྦྱིང་པོ་དེ་སྦྱིབ་པ་ལས་ཐར་བར་གྱེད་པའི་དོན་དེའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་
 སྐྱར་བ་ནི། རི་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལས་བྱུབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བུ་མ་ངན་པ་ཅན་གྱི་གོས་
 ཀྱིས་བསྟུམས་པ་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ལྟ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་གོས་རྩལ་དེ་ལས་
 ཐར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་མི་ལ་འདི་ན་གཟུགས་སྐྱེ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གོས་
 རྩལ་གྱིས་བསྟུམས་པ་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་དུད་འགོ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་
 གཞིགས་ནས་སྦྱིབ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དཔེ་དོན་བརྒྱད་པ་བསྟན་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དཔེ་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་ཞིང་དབུལ་བ་མགོན་མེད་པ་འགའ་མགོན་མེད་
 པའི་ཁྱིམ་གྱི་གནས་སུ་འདུག་པར་གྱུར་པ་དེའི་མངལ་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་བོའི་དཔལ་འཛིན་པར་གྱེད་
 པ་ན། བྱད་མེད་དེས་རང་གི་ལྟོ་ན་ཡོད་པའི་མི་བདག་མི་ཤེས་པ་ལྟར་ལོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི། སྦྱིང་བར་སྐྱེ་བ་ནི་

མགོན་མེད་པའི་སྤྱི་མ་ཚུགས་པ་བཞིན་དུ་དྲི་མས་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོའི་མངལ་དང་ལྡན་པའི་བྱད་
མེད་བཞིན་དུ་སྦྱིང་བོ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །སེམས་ཅན་དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་
དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་ནི་བྱད་མེད་དེའི་མངལ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་དཔེ་
དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱད་མེད་ལུས་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་གྲོན་ཞིང་མི་སྤྲུག་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་ས་བདག་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་རང་གི་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་དེ་མ་ཤེས་པས་མགོན་མེད་པའི་ཁང་པར་
འདུག་ནས་དབུལ་བ་དང་ལྷུ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཚོགས་སྤོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་རང་གི་
སེམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་མགོན་རྒྱལ་པོའི་སྦྱིང་བོ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་མ་ཤེས་པས་མགོན་མེད་དོ་སྦྱུ་
པའི་སློང་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་འཁོར་བ་ལ་
གནས་སོ། །དཔེ་དོན་དགུ་པ་བསྟན་པ་ལ། དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་འདྲིམ་པའི་ནང་གི་གསེར་ལྷན་སྤྲུགས་པའི་རྟའི་
གཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་ཚང་བས་རྒྱས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བསྦྱར་དུ་རུང་བས་ན་ཞི་བ་དག་གི་
རོལ་ནས་སའི་རང་བཞིན་འདྲིམ་པས་གཡོགས་པ་ཅན་དེ་མཐོང་ནས་ནང་དུ་གསེར་གྱི་གཟུགས་དེ་ཡོད་པར་
ཤེས་པའི་ལྷ་བཟོ་བ་དག་ནང་གི་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལ་གཡོགས་པའི་ས་འདམ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་
གྱི་སྤྱིབ་གཡོགས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་།
དེའི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་སློང་བྱུང་བར་གཟིགས་ནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདྲིམ་པ་ལྟ་བུའི་
སྤྱིབ་པ་དག་སྤོང་བར་མཛད་པ་ན་བྱང་ཚུབ་མཚོགས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་དྲི་མ་
མེད་པའི་གསེར་འོད་འབར་བ་ལས་བྱས་པ་སའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་པ་རྟའི་གཟུགས་བརྟན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞི་བ་
དེའི་རང་བཞིན་ལྷ་བཟོ་མཁས་པས་རིག་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་
མཁུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གསེར་དང་འབྲུ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མཁུན་པར་གྱུར་ནས་སྤྱིབ་
པ་སེལ་བའི་ཐབས་ཚོས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་འདྲིམ་པ་སེལ་བའི་དེག་སྦྱང་དང་འབྲུ་བར་བསྐྱབས་
པས་སྦྱིང་བོ་རྟོགས་པའི་གོགས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སེལ་བར་མཛད་དོ། །དཔེ་དགུ་སོ་སོར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་
དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ། དྲི་མའི་དཔེ་ནི། བརྗེ་སློབ་ཆགས་བྱུང་བ་དང་། །སྦྱོན་དང་ནི་མི་གཙང་ས། །འབྲས་ལུག་
གོས་རྩལ་བྱད་མེད་གྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྦྱབས་ན་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །སྦྱིང་བོའི་དཔེ་ནི། སངས་

རྒྱལ་སྤྱི་ཚེ་སྤྱི་ལོ་བཞེན། །གསེར་བཞེན་གཏེར་བཞེན་སྡོན་པ་བཞེན། །རིན་ཆེན་སྤྱི་དང་འཁོར་ལོ་
 ཡིས། །བསྐྱུར་བ་བཞེན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞེན། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དེ་མ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
 །ཁམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་སེམས་གྱི་རང་བཞེན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་ཅེས་
 །པའོ། །དོན་སྤྱི་ལོ་ནི། སེམས་གྱི་རང་བཞེན་དེ་མེད་ནི། །ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པའོ། །དཔེ་
 །དོན་སོ་སོར་སྐྱར་བ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱིབ་བྱེད་གྱི་
 །དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱིབ་བྱེད་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱིབ་
 །པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཚུལ། དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱལ་
 །སོགས་པའི་དཔེ་དགུས་བསྟན་པའི་དེ་མ་གང་ཞེ་ན། །ཁམས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་གྱི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གྱི་རྒྱུ་
 །བྱེད་པ་འཕགས་པའི་ལས་གྱིས་གཞོན་བྱ་འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་སྤང་དང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་ཚོངས་པ་གཏི་ལྷག་
 །དང་། །འདོད་པའི་ཁམས་སྤུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་
 །དུག་གསུམ་པོ་དེའི་ཀུན་ནས་སྤང་བ་དྲག་པོ་སྟེ་མངོན་གྱུར་དང་། །ཡིད་གྱི་རང་བཞེན་གྱི་ལུས་འཕེན་བྱེད་གྱི་
 །ཟག་མེད་གྱི་ལས་གྱི་རྒྱུ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་
 །བྱ་དང་། །འཕགས་པ་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། །མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་
 །ལ་བརྟེན་པ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞོན་བྱ་དང་། །དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་
 །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞོན་བྱ་སྟེ། །དེ་མའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དགུ་པོ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བརྒྱའི་སྐྱབས་ལ་སོགས་
 །པའི་དཔེ་དགུས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བས་བྱེ་ན། །དབྱེ་བ་མཐའ་
 །ལས་འདས་ཤིང་གངས་མེད་དོ། །ཆགས་སོགས་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱོ་ག་ནི་འབྲེལ་ཚིག་ཤོར་བའོ། །གཉིས་པ་
 །གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཚུལ་ནི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་
 །ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་བཅས་གྱི་སེམས་ནི་བསྐྱུ་ན་བཞེ་སྟེ། །སོ་སྐྱེ་དང་། །དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱོབ་པ་
 །དང་། །བྱང་སེམས་བཞི་པོ་དེ་ལ་དེ་མ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་གོ་རིམ་བཞེན། །བྱིས་པ་སོ་སྐྱེ་ནི་དེ་མ་བཞེས་རྣམ་
 །པར་མ་དག །དག་བཅོམ་པ་རྣམས་གཅིག་དང་། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་གཉིས་གྱིས་མ་དག་ཅིང་། །སྐྱོ་ལྡན་རྣམས་ནི་དེ་མ་
 །གཉིས་གྱི་མ་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བྱིས་པ་ནི། །ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་དང་། །སྐྱོབ་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལམ་ཞུགས་ལ་

བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་
 བཤོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཤི་མ་དགུ་པོ་འདི་རྣམས་བརྗོད་སྟབས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེ་བར་རིག་
 བར་བྱ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་བརྗོད་མི་རྒྱ་དཔེ་པ་འདམ་རྩེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཁ་དོག་གསལ་བ་ལ་སོགས་པས་མདུན་དུ་
 རྒྱུར་ན་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ནས་ཉིད་པ་ན་ཡིད་དགའ་བ་མེད་པ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་
 བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་ཞིང་། མདོན་དུ་རྒྱུར་པ་ན་དགའ་བ་དང་།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྟུག་གིས་ཟིན་བས་ན། སྤྱིས་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་
 བརྗོད་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །རི་ལྟར་སོག་ཆགས་སྤང་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཇུགས་ཏེ་མདུང་བརྟེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
 དུ་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ན་རང་གི་སྤྱིང་ལ་སྟུག་བསྟུག་སྤྱེད་པར་བྱེད་པས་སྤང་མ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །རི་ལྟར་
 འབྲས་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟུན་པས་བསྐྱེབས་པ་ལྟར། སྤྱིང་པོ་དེ་དོན་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་མ་རིག་
 པའི་སྐོ་རའི་སྟུབས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པས་སྟུན་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །རི་ལྟར་མི་གཙང་བ་དེས་འབྲས་བུ་ཤིང་
 བ་བསྐྱེད་པས་སྐོ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཆགས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ་ཉེས་སྐྱོད་
 བསྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་སྤང་བ་བྲག་པོ་ནི་མི་གཙང་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །རི་ལྟར་ནོར་གྱི་གཏེར་
 ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ས་ཡིས་བསྐྱེབས་པ་ན། དེ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པས་གཏེར་དེ་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགོ་
 རྣམས་ལ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡིས་བསྐྱེབས་པས་ས་འོག་གི་
 གཏེར་དང་མཚུངས་སོ། །རི་ལྟར་སྟུ་བུ་ལ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་གཙོད་པ་ལྟར། དེ་
 བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས་མཐོང་སྤང་རྣམས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་
 དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །རི་ལྟར་འབགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་འདྲིལ་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་པོ་བཅོམ་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྐོམ་སྤང་གང་དག་སྐོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱུང་གྱུར་པ་རྣམས་གོས་རྩལ་དང་ཚོས་མཚུངས་
 ཏེ། སྤྱིང་པོ་བྲད་པས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ཀུས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ལ་དགས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤི་མ་རྣམས་ནི་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟུན་གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་བསྐྱེབས་པས་མངལ་སྟུབས་ཀྱི་ཤི་མ་དག་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །ཡང་
 བ་མངལ་སྟུབས་ཀྱིས་རང་ལ་ཡོད་པའི་མངལ་ལ་བསྐྱེབས་པ་ལྟར། དེ་དག་གིས་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་
 བསྐྱེབས་པར་བྱེད་པས་མངལ་སྟུབས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །མངལ་སྟུབས་བྲལ་བ་དང་འབྲེ་བའི་ས་བརྒྱད་

བའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། འབད་ཚེས་ལ་མི་སྟོས་པས་རྣམ་པར་སློན་པ་བཞིན་ནོ། །དག་པ་ས་གསུམ་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་རྣམས་ནི། དྲི་མ་རྒྱུད་དུ་ཡིན་པས་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལ་ས་འདམ་གྱིས་གོས་པ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་
 བྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དགུ་པོ་བརྒྱ་ལ་སོགས་དག་དང་ཚོས་
 མཚུངས་སོ། །འདིར་དཔེ་དོན་གྱི་ཚོས་མཐུན་ཡོད་པས་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གང་གི་སྐྱིབ་བྱེད་དུ་
 བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །བསྐྱིབ་བྱེད་
 དཔེ་དོན་ཚོས་མཐུན་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཁམས་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་དགུ་དང་ཇི་ལྟར་ཚོས་མཐུན་པར་བྱ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་སོགས་
 ཁམས་ནི་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་སོགས་དགུ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་
 ཕྱིར། རང་བཞིན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱང་
 རང་བཞིན་དུ་བསྟུས་སོ། །གསུམ་པོ་དེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དཔེ་གསུམ་དང་གཅིག་དང་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་
 དབྱེདས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཤེས་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱེ་དང་། དྲི་མས་
 དག་པའི་ཚོས་དབྱེདས་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱེའོ། །བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱེའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་དོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱེ་འདི་ལ་ནི་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། འཛིན་ཉེན་གྱི་
 ཁམས་ན་འདྲ་བའི་དཔེ་གཞན་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཉིད་ཁམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
 རྟོགས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །རྟོགས་པར་དཀའ་བས་སྤ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་དོན་དམ་པ་སྟོན་
 པའི་བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱེ་ནི། བརྗོད་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པས་མངར་བར་རོ་གཅིག་པའི་སྤང་ཅི་བཞིན་
 ནོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱེ་ནི། བརྗོད་བྱ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པས་སྐྱབ་
 པའི་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སྟོང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་
 བཤད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ན་གནས་པའི་རྒྱའི་རུས་པ་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་འགྱུར་བ་

མེད་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བས་དགེ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲིད་དེ་
བཞིན་ཉིད་འདི་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱན་དུ་བསྐྱུར་དུ་རུང་བ་དང་། གཡའི་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་བརྗོད་དོ། །རིགས་དེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་
རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི། གཏེར་སྐྱེས་བྱའི་འབད་པས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་
པར་དང་པོ་ནས་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་མ་བསྐྱབས་པས་ཐོག་མེད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
གནས་པའི་གཏེར་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་ཤིང་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འཕེལ་བ་བཞིན་
དུ་སྦྱང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྦྲངས་པ་ལས་ལྷན་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་འབྲས་བུའི་ཤིང་དང་
ཚོས་མཚུངས་པས་རིགས་འདི་གཉིས་ལས་ཡང་དག་པར་སྦྲངས་པ་མཚོག་གོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། དང་པོ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལས་སྐྱབ་དང་པོ་ཚོས་སྐྱབ་
ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་ཚོས་སྐྱབ་ཐོབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་
རིགས་ཀྱིས་ནི་སྲི་མ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་གཉིས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལས་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་
གཟུགས་སྐྱབ་གཉིས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་གཉིས་ལས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ལྷན་པ་མཚོན་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་ཡིད་དུ་འོང་བས་མངའ་པར་བཤད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱབ་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་ལས་བྱ་སྟེ། དེ་རྒྱ་
རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འདོད་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ཀྱི་
རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། ལྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཡིན་པའི་སྲིད།
རིགས་གཉིས་པ་རྒྱལ་འགྱུར་གྱི་ལྷན་པ་མཚོན་པའི་ལོངས་སྤོད་རྗོགས་པའི་སྐྱབ་ལོངས་སྐྱུར་བ་བཞིན་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྲིད། ཡང་རིགས་གཉིས་པའི་ལྷན་པ་མཚོན་
པའི་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ལོངས་སྤོད་ལས་བྱས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་རྣམ་
རིག་ལས་ལོངས་སྤོད་གཟུགས་བརྟན་འཆར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད། འདིར་རིགས་གཉིས་ལ་དཔེ་རེ་རེ་
དང་། རིགས་གཉིས་ལ་སྐྱབ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ལྷན་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་ལ་དཔེ་གསུམ་ཡོད་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་སྐྱབ་གསུམ་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ལྷན་པ་གསུམ་པོ་མཚོན་
པའི་དཔེ་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཉོན་ལོངས་སྐྱབས་ན་གནས་པ་དེ། །དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ཡང་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱས་པ་གསུམ་པོ་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ཁམས་དེ་གང་ཟག་གང་གིས་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་སྐྱ་ལ་མ་བཞེན་པར་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པས་རང་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་པོ་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། སྣང་པོའི་མདོར། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གསུང་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་གྱི། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ་ཡིན་ཡང་རང་ལ་མིག་མེད་པས་མཐོང་བ་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་གྱི་ཆ་རུང་ཟད་མཐོང་ལ། རི་བྲལ་གྱི་ཆ་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཐོང་གི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉེ་བཞིན་འདིར་སྤྲོད་སྤྲོགས་ཅིག་སྟོ་གྲོས་ཅན། །སྟོ་མིག་དག་པའི་འཕགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཙེམ་ལྡན་འདས་སྤྲོད་ཚོས་སྐྱ་གང་དག་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ལ། །ཞེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁའ་དབྱེངས་ཁྲབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་རི་བྲལ་གྱིས་སྤྲེ་བའི་ཚོས་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྤྲོགས་ཅིག་མཐོང་མི་མཐོང་ལ་སྤྲོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་དད་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་ཁམས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྷ་རབས་པའི་འཆད་ཆུལ་ནི་ཁམས་འདི་ལ་རི་མའི་དམིགས་པ་བདག་གཉིས་སྤར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པ་སྟེ་འབྲལ་དུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྟོ་བྱར་གྱི་རི་མའི་དམིགས་པ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་བའི་བྱིར། འདིས་ནི་ཁམས་སྟོ་འདོགས་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ཁམས་འདི་ལ་རྣམ་བྱང་གི་དམིགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་རུང་ཟད་མེད་དེ། རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དམིགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་པོ་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ཚོས་སུ་ལྡན་པས་སོ། །འདིས་ནི་ཁམས་སྤར་འདེབས་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་སྤར་

དང་བྲལ་བའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ནས། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི། ཡང་
དག་པ་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པས་ཡང་དག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་མཐོང་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
མཐོང་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་ཞེས་པ་དམིགས་པ་ལ་
འཇུག་སྟེ། ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཙུག་པ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་མ་དམིགས་
པས་འགའ་ཡང་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་རྒྱ་མཚན་མ་དམིགས་པས་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་དག་པ་
མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དམིགས་པ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དང་།
ཡོད་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟར་བཞེན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་བསལ་བ་
མེད་པ་དང་བཞག་པ་མེད་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
བྱང་ཚུབ་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །འདིར་གཞན་དག་སློབ་ཕྲུང་དག་གི་ཁམས་སྟོང་གི་ཞེས་པའི་དོན། སློབ་ཕྲུང་གྱི་རི་
མའི་དམིགས་པ་བདག་གིས་སྟོང་བ་ལ་མི་འཆད་པར་སྐྱ་རི་བཞེན་དུ་སློབ་ཕྲུང་གྱི་རི་མས་སྟོང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་
མི་འཐད་དེ། ཁམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ན་གནས་པའི་རྩལ་དཔེ་དགུ་དག་གིས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་
དང་། རི་བཙས་དེ་བཞེན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བས་སོ། །སློབ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མི་
སྟོང་པའི་དོན་ཡང་། སློབ་མེད་པའི་ཚོས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་སྟོང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་འཐད་པའི་ཆ་
ཡོད་དེ། །སློབ་ཕྲུང་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི་ཞེས་གསུངས་པས། སློབ་ཕྲུང་གྱི་རི་མ་བདེན་པ་བས་སྟོང་བ་ལ་
བཤད་པའི་སྤྱིར། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འདི་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་རི་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སློབ་ཕྲུང་གྱི་རི་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་མ་ནི་བདེ་
གཤེགས་སྟོང་པོ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཙས་པ་སྟེ། འབྲལ་རུང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་
ཁམས་འདི་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱའི་རང་བཞེན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་
ཟད་མེད་དེ། སློབ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞེན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་གདོད་མ་ནས་མི་སྟོང་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །འགྲེལ་བ་
 ལས་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་འདྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་མེད་པའི་ཚོས་ནི་སྟོབས་
 སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྟེ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ།
 ཡང་དག་རྗེས་སངས་ཚོས་ཉིད་སྤྱིར། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འབྲ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འདྲིན། །ཅེས་པ་ལྟར་དོ། །ཅེའི་སྤྱིར་ཚོས་ཉིད་ལ་སློབ་མེད་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 འགྲེལ་ཆུང་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་མེད་པས། ཞེས་དང་། འདྲིར་ཡང་དག་
 པའི་ཚོས་ཉིད་ནི། །འདྲི་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཚོས་
 ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སློབ་མེད་པའི་ཚོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སློབ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པའི་གཏན་
 ཚིགས་སུ། དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་འདྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །ཁམས་དེ་གང་ཟག་གང་
 གིས་རྟོགས་པ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །ལྟ་བུ་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་
 བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དྲི་བ་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཁམས་དེ་འཕགས་
 མཚོག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་ན་གྱིས་པ་ལས་བཅུམས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའོ། །དྲི་བ་
 གཉིས་པ་ནི། ཤེར་སྤྱོད་སོགས་མདོ་དེ་དང་དེར་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིན་དང་འབྲ་བ་དང་། ལས་མི་ལམ་དང་། སྤྱི་བ་
 སྤྱོ་མ་བཞིན་དང་། དོན་དམ་པར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་འདྲིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡོད་
 ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་ནི། རང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་
 གོགས་སེམས་ལྷུ་པ་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་གོགས་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟུས་པ་དང་། གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་དྲི་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདྲིན་པས་
 སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡོད་པ་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། བདག་གཞན་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གོགས་བདག་ཉིད་ལ་སྟོག་པར་ཆགས་པ་སྟེ། སྟོན་ལྟ་བོ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་སྤང་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཡང་དག་

པའི་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེ་ལགག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཉོན་དེ་དག་གི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་
དོན་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱེན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །རི་ལྟར་སྐྱེན་
སོགས་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། ཉོན་མོངས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་དང་།
སྐྱོ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་ལས་ནི་ཚོས་ཅན། མི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྐྱོ་
སྐྱེན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མ་དང་སྐྱུལ་བ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལ་རྟོས་པ་དང་བདེན་པར་
མེད་པས་སོ། །མདོར་ན་དེ་མ་སྐྱོ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཞུགས་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྐྱུར་བ་དང་། དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་མཚན་སྐྱུར་བ་ནི། སྐྱུར་ཡུལ་
ཤེད་སྐྱེན་སོགས་སུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ནས། སྐྱུར་ཡང་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱོན་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱོང་བོའི་མདོ་འདིར་ནི་ཉེས་པ་ལྷ་པོ་དག་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཁམས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་
ལོ། །མདོ་སྐྱེ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའི་དོན་ནི། ཁམས་དང་སྐྱོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལ།
རྒྱུར་བཤད་པ་ནི་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱོང་ན་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བར་
དུ་བྱུང་མེད་པས་ཡོན་ཏུན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ལོ། །གཉིས་པ་དོན་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁམས་མ་ཐོས་པའི་ཉེས་
དམིགས་དང་། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་ཁམས་འདི་ནི་ཡོད་པར་མ་ཐོས་པས་བདག་ལ་
རིགས་མེད་པས་ལམ་བསྐྱུབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ཅེས་བདག་ལ་བརྟན་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ཞུམ་
པ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལོ། །ལས་དང་པོ་བ་གང་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་
པས་བདག་ནི་མཚོག་ཅེས་རྣོམ་པ་འགའ་ཞིག་ནི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་འདི་དག་ལ་ནི་
རིགས་མེད་པའོ་ཞེས་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་གང་ཟག་གཞན་བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱོད་པ་
རྗེས་སུ་མི་སྐྱུབ་ལོ། །དེ་ལྟར་རང་ལ་དམིགས་ནས་རིགས་ཡོད་པར་རྣོམ་ཞིང་གཞན་ལ་རྒྱ་རིགས་མེད་པར་
སེམས་པ་དེ་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན། དེ་མ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཞེན་པས་ཡང་དག་པ་མིན་པ་འདྲིན་ཅིང་དེ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་སྐྱུར་བ་

འདེབས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིའི་འཐད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིན་དྲི་མ་དེ་ཡང་
དག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དྲི་མ་དེ་བཙུག་མ་གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ་གསེར་དང་གཡའ་ལྟར་
སེམས་དང་འབྲལ་བུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡོན་ཏན་དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡོད་དེ། སེམས་དྲི་མའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤྱིར། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་དམིགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་དེ། བདག་
གཉིས་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཁམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉེས་པ་དྲི་མ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་
པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །ཡང་ན་སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་དག་པ་མིན་
པའི་ཉེས་པའི་དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དམིགས་པ་འཕམ།
རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པས་ན་སྒོ་ལྡན་བྱང་སེམས་སུ་རྒྱུ་ལྡན་པ་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་
གཞན་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་པན་བདེ་དང་
སྤང་འདོད་གྱི་བྱམས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། ཁམས་ཡོད་
པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་འདི་ལྟར། ཁམས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས་རང་ལ་རིགས་ཡོད་པར་ཤེས་ཉེ་བྱང་
ཚུབ་ཐོབ་པར་སྟོབ་དང་། གཞན་ལ་རིགས་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་གྲུས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་
མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་ཤེས་པས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ལྡོ་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། རྒྱ་དེ་
ལས་རང་ལ་བརྟམས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་བརྟམས་ཤིང་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྟ་བ་
དང་། སྒྲིན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བརྟ་བ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་
ཡོད་པར་མཚུངས་པར་ཉོགས་པར་བྱས་ཉེ་མཐར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྤྱིར་དུ་འཐོབ་པོ། །ཁམས་གྱི་ལེ་ལུ་
བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། །གཉིས་པ་དག་པའི་རྒྱུ་བྱང་ཚུབ་ལ་གཉིས་ཉེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ནི་ངོ་བོ་ལོ། །མཉམ་རྗེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱུ་ལོ། །སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནི་འབྲས་བུ་ལོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ནི་ལས་སོ། །དེའི་རྟེན་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པའོ། །ཟབ་མོའི་ཚོས་སྐྱུ་དང་། རྒྱ་ཆེན་ལོངས་སྐྱུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་གསུམ་པོ་
ནི་དབྱེ་བའི་འཇུག་པའོ། །སྐྱུ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པའི་དུས་སུ་གནས་པ་ནི་

ཉལ་པའོ། །ཚོས་ཉིད་རི་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པ་
འི་བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་ཉེ། དོན་བརྒྱད་པོ་དེའི་སློབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སློབ་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ངོ་པོ་དང་རྒྱུའི་
དོན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ། ངོ་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་།
སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱབ་པ་མེད་པ་སྟེ། བཞི་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་།
རང་བཞིན་དག་པ་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སློབ་བྱུང་གྱི་རི་མ་དག་པས་མཁའ་བཞིན་དུ་གྱུར་
པ་ལ་རི་མ་སྤངས་པ་དང་གཉིས་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཉེན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་
བཞེན་པའི་རི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཉལ་བསྟན་གཡུང་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་
འོད་གསལ་སློབ་བྱུང་གྱི་རི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྐྱོན་ཚོགས་སྤྱད་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིས་བསྐྱབས་པར་
གྱུར་པའི་རི་མེད་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ཐོབ་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་
ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་ཉེན་ནས་འཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ངོ་པོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་
དབྱེར་མེད་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཉི་མ་བཞིན་ཉེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྤངས་པ་ནི་སློབ་བྱུང་གྱི་རི་མ་དག་པའི་ཚོས་
གྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཉེ་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡོན་ཏན་ནི་གདོད་ནས་དག་པས་
འོད་གསལ་ཞིང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་མིན་པའི་ཚོས་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དང་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་
ཅན་གཞུང་གི་རྒྱུད་གི་རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པ་
མེད་པ་ནི། རི་མ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་རྒྱུད་ལ་བྱས་པ་དང་། སློབ་བྱུང་
བ་སྟེ་སེམས་དང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་མདོར་བསྟན་དེར་སྐྱོན་དང་
འབྲུབ་བརྗོད་དེ། སྐྱོན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་བྱས་པ་དང་། སློབ་བྱུང་བ་
འབྲལ་རུང་དུ་གྱུར་བས་སོ། །ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་ཡིན་ཉེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ཐོབ་རི་སྟེད་

བའི་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་སྐྱིབ་ལས་གྲོལ་བའི་བྲལ་འབྲས། །ཤེས་སྐྱིབ་ལས་གྲོལ་བའི་བྲལ་འབྲས། དེ་
 གཉིས་རྒྱ་གང་ལས་ཐོབ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ཚུ་དང་ལྡན་ཞིང་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་བརྒྱས་ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་
 འོ། །ཞེ་སྤང་གི་དྲི་མ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་གི་དྲི་མ་མེད་པའི་
 བྲལ་ས་བརྩེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། སྤྱོད་ཅོགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཉོན་མོངས་པ་གཏོ་ལུག་གི་དྲི་མ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། གཏོ་ལུག་གི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་
 །ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། སྤྱིན་ཚོགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ལུབ་པ་ལྷུ་མཚོག་སངས་རྒྱས་དང་སྤྱང་ཅི་དང་འབྲུའི་སྤྱིང་པོ་དང་རིན་ཆེན་གསེར་དང་གཏེར་དང་སྡོམ་པ་
 བཞིན་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྲལ་པའི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་སའི་བདག་པོ་དང་གསེར་གྱི་
 གཟུགས་སྐྱིབ་བྱེད་ལས་གྲོལ་བ་དང་འབྲ་བ་ནི་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་པ་སོགས་དགུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུ་
 དང་ལྡན་པའི་མཚོ་ལ་སོགས་པ་ཁྲུང་ཚོས་གསུམ་ལྡན་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་སོགས་སློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 གསུམ་དག་ནས་བསམ་གཏན་སོགས་གཉེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པ་ནི། མདོར་ན་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཚོས་མཐུན་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཚོས་མཐུན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་བྲལ་འབྲས་དེ་ཚོས་ཅན།
 ཚུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྗེས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤངས་པའི་
 སྤྱིར་དང་། བརྒྱ་ལ་ཚུ་འཁེབས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་བརྒྱ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚུ་འབབ་པའི་སྤྱིར། ཞེ་སྤང་གི་སྐྱིབ་
 པ་ལས་གྲོལ་བའི་བྲལ་འབྲས་དེ་ཚོས་ཅན། དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་བ་ཉ་བ་གཟུང་ལས་ཐར་ནས་བསེལ་བེར་གྱིས་
 སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་གི་སྤྱོད་ཅོགས་ལས་གྲོལ་བའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་བྲལ་ས་པ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་
 ཀྱིས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར། གཏོ་ལུག་གི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དྲི་

མ་མེད་པའི་ཉི་མ་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་བས་ལྷན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཉེ་ལུག་གི་སྒྲིན་ཚོགས་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་བར་གནས་པའི་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་མ་ཐུན་བསྟན་བའི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་ཉོགས་ཚོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་དང་ཚོས་
 མཚུངས་ཏེ། དཔེ་ལས་འདས་པས་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་མཉམ་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཟབ་མོ་སྒྲོན་པའི་གསུང་རབ་ཚོས་ཅན། སྤང་ཅི་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། གཞན་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཟབ་མོའི་
 རོ་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་པའི་གསུང་རབ་ཚོས་ཅན། སྤོང་པོ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ།
 རོགས་པའི་སྐྱེབ་པའི་ལྷན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་ཅན། གཡལ་དག་
 པའི་གསེར་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་འི་མ་མེད་པ་དང་གྲོ་བུར་གྱི་འི་མས་དག་པའི་ཕྱིར། རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལས་ཐོབ་པའི་ཚོས་སྐྱ་ཚོས་ཅན། གཉེར་གྱིས་ལོར་སྟེར་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྱིས་གཞན་གྱི་དབྱུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པའི་རིགས་ལས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་
 སྐྱ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ལྡོན་པས་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་དང་ཚོས་མཚུངས་
 ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཉོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་པོ་
 དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། ཀར་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ནི་ཚོས་ཅན།
 གསེར་ལས་བྲས་པའི་གཟུགས་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྲལ་ཅིང་འོངས་སྐྱའི་གཟུགས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ནི་ཡོན་ཏན་སྟོག་པ་ནས་དཔེ་དོན་སྐྱར་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་
 སྟོག་པ་ནས་དཔེ་དོན་སྐྱར་རོ། །དཔེ་དོན་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དང་སྐྱ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བའི་སྐྱར་
 ཁམས་ཀྱི་ལེ་ལུའི་སྐབས་སུ་དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་སྐྱར་བ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐྱ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོར་བ་ལ་ནི་ཚོས་
 མ་ཐུན་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་
 དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱ་དེ་
 ཟག་པ་མེད་པའི་སྤངས་པའོ། །ཚོས་སྐྱ་ནི་བྲལ་བ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ནི་འཇིག་མེད་ཚོས་
 ཅན་ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། བཏན་པ་དང་ཞི་བ་དང་རྟག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ནི།

གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མིན་ལས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཞན་དོན་གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་
 མཁའ་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གི་དོན་ཏེ། དུལ་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་ཉིདེ་སྐྱེ་འབྱུང་མེད་དང་དབང་འབྱོར་གཉིས་ལ་འདུག་པ་ལས་
 འདིར་དབང་འབྱོར་ཏེ་དབང་འབྱོར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བཟང་པོ་
 གཙང་མ་ཉན་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་གླིམས་ཀྱི་དེ་མཚོག་སྣོམ་པ་དང་། འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་
 མོངས་སྤྱད་བྱ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ངོ་སྤོང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་མཐུ་ལས་ཐོབ་པའི་ཤིན་ཏུ་
 སྤྱངས་པ་ལས་སྤྱང་བའི་རེག་བྱའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་
 ཉོགས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཞིབ་མོར་བསམས་ན། དོན་
 དམ་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་མཇུག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚོན་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པོ་སྦྱར་བ་དང་།
 ལས་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བྱེད་པ་འདི་ནི་
 མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་
 མཉམ་གཞག་གིས་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པས་རྫོགས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱབ་སྤངས་པས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱས་པའོ། །རང་དོན་གྱི་ལས་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་དང་།
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་གོ། །ཐུན་མོང་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་ཉེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཚོས་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་པའི་སྤྱིར། ཐུན་མོང་གི་གཅིག་
 པོ་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་
 དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་པོ། །གཉིས་པ་ལས་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་གྱི་
 ལས་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་འགགས་པའི་སྤྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་
 ཀུན་ལ་འབྲས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པས་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པས་ཐོགས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་གང་ཞེ་ན། སྐྱ་གཉིས་ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། གཏུན་དུ་འཇིག་པ་མེད་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་
སོགས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་མེད་ཀྱི་བསྐྱོད་ཕྱོགས་འཇིག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། དེམ་པ་ལྟར་བརྟན་སོགས་བཞི་པོ་དག་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྤོང་པའི་ཐུགས་པ་དག་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ནད་དང་། ཡིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་སྣ་མ་ཆད་ནས་ཕྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱུར་བ་ཡི་
འཆི་འཕོའོ། །བཞི་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེམ་པ་ལྟར་བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་དང་རྟག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །རང་དོན་ཀྱི་ལས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཀྱི་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མ་མེད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཚོས་ཅན།
གནས་ཞེས་བསྟན་ཏེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
རི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ནམ་མཁའ་འཕྲི་བ་ལྷགས་མཐོང་བ་དང་སྐྱེ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་གོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲོལ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་འབད་ཚོལ་ཀྱི་
སྤྲིམ་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་བས་བརྟན་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གིས་དེའི་དོན་དུག་ལ་གནས་པར་
གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་རང་དོན་
དང་ཚོས་སྐྱེ་ལ་གཞན་དོན་དུ་འཆད་པ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་སྐྱ་གཉིས་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ལ་འཆད་པ་ནི་
གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་འཆད་པར་བྱ་སྟེ་ན། འོག་ནས་ལྡན་པའི་སྐྱབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་རྣམ་
གྲོལ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་སོགས་སུ།
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉན་གོས་དང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །ཚོས་ཀྱི་
སྐྱས་ནི་བྱེད་པར་འཕགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་སྐྱབས་སྐངས་པ་རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཤེས་སྐྱིབས་སྐངས་པ་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱས་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གཤམ་
བྱུང་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། བྱུང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་།

གུལ་ཏུ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྩལ་པའི་རིག་བྱ་སྤངས་པ་དང་། བཟླ་པའི་པ་དང་། བཟུང་དུ་མེད་པ་དང་།
 དགེ་བ་དང་། རྗེ་མ་མེད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཉེན་གྱི་སློན་སུ་མཛོད་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི། ལྷ་ར་བཤད་པའི་རྣམ་
 སྟོན་གྱི་སྐྱེ་དང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །རང་དང་གཞན་
 གྱི་དོན་གྱི་ཉེན་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ་ལྟོན་ལོ། །དང་སོ་
 ལ་ལྟེ། ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན། ཉག་པའི་ཡོན་ཏན། བདེ་བའི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན། སྤངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ལོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཟབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ལུས་ཅན་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་
 གྲང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་སྤྱིར་
 ཡང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ་ཞེས་སྤྱོད་པོ། །རྗེ་ལྷ་ར་ཤེས་
 རབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོས་བྱུང་ཤེས་རབ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་ཏུ་སྤྱོད་པས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་
 ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་ བསམ་བྱུང་ཤེས་རབ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱོད་གྱི་ཡུལ་ལས་
 འདས་པའི་སྤྱིར་ འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་བྱུང་སོགས་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་
 ཉིད་ཟབ་པས་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྱིས་པ་སོ་སྐྱེས་མི་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་
 དམན་འཕགས་པས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཚོས་ཅན། གྱིས་པ་སོ་སྐྱེས་སྟོན་མཐོང་མ་སྟོང་སྟེ།
 གང་གི་སྤྱིར་ན་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ དཔེར་ན་དམུས་ལོང་གིས་གཟུགས་གཏན་ནས་
 མི་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་དམན་འཕགས་པས་གྲང་མཛོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། བྱིས་ན་གནས་
 པའི་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་དག་གིས་གྲང་ཉི་མའི་གཟུགས་བཟླ་པའི་བཟོད་པ་བཞིན། རི་སྐྱད་
 དུ་དཔལ་སྤོང་གི་མཛོད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔེར་ན་དམུས་ལོང་གིས་གཟུགས་བཟླ་བར་མི་བྱས་པ་དང་།
 བྱ་བཅས་པ་གནས་ན་མཚེས་པའི་གྱིས་པ་དགྲང་བདུན་ལོན་པས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་བཟླ་བར་མི་བྱས་པ་
 བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེ་བའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡང་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་སོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ལགས། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ལགས་

སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཉམ་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་བཤད་པའི་འགོག་པ་ནི་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་འགོག་བདེན་ཏེ། འདིའི་འགོག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྐྱུ་དང་དོན་གཅིག་པར་འགྲེལ་བར་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཉལ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་སྐྱུ་ཚོས་ཅན། ཉལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེ་
བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བཏན་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་འགག་པའི་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེ་འགག་
གཉིས་དང་བྲལ་བས་ནད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཡུང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། ཚད་པར་མི་འགྱུར་བར་གནས་པས་ཀྱ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷག་བསྐྱུལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
འགག་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཤེས་བྱ་ངེ་སྣང་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ངེ་སྣང་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་མཁུའ་བས་
སྐྱོས་པའི་མཚན་མ་གང་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚོས་སྐྱུ་ཚོས་ཅན།
ཚགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་བ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁུའ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་བ་ཀུན་དག་པའི་ཕྱིར། ལུབ་པའི་རེག་བྱ་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་རྐྱེན་གཉིས་མེད་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། མིག་གིས་བཟླར་མེད་དེ།
གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོས་གང་དུ་འང་བཟུང་དུ་མེད་དེ། རྫོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་
དག་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། རི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོ་བྱུང་གྱི་རི་མ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་སྐྱུ་དང་།
ལོངས་སྐྱུ་དང་། ལྷུ་སྐྱུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་ལྷ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་ཐོག་
མར་སྐྱེ་བ་དང་། དཔུས་སུ་གནས་པ་དང་། མཐར་འགག་པ་མེད་པའོ། །ཐ་དད་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་དབྱིངས་ཀྱི་ཆའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་བདག་དང་བདག་
མེད་ཀྱི་རྫོས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱིབ་བ་གསུམ་དང་
བྲལ་བའོ། །འོད་གསལ་བ་ནི་རི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་རྫོགས་མེད་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་
ཚོས་སྐྱུ་དེ་རྫོགས་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་འགྱུར་པ་ཡིས་མཐོང་དོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་སྟེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བས་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། བྲངས་མང་བས་

གཞུང་གི་མ་སྐྱེད་ཀྱི་གྲངས་ལས་འདས་པ་དང་། ཟབ་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པས་གཞན་
 དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པས་ན་ཡོན་
 ཉན་ལྡེ་པོ་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་ཡོན་ཉན་ལྡེ་དང་ལྡན་ཏེ།
 གསུང་སྣ་ཚོ་གས་པ་དམ་པའི་ཚོས་མངའ་བ་དང་། མཚན་དཔེའི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡོན་
 ཉན་གཉིས་དང་སྐྱེ་ཉེན་དང་ཉེན་ཅན་དུ་སྐྱར་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པའོ། །དེ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་
 འབད་མེད་དུ་མཛད་དོ་ཞེས་སོ། །སྣ་ཚོ་གས་སུ་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་མིན་པ་ནི་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོ་གས་
 ཀྱི་དངོས་པོར་སྣང་ཡང་དོན་ལ་སྣ་ཚོ་གས་དེའི་རང་བཞིན་མིན་ལོ། །གསུམ་པ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ནི། འཇིག་རྟེན་
 རྣམས་དང་པོར་ཞེ་བ་མུང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། མཐར་བུང་རྒྱལ་ཏུ་མུང་སྟོན་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་གཟུགས་སྐྱེལ་སྐྱེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འཇིག་
 རྟེན་འདིར་ཚོས་དབྱེད་པ་ཏུ་གཏུག་མི་འཆད་པར་གནས་ཏེ། རམ་མཁའའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
 རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤའ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་
 སོའི་རང་བཞིན། ཟུན་མོང་གི་མཇུག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཉིད་དང་། ལྷ་རན་འདས་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རྟོག་གའི་སྒོས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། དག་བཙོན་པ་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཏེ། བུང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ། ཡོན་ཉན་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བས་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་དུ་
 འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་སྐྱེ་དང་། མོངས་སྐྱེ་དང་། སྐྱེལ་སྐྱེའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོད་ལ་
 མཚན་ཉིད་ལྡེ་དང་ཡོན་ཉན་ལྡེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤའ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྡེ་
 ནི། སྐྱེ་སོགས་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དང་།
 བདག་དང་བདག་གིར་སྐྱོས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཇིན་པ་སྤངས་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་

ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་དང། ལྷོ་མས་འཇུག་
དགུ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང།
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངྷི་མ་མེད་པ་དང། གཟུང་འཇིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང། ཚོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་
སྤྱིར་ན་འོད་གསལ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ཅི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚེས་ཅན། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་
ཡང་དག་པར་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིར། གངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གངས་ཀྱིས་བཟུང་དུ་
མེད་པའི་སྤྱིར། བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་དང་མཉམ་
པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་ལྡན་པའི་སྤྱིར། དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ལྡན་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་གཞལ་མེད་ལ་སོགས་ལྡེའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སྤྱར་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལྡོངས་བཟུང། དེ་དག་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན། ལྡང་བ་དཔེས་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གསུང་སྐྱེ་ཚིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང། སྐྱུལ་པ་ཅམ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་མཚན་དཔེ་
སོགས་ཀྱི་ཚོས་སྤང་བའི་སྤྱིར། འདྲིང་ཡང་བརྗོད་སྟོན་གཉིས་སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་འགོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར་དང། སྤོན་ལས་དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་ཅིང་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པར་གདུལ་བྱའི་འོད་པ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དང།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྐྱེ་ཚིགས་མིན་ཡང་སྐྱེ་ཚིགས་སུ་སྤང་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལྟར། སྐྱེ་ཚིགས་མིན་ཡང་
གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཚིགས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱ་འབྲུལ་སྟོན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་སྟེ། ཚོས་ལྡན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་རྣམ་པར་གནས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།
གསུང་བརྗོད་པ་དང། སྐྱེ་སྟོན་པ་དང། ཐུགས་མཚན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང། སྤོན་ལས་མཚན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་མེད་པ་དང། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་སྐྱེ་ཚིགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་མིན་པར་སྟོན་ལ། གདུལ་བྱ་གཞན་སྤང་འདྲིང་
ནི་སྐྱེ་ཚིགས་སུ་སྤང་བ་སྟེ། རྣམ་པ་ལྡར་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་སྤང་བ་དཔེས་མཚོན་པ་ནི། རྗེ་ལྟར་ཚོན་ཁ་དོག་
སྐྱེ་ཚིགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནོར་བུ་ཁ་དོག་སྐྱེ་ཚིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་དེའི་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟར་བཞིན་

མིན་པར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སྲུ་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བའི་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་པས་བྱས་
 བདག་སྣ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་སྲུ་སྣང་དོ། །བྱེད་བདག་ཅེས་པ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་
 ཤེས་དང་སྤོན་ལས་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པ་སྟེ། སྣ་ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 གི་ཆ་གཞི་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གཞི་འབྲས་ཀྱིན་
 ལ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གྱིས་བྱས་པ་ནི། ཆགས་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱིད། །ཡེ་ཤེས་བྱས་པ་ཉིད་
 དུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དོ། །འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་དབྱུས་ན་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱས་པར་འདོད་པ་
 ནི། ལུན་པའི་དབྱུས་ན་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །སྤོན་ལས་གྱིས་
 བྱས་པ་ནི། མངོན་ཉོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་བྱིད། །སངས་རྒྱས་བྱས་པ་དེས་པར་
 བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱུ་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང། དེའི་སྤོན་ལས་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོན་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིའོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་
 ལྟོན། དུས་རིམ་ཅམ་བར་དུ་ཞེ་ན། སྤིད་པ་རིམ་སྤིད་གནས་ཀྱི་བར་དུའོ། །གང་གིས་ལྟོན་ཅེ་ན། འཛིག་ཉེན་མཁྱེན་
 པ་སངས་རྒྱས་གྱིས་སོ། །ཚུལ་རིམ་ལྟར་ཞེ་ན། ལུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་འཛིག་
 ཉེན་ཀུན་ལ་གཞིགས་ནས་བདག་རྒྱུན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་པར་ལྟོན་ཏོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ཞེ་ན། སྐྱུལ་
 པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་སོ། །གང་སྟོན་ཅེ་ན། དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐྱེ་བ་མངོན་
 པར་སྐྱེ་བ་དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་སྤིང་དུ་འཕོ་བ་དང། ལྷ་
 མོ་སྐྱུ་འབྱུལ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང། ལྷ་སྤྱིའི་ཚལ་དུ་སྐྱུ་བསྐྱམས་པ་དང། ཡི་གེ་ལ་སོགས་བཟོའི་གནས་
 མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བསྐྱབ་པ་དང། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་དབྱེས་པར་རོལ་བ་དང། གནས་གཅོང་མའི་
 ལྷས་བསྐྱུལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང། ལུ་པོ་ནི་ར་རྩ་ནིའི་འབྲམ་དུ་ལོ་དུག་ཏུ་དཀའ་བ་
 ལྟོད་པ་དང། རོ་རྗེའི་གདན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་གཤེགས་པ་དང། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་སྟོད་ལ་བདུད་
 རྩེ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང། ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་
 གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་དང། སྟོང་བྱིང་རྩ་མཚོག་གི་ཤིང་སྤལ་བྱང་གི་བྱང་དུ་ལྷ་འཇན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་
 པར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྤོན་ལས་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་འཇན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་དུ་

འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཚོས་གང་བསྟན་པས་ཤེས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྤྱད་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷང་འདས་ཞི་བ་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིས་སོ། །མཛད་པ་པོ་གང་
གིས་ན། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །ཡུལ་གང་ན་སེམས་ཅན་ལོ། ཚུལ་རྗེ་
སྟར་ན། སྲིད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སོ། །སྤྲིན་པའི་མཛད་པ་ནི། ཐེག་པ་མཚོག་ལ་སྤྲིན་པར་མཛད་
དོ། །གདུལ་བྱ་གང་ཞེས། སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལྷང་འདས་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པ་ལ་
ཐོབ་པའི་འདུས་ཤེས་ཅན་ཉན་རང་རྣམས་སོ། །གང་བསྟན་པས་ན། དམ་ཚོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐེག་པ་གཅིག་དང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིས་སོ། །ཚུལ་ནི་ཉན་རང་དེ་དག་སྟར་ལྷང་འདས་
མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་འདྲིན་པ་ལས་བརྒྱུ་གྲུ། ཐབས་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བར་བྱས་པས་སོ། །ལྷང་སྟོན་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པར་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་ལྷང་
སྟོན་པར་མཛད་དེ། མངོན་སུམ་དུ་ལྷང་སྟོན་པ་འདི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད། ཚུལ་
འདི་ནི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་ལྷང་འདས་ལ་བཀོད་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་
ཆེན་ཀྱིས་སྤྲིན་པར་མཛད་པས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྟེ་སྤོས་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །འདིར་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་མཛོགས་
པའོ། །གཞན་དག་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤྲིན་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་སྐྱུར་བས་ཀྱང་མ་
རྟོགས་ཏེ། མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་འབའ་ཞེས་གི་དོན་མཛད་ཚུལ་སྤོས་ལ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
ཚུལ་མི་སྤོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་བརྟག་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིར་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་མཇུག་
བསྐྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་སྤོན་བསྟན་པ། རྟོན་དང་བརྟོན་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་
གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ། ཚོས་སྤྱི་ཐབས་ཅིང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
གདུལ་བྱ་སྤོས་ཚོགས་འདུལ་བའི་མཐུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་སྤྱིས་པའི་བསམ་པའི་
ཚུལ་དང་དོན་མཐུན་པར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འབྲེན་པའི་སྤྱིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་
ནི། འདིར་དང་པོ་ཚོས་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་སྤྱི་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་གནས་པ་བཞིན་དུ་
དང་པོ་ཚོས་སྤྱི་ལ་ཐ་མ་གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་གནས་སོ། །རྟོག་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་

བཤད། མཇུག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏྱ་ཏྱ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བཞི་
ལོ། གཞན་དོན་ལ་ཏྱ་ཏྱ་གནས་པའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཚང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པའི་དོན་བྱ་
དགོས་པ་དང་། འཁོར་བ་རི་སྤིད་པར་གཞན་དོན་མཛད་པའི་བཙེ་བ་དང་། དེ་སྤིད་ཏུ་བཞུགས་པར་བྱས་པའི་
རྒྱ་འབྱུང་ལོ། །འཛིན་རྟེན་མི་འདོར་བའི་རྒྱ་གསུམ་ལོ། སྤིད་ཞི་མཉམ་པར་མཐེན་པས་སྤང་དོར་གྱི་ཡུལ་མ་
དམིགས་པ་དང་། འཁོར་བར་བཞུགས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
ཉེས་པས་མི་གོས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་གོ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏྱ་ཏྱ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལོ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན།
ཏྱ་ཏྱ་པ་ཡིན་ཏེ། འཚི་བདག་གི་བདུད་བཙོམ་པའི་སྤྱིར་དང་། རོ་བོ་མེད་པས་སྐྱེ་འགག་གིས་སྤོང་པའི་སྤྱིར་དང་།
ཏྱ་ཏྱ་འཛིན་རྟེན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་སུ་གནས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏྱ་ཏྱ་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏྱ་ཏྱ་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་དང་འཛིན་རྟེན་མི་འདོར་བའི་རྒྱའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན།
རྒྱུན་གྱིས་ཏྱ་ཏྱ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ཏུ་ཏྱ་ཏྱ་གནས་པའི་རྒྱ་ཚང་བའི་སྤྱིར་དོ། གྲངས་མེད་གསུམ་ཏུ་ལྷས་
དང་སློབ་དང་ལོངས་སྤོད་རྣམས་བཏང་ནས་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་དོན་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱ་ཚང་
ཡང་དགོས་པ་མེད་པས་འཛིན་རྟེན་ཏུ་མི་གནས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ཏུ་ཏྱ་ཏྱ་གནས་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཟད་མི་ཤེས་པའི་དོན་བྱ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མན་པའི་སྤྱིར་ཏུ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཏུས་སུ་གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོལ་བར་དམ་བཅས་པ་དེ་མཐར་སྤོང་བར་མཛད་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞན་
དོན་དགོས་ཀྱང་དེའི་བཞེད་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་མི་གནས་སོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན།
གཞན་དོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པས་གཙང་བ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པས་དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་
རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར། གཞན་དོན་བཞེད་ཀྱང་ཚེའི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་བྱས་པ་མེད་པས་གཞན་དོན་ལ་གནས་
མི་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཉོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་ཏུ་ཏྱ་ཏྱ་གནས་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱ་འབྱུང་གྱི་རྒྱང་
བ་དེ་ཡིས་ཚེ་ལ་མངའ་བཞེས་པས་འཁོར་བ་རི་སྤིད་བར་གནས་པར་སྤོད་བྱས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་འཛིན་
རྟེན་མི་འདོར་བའི་རྒྱ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་ཏྱ་ཏྱ་གནས་པར་བྱས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་ཐ་
དད་ཏུ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་འཁོར་བའི་སྤོན་རིག་ནས་འཁོར་བ་དོར་ཏེ་སྤང་འདས་སུ་འཇུག་པ་ལས་སྤང་དོར་ཐ་དད་

དུ་འཛིན་པ་མི་མངའ་སྟེ། ཚོས་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་མཁུན་པས་འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་ལས་འདས་
 བ་ལ་སྤང་དོར་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞོན་ནུ་འཁོར་བ་འདོར་
 སྲིད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་གཞོན་དེ། ཉག་ཏུ་བསམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་སྤུན་སྦྲུལ་
 ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉེས་པས་གོས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞོན་སྲིད་ཀྱང་ཉེས་པས་གོས་པ་མི་
 སྲིད་དེ། འཛིན་ཉེན་ན་གཞན་དོན་ལ་སྟོན་པ་ན་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྤྱི་
 ཉག་པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཚོས་སྤྱི་ཉག་པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་བའི་གནས་
 ཐོབ་པས་ཉག་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བས་ཉག་པ་དང་། གཏན་གྱི་སྤྱོད་པས་ཡིན་པས་ཉག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཚོས་སྤྱི་ཚོས་ཅན། ཉག་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱུར་བའི་འཆི་བ་
 གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞི་བའི་གནས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉག་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབ་པའི་དབྱིངས་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་སྤྱི་འཆི་སོགས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚོས་སྤྱི་ཚོས་ཅན། ཉག་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱབས་ལ་སོགས་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
 པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་གྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཉག་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་
 མཚན་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཉག་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ། རང་བཞིན་དང་ནི་
 རྒྱན་མི་འཆད། །རྒྱན་གྱིས་དེ་དག་ཉག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་དབྱིངས་ནི་སྤྱི་འཛིན་མེད་པའི་ཉག་པ་
 དང་། མོངས་སྤྱི་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཉག་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱི་འཛིན་ཉེན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཉག་པའོ། །བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བའི་དོན་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དང་། མཇུག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུལ་སྤྱི་
 གསུམ་ཚོས་ཅན། ས་བརྟུ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དག་གི་སྟོས་པའི་ཡུལ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉག་པ་འཇུག་པའི་གནས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་
 ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ཞིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་སྤྱིར་བཏོ། །དང་པོ་
 ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། ས་བརྟུ་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་གིས་བརྗོད་དུ་

མེད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་དུ་མེད་དེ། དག་གི་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལས་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
 དམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལ་རྟོག་པས་བརྟག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བརྟག་
 པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དཔེ་ལས་དཔག་ཏུ་རུང་བས་ཁྲབ་ལ། རྟགས་དང་དཔེས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་
 མིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དཔེ་ལས་དཔག་ཏུ་རུང་བ་ལ་དཔེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་ཡོད་པས་
 ཁྲབ་པ་ལས་ལྷན་མེད་པ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཡོད་པ་སྲིད་ཞེས་
 བསྟུས་པས་ཁྲབ་པ་ལས་སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་ཏེ། སྲིད་ཞེས་མཐའ་ལ་ཡང་
 གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྲིད་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་མ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུ་པོ་དག་གིས་སྤྱི་ཞིང་ཟབ་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དུག་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་མ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལག་ཏུ་སྤང་ཡང་སྐྱེ་ལག་དེའི་
 དངོས་པོར་བྱུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ལྷན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱགས་རྗེ་ཚེན་པོ་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སློན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་
 བ་ཚོས་སྐྱེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་མ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་དེས་ན་རང་རྒྱུད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དོན་བརྒྱད་
 ཡོད་པའི་ཐ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་དང་སྲོང་ཚེན་པོ་འོད་ཟེར་ཚེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་
 ས་བརྟུ་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་བཞིན་རིག་པ་མིན་ནོ། །འདིར་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐྱད་དོད་ཡོད་པས་
 དབང་བརྟུ་ཐོབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པས་ཀྱང་རིག་པ་མིན་ཞེས་སྐྱོར་བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། །།གསུམ་
 པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་གྱི་སློན་པོ་མདོར་བསྟན། དཔེའི་སློན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད། དཔེ་
 དོན་ཚོས་མ་ཐུན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྟེན་སྐྱེ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་
 བུའོ། །རེ་རེ་ལ་སུམ་རུ་སོ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་དུག་རུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པ་འདི་དག་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐྱེ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འགྲོར་བ་རྟེན་པའི་གནས་སོ། །དང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་
 བདེའི་སྐྱེ་ནི་པ་རོལ་གྱི་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་གནས་སོ། །སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་

བོད་སྐྱོད་སྐྱོབ་ས་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་ལོ། །སྐྱེ་གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོད། སྐྱེས་བུ་
 ཚེན་བོད་མཚན་སྐྱེས་ཏེ་སོ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་ལོ། །གཉིས་པ་དབའི་སྐྱོན་ས་རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོམ་ཚིག་གི་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་སྤྱི་སྤྱི་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྐྱོབ་ས་ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ནི་དོ་རྗེ་བཞིན་ཏེ། མ་དེག་པའི་སྐྱིབ་པ་སེལ་ཞིང་འདོམས་པས་སོ། །མི་འདིགས་པ་
 བཞི་པོ་ཉིད་ནི་སེང་གོ་བཞིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚབ་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་མ་
 འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ། གཞན་དང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པས་སོ། །སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་
 གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཚུ་ཚྭ་བཞིན་ཏེ། གཞན་སྤང་དུ་བསྟན་པས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་སྤྱི་
 སྤྱི་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། དེ་དག་ལུང་དང་སྐྱུར་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོབ་ས་བཅུ་དང་། མི་འདིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 སྐྱོབ་ས་བཅུ་སོ་སོའི་དོ་བོ་དོས་བཟུང་། དོ་རྗེའི་དབེ་དང་སྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྐྱོམ་
 པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པ་ལས་གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་པ་གྲུབ་པོ། །ལས་འབྲས་སྐྱོན་པས་ལས་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྲིན་མཐུན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་མ་སྐྱབ་པར་ཚོས་སྐྱོན་པས་དབང་པོ་མཚོག་དམན་མཐུན་པ་དང་།
 ཁམས་རྣམས་དང་མ་སྐྱབ་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་སྐྱོམ་ཚོགས་མཐུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་མ་སྐྱབ་པར་ཞུགས་
 པས་མོས་པ་སྐྱོམ་ཚོགས་མཐུན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་
 ལམ་མཐུན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་སྐྱུར་སྤངས་པས་བསམ་གཏན་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་མ་མེད་པ་
 མཐུན་པ་དང་། དགོ་བ་ཚུད་མ་གསན་པས་སྐྱོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་སོགས་ལས་སྤྱིའི་མིག་གིས་འཚི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་དོན་དུ་ཚོས་བསྟན་
 པས་ཞི་བ་ཟག་ཟད་མཐུན་པའི་སྐྱོབ་ས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོབ་ས་རྣམ་པ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་དོ་རྗེའི་དབེ་དང་
 སྐྱུར་བའོ། །དགོ་བས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་གནས་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་
 གནས་མིན་པ་སོགས་མཐུན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཐུན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྐྱོ་
 ཚོགས་མཐུན་པ་དང་། འགོ་བའི་མོས་པ་སྐྱོམ་ཚོགས་མཐུན་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་སྐྱོམ་ཚོགས་མཐུན་པ་
 དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱུང་གི་བསམ་གཏན་མཐུན་པ་སྟེ། སྐྱོབ་ས་དུག་པོས་མི་ཤེས་པ་ཤེས་

བྱེད་སྐྱོབ་པ་གོ་ཚད་འདྲ་བ་འདི་གས་པ་དང་། དད་སོགས་དབང་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྡོད་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐེན་པ་སྟེ་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་ནི་སྟོབས་འཇུག་གི་སྐྱོབ་པ་ཅིག་པ་བཏུན་པོ་དང་འདྲ་བ་འདི་གས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་ཚུལ་མཐེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོབ་པ་ཤིང་དང་འདྲ་བ་དེ་རྣམས་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་བཅུ་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དོན་རྗེས་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་མི་འདི་གས་པ་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། དེ་དག་གི་བྱེད་པ། སེང་གའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་རང་དོན་ཉོགས་པ་སུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འདི་གས་པ་ནི། ཚོས་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའོ་ཞེས་ཞུས་བཞེས་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་དང་། གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ་ལ་མི་འདི་གས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་ཐར་པའི་གོགས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཞུས་བཞེས་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་དང་། གཞན་དོན་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འདི་གས་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ཡིན་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་དང་། རང་དོན་སྤངས་པ་སུན་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་མི་འདི་གས་པ་ནི། ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་མི་འདི་གས་པ་བཞིའི་ངོ་བོའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བྱེད་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རང་གིས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་སྤོང་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རང་གིས་བསྟེན་པ་དང་གཞན་བསྟེན་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཐོབ་བྱ་སྤྲོ་མེད་འགོག་བདེན་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་རང་གིས་ཐོབ་པ་དང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མཛད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་སྟོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་གང་དུ་འདྲུང་ཐོགས་པ་མེད་དེ། རང་གིས་བདེན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་བདེན་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་སེང་གའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་རི་དྲགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གའི་ནགས་ཀྱི་མཐར་ཉག་ཏུ་འདི་གས་པ་མེད་ཅིང་། རི་དྲགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་སྟུང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་སྐབ་པའི་དབང་པོ་མིའི་སེང་གའི་ཡང་འདི་གས་པ་

མེད་པར་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གཞན་དང་རང་ཉིད་མི་མཉམ་པར་གཞིགས་པས་གཞན་ལ་
སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བརྒྱལ་བས་ཅལ་དང་ལྡན་པར་
གནས་སོ། །གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་འདྲེས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། དེའི་བྱེད་པ། ཉམ་
མཁའི་དཔེ་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོད་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་ནི། སྟོན་པ་ལ་སྐྱའི་སྟོད་པ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་
དང་། གསུང་གི་སྟོད་པ་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་བྱུང་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འདུས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མི་མངའ་བ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་
སྟོམས་མི་མངའ་བའོ། །རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་ནི། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་།
བྱུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་
བའོ། །འདིར་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་བགྲངས་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བར་འདུས་པར་
དགོངས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པའི་ནང་དུ་རྣམ་གྲོལ་འདུས་པར་དགོངས་
སོ། །སློབ་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སློབ་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཐོབ་བོ། །ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་སློབ་སྦྱངས་པས་དུས་
གསུམ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པ་བཙོན་
བརྒྱད་པོ་འདི་དང་། འདི་དག་ལས་མདོ་ལས་ཚོས་གོས་སོར་བཞི་ཅུ་མ་སྐྱ་ལུས་ལ་མ་རེག་པ་སོགས་གསུངས་
པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ནི། དང་སྟོང་ལ་སྐྱ་ལ་འཁྲུལ་པ་
དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཐུགས་གཡོ་བ་སྟེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་
འདས་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། རང་གིས་ཉེ་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་སྟོང་ལ་མེད་དོ། །འདུན་པ་
དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་དག་གི་མེད་ཤེས་རབ་དང་། ཏྲག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་
དོན་ཀུན་གཞིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། །སངས་རྒྱས་གང་གི་སྐྱ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སློབ་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་
སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་གསུམ་ཏྲག་ཏུ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་ངེས་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་འཇུག་པ་སྟེ། བཙོན་བརྒྱད་པོ་གང་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བར་

འདྲིལ་ས་པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་
པའོ། །སངས་རྒྱས་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། རང་དོན་སྤང་བྱའི་དབྱེ་ལས་
རྒྱལ་བ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནམ་མཁའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི། ས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པའི་ཚོས་
ཉིད་སྤྲོ་བ་དང་གཤེར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྣམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་
གཞན་གྱི་གོ་སློབ་མེད་པ་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་གང་དེ་ས་སོགས་གསུགས་ཅན་ལ་མེད་པ་ལྟར། མ་འདྲེས་པ་
གང་འདྲིལ་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་དང་སྤྱོད་མོང་མིན་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ནས། འོན་ཀྱང་ས་རྒྱ་མི་
རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ལྟ་ཅུ་མཚུངས་པར་འདྲིལ་རྟེན་ན་ནི་སྤྱོད་མོང་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཉིད་ནི་རྩལ་སྤྲོ་བ་ཅམ་ཡང་འདྲིལ་རྟེན་དག་དང་སྤྱོད་མོང་མིན་པས་དཔེ་ལས་ཀྱང་བྱུང་ཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་
རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་དེ། མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟ་རྒྱའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྟོན་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱས་པས་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལེགས་པར་མཉམ་པར་གནས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་བཏང་
བས་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་འཁོར་ལོས་མཚན་པའོ། །ཤེར་བྱིན་ཏུ་སྤྲུག་ཀྱང་འཁོར་ལོས་མཚན་པར་བསྟན་
ཏོ། །གཞན་བྱུང་བུ་མ་བསད་པས་རྟེན་པ་ཡངས་པ་དང་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་སྟེ་ཤེར་བྱིན་ཏུ་གཉིས་སུ་
བཤམ་དོ། །སེམས་ཅན་གཞན་འདྲིལ་ས་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་འཁོར་ལ་སྤྲོ་
མ་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་མ་སྤྲོ་བས་སྤྲུག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དུ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། གོས་སྤྲོ་ཚོགས་སྦྱིན་
པས་སྤྲུག་དང་ཞབས་ཀྱི་པགས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤེས་ཏུ་ལེགས་པར་གནས་པ་ཉིད་དང་། བཟའ་བཏུང་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བྱིན་པས་སྤྲུག་དང་ཞབས་ཀྱི་བོལ་གཉིས་དང་། སྤྲུག་གོང་གཉིས་སྤྲུག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲུག་གནས་བདུན་
དག་མཐོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་བཟུང་བས་བྱིན་པ་ཨོན་ལའི་བྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་
རྒྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་སྤྲོ་བ་དང་། གསང་ཚིག་བསྐྱུངས་ཤིང་འབྲིག་པ་སྤངས་པས་གསང་བའི་གནས་སྤང་བོ་
ཆའི་བཞེན་ཏུ་སྤྲུགས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོར་རིམ་གྱིས་སྤྲུག་པས་རོ་སྟོང་འཕེལ་གཞེ་བ་སེང་གོ་
དང་འདྲ་བ་དང་། དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྲུག་པས་ཐལ་གོང་མ་ཁེངས་པའི་བར་མེད་པར་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་
ལ་མི་འདྲིལ་ས་པ་བྱིན་པས་དཔུང་མགོ་ལེགས་པར་རྒྱུ་བ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པས་སྤྲུག་ཤིག་
ན་འཇམ་ཞིང་དབྱིབས་རྒྱུ་བ་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། མ་བཏུད་པར་སྤྲུག་མོར་སྟོབས་པས་སྤྲུག་རིང་བ་དང་།

དགེ་བཅུ་མི་ངོམས་པར་སྐྱད་པས་སྐྱེ་བའི་མས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་དང་། བད་པ་
ལ་སྐྱོན་སྒྲ་ཚོགས་པ་ གྱིན་པས་མགྱིན་པ་ཁ་དོག་གི་མ་མེད་ཅིང་དགྱིབས་དུང་འབྲ་བ་དང་། དང་པོར་དགེ་བ་ལ་
སྐྱོར་ཞིང་ཕྱིས་རྫོགས་པར་བྱས་པས་འབྲམ་པ་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་
མཉམ་པར་བྱས་པས་ཚེམས་བཞི་བཅུ་སྟེ་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་ཉི་ཤུ་རེ་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། བན་ཚུན་མི་
མཐུན་པ་བསྐྱངས་པས་ཚེམས་རབ་ཏུ་དག་ཅིང་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱིན་པས་ཚེམས་
གི་མས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མཐོ་དམན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལྡོག་གསུམ་གྱི་ལས་བསྐྱངས་པས་མཆེ་བ་རབ་མཚོག་
དཀར་ཞིང་རྣོ་བ་ཉིད་དང་། བདེན་ཚོག་བསྐྱངས་པས་སྨྲ་གས་རིང་ཞིང་མཐའ་མེད་པ་དང་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་།
རོ་བོ་བ་གྱིན་པས་རོ་བོ་བའི་མཚོག་ཉིད་དང་། འཇམ་ཞིང་དགའ་བའི་ཚོག་སྐྱས་པས་རང་རྩུང་གི་གསུང་ཀ་ལ་
པི་རྒྱའི་སྐྱ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉྱར་སྟུན་པའི་ངག་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཐམས་ཅད་བསྐྱངས་པས་
སྐྱོན་བཟང་པོ་ལྷན་ལ་སྐྱོན་པོ་འབྲ་བ་དང་། བསམ་པ་གཡོ་སྐྱེ་མེད་པས་རྗེ་མ་ལྷ་མཚོག་དང་འབྲ་བར་སྐྱུམ་ཞིང་
མ་འཇོངས་པ་དང་། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་པས་ཞལ་མངེས་པའི་སྐྱོན་མཚམས་ན་གི་མ་མེད་ཅིང་མཐོ་དམྱུ་
དཀར་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་གྲུས་པས་དབྱུང་གཙུག་ཏོར་ལྡན་ཞིང་བལྟར་མི་མངོན་པ་དང་། ཚོས་ཚོལ་
བ་ལ་སེམས་ལས་སུ་དུང་བས་བགས་པ་དག་ཅིང་སྒབ་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོས་སྟུན་གྱིན་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་པས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བའི་བགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འབྲ་བའོ། །འདི་ནི་ཤུག་
ཐུབ་པ་ལ་སྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལྡན་ལྡན་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དེའི་དོད་དུ་ཁ་དོག་སྐྱོན་པོ་བགྲང་ངོ། །འདུ་འཇི་
སྐྱངས་པས་བ་སྐྱེ་ལེགས་པར་སྒ་བ་འཇམ་ཞིང་ཁྱང་བུ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེ་རེ་རེ་སྐྱེས་པ་དང་། གདམས་ངག་ལ་མཐུན་
པར་འཇིན་པས་སྐྱའི་སྐྱ་གྱེན་དུ་གཡས་སྐྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། ཀུན་ལ་བཅེ་ཞིང་མཚོན་ཆ་སྐྱངས་པས་དབྱུ་
སྐྱེ་མ་མེད་ཅིང་། རིན་ཚེན་མཐོན་མཐིང་གི་མདོག་བཞིན་དུ་སྐྱོ་བ་དང་། རང་གཞན་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་སྐྱར་
བས་ཅུ་གྲོ་ཏ་རྫོགས་པའི་སྐྱོན་ཞིང་གི་དགྱིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བར་ཚུ་ཞིང་གས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པ་དང་སྐོང་ཚེན་པོ་དེ་སྟེད་མེད་གྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་མཐེགས་པའི་སྐྱའོ། །དེ་ལྟར་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་གཟེ་བརྗིད་རབ་ཏུ་འབར་བ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྐྱོན་པས་མི་དབང་
སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་དུ་བུ་མོ་རིན་ཚེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུ་རྗེའི་དཔེ་དང་སྐྱར་

བའི། རི་ལྟར་སྒྲིབ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྷ་བའི་གཟུགས་འོ། ལྟོན་ཀའི་ཚུ་དྲངས་པ་སྟོན་པོའི་མཚོ་ལ་ནི་མཐོང་
བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་སྐུ་དེ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་དང་སྐྱུར་བ་
ནི། ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་སོར་དོ་བོ་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱུར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
དུ་བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ཡང་མདོའི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་སྐྱུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱུན་བསྐྱུན་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། མདོར་བསྐྱུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོབས་ནི་དོ་རྗེའི་དཔེས་བསྐྱུན་ཏེ། སྐྱིབ་པས་མི་
སྤྱེད་པའི་སྤྱིར། མི་འདྲིགས་པ་ནི་སང་གའི་དཔེས་བསྐྱུན་ཏེ། ལྟོབས་པ་མི་ཞན་པའི་སྤྱིར། མ་འདྲེས་པ་ནི་ནམ་
མཁའ་དག་པའི་དཔེས་བསྐྱུན་ཏེ། གཞན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚུ་རྒྱའི་
དཔེས་བསྐྱུན་ཏེ། རྟོག་པས་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲལ་བའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཚོས་མ་སྐྱུན། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་མ་སྐྱུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོའི་ཚོས་མ་སྐྱུན་དང་།
སྐྱུན་མོང་གི་ཚོས་མ་སྐྱུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟོབས་ཀྱི་ཚོས་མ་སྐྱུན། མི་འདྲིགས་པའི་ཚོས་མ་སྐྱུན། མ་
འདྲེས་པའི་ཚོས་མ་སྐྱུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དང་སྟོང་གི་སྟོབས་ནི་དོ་རྗེ་དང་འབྲེལ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྟོབས་བཅུ་པོ་
རྣམས་ལས་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་སོགས་སྟོབས་དང་པོ་དུག་གིས་ཤེས་བྱའི་
སྐྱིབ་པ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་སྐྱུག་པའི་སྤྱིར། ཉོན་མོངས་ཏེ་མ་མེད་སོགས་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
སྐྱིབ་པ་ཅིག་པ་ལྟར་བཤེས་དཀའ་བ་བཤེས་པའི་སྤྱིར། ཐ་མ་ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཅིག་གིས་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཡལ་ག་བསྐྱེད་པས་ཉོན་སྐྱིབ་ཤིང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཅད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས་སོ། །དང་སྟོང་གི་སྟོབས་ནི་ཚོས་ཅན། དོ་རྗེ་དང་འབྲེལ་སྟེ། བརྗེད་བ་དང་སྟོང་པོ་དང་
བཟན་པ་དང་མི་སྤྱེད་པས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་བརྗེད་བ་སོགས་སུ་བརྗོད་ཅེ་ན། གང་སྤྱིར་བརྗེད་བ་སྟོང་པོའི་
སྤྱིར། །གང་སྤྱིར་སྟོང་པོ་བཟན་པ་སྟོང་པོའི་སྤྱིར། །གང་སྤྱིར་བཟན་པ་མི་སྤྱེད་སྤྱིར། །མི་སྤྱེད་སྤྱིར་ན་དོ་རྗེ་
བཞིན། །ཞེས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་སྐྱི་མ་སྐྱི་མས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་མི་འདྲིགས་པའི་ཚོས་མ་སྐྱུན་ལ་གཉིས་ཏེ།
མདོར་བསྐྱུན་དང་། རྒྱས་པཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུབ་པ་མིའི་སང་གོ་ཚོས་ཅན། སང་གོ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་

དབུས་སུ་འཛིགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། སུ་ལ་ཡང་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང། རྫོགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང། ཡོན་ཏན་གྱི་ཅལ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 རྒྱལ་བ་གང་ལས་ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་པར་གནས་ཏེ། བཤམ་བྱ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་གང་གིས་
 དེས་ཀྱང་ལྷན་སྟོན་ལྷན་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སུ་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་དེ། སྐྱིབ་པ་ལས་ཆེར་དག་པའི་སེམས་ཅན་
 ས་བཅུ་པ་བ་རྣམས་དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 ཏེ། ལྷགས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅལ་དང་ལྡན་ཏེ། མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་མཚོག་ཏུ་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་ནི། ས་ཚུ་མེ་རླུང་
 སོགས་དཔེ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤྱོད་དཔེ་ས་འཛིག་ཉེན་པ་སོགས་ལྷ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྱོད་པར་བསྟན་ཏེ།
 འཛིག་ཉེན་པ་དང། ཉན་ཐོས་དང། རང་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པ་རང་རྒྱལ་དང། རྫོགས་བྱུང་སེམས་དང།
 རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྦྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་འདྲེས་པ་
 རྣམས་ས་ཚུ་མེ་རླུང་རྣམས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོར་གྱུར་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། འཛིག་ཉེན་ཀུན་གྱི་ཉེར་
 འཚོའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཉེན་གྱིས་པ་
 དང། འཛིག་ཉེན་དེ་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཐུན་མོང་གི་ཚོས་མ་ཐུན་ནི། ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཚོས་སྐྱུས་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ། དཔེར་ན། རོར་བུ་
 རིན་ཆེན་གྱི་འོད་འབྱེན་པ་དང། མདོག་གསལ་པ་དང། དབྱིབས་མཛེས་པ་རྣམས་ལོར་བུ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་
 གནས་པ་བཞིན་དུ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱུ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམས་སྐྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ཚོས་མ་ཐུན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྐྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་དང། ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱུར་བ་དངོས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ན་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་སྐྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་བྱ་
 བ་རྣམས་ནི། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྦྱོད་པ་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཉི་
 གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་དག་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་རིང་བ་སོ་སྟེ་དང།
 ཉན་རང་རྣམས་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་སྤྱང་བ་ནི་ཚུ་ནང་གི་རྩ་
 བའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱང་བ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྐྱུ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བ་བྱུང་

སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྤྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་མཚན་དང་ལྷན་པའི་སྐྱ་སྤང་བ་ནི། རྣམ་མཁའི་
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱ་བའི་གཟུགས་དངོས་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱི་དངོས་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་
སྐྱ་དེ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ས་ནི་གདུལ་བྱའི་བྱེ་བྲག་གི་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སྤྱིའི་ས་པར་
བསྟན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལེ་ལུ་གསུམ་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །།བཞི་པ་མཛད་པ་སློན་ལས་ལ་གསུམ་སྟེ།
མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དང་། དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་བསྟན་པ་
དང་། ལྷན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དེ་དང་
མཐུན་པའི་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བའི་བྱ་བ་མདོན་མཐོངས་ལེགས་ལ་འགོད་
པ་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གི་ཆེ་འདུལ་བའི་དུས་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ་བྱུང་
བདག་སངས་རྒྱས་ཏྲ་ཏུ་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདུག་གོ། །གཉིས་པ་ལྷན་མི་འཆད་པ་ནི། ལྷན་ཏིང་ངེ་
འཛིན་སོགས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་གི་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུ་དང་བཅས་པའི་ས་བཅུའི་རྒྱ་
མཚོ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་འོད་ཅན་གྱི་རྒྱའི་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ལས་
འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པས་ཟབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟར་
ཤེས་བྱ་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། །དེའི་གནས་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ཡོན་ཏན་འཕྲོ་མ་མེད་པའི་
འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་གཉེར་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་རྣམ་པར་
གནས་པར་གཟིགས་ནས་དེ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱིན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུད་གིས་རྣམ་པར་གཏོར་ཞིང་འཐོར་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷན་མི་འཆད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གང་གིས་འདུལ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་དུ་གང་གི་ཆོ། །དེ་ཡི་རྣམ་ཏོག་
སྐྱེ་མེད་སྐྱེར། །ཐུབ་པ་ཏྲ་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ། །ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དང་སྤྱར་གྱི་མདོར་བསྟན་གཉིས་
སྤྱར་ནས་སྟོན་པ་ནི། གང་ཞིག་གདུལ་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་སོ། །གང་གིས་འདུལ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་
བའི་ཐམས་མང་གང་གིས་ཞེས་པའོ། །གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་ནི་མདོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་དུ་ཞེས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཡུལ་དེ་དག་གོ། །གང་གི་

ཚེ་ནི། གང་གི་ཚེ་འདུལ་བའི་དུས་དེ་དག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མདོར་བསྟན་
དང། རྒྱས་བཤད་དང། དཔེ་དང་སྦྱར་བ་དང། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲིན་ལས་རྣམས་པར་
མི་ཉོག་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ། ཚོས་བྱུག་ལ་ཉོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྲིར་རོ། །ཚོས་བྱུག་པོ་གང་ཞེ་ན། སྲིན་
ལས་མཛད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྲོན་ཡོངས་སུ་བསྟེན་པའི་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་དང། ངེས་འབྱེན་དེའི་ཉོན་
པ་ཚོགས་གཉིས་དང། ཚོགས་གཉིས་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དང། བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྲིན་
ལས་འཇུག་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང། སྲིན་ལས་དེའི་བསལ་བྱ་སེམས་ཅན་དེའི་སྐྱིབ་པ་དང། སྐྱིབ་པ་དེ་
གཙོད་བྱེད་སྲིན་ལས་དེའི་རྒྱུན་སྤྱད་ལ་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། དང་པོ་འཁོར་བ་ནས་སྲིས་
འབྲས་བུའི་བར་དུ་ངེས་བར་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་བཅུ་སྟེ། ཐབས་ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་དེའི་དུས་ཀྱི་དགོ་བ་
དེའི་ཉེ་བར་ཉོན་པའི་རྒྱའོ། །རྒྱ་དང་ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དེ་སེམས་ཅན་གྱིས་
ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་རྩལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་དེ་འཐོབ་པའི་སྐྱིབ་བྱེད་ནི་མཐའ་
ཡས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀུན་ཏུ་སྐྱིབ་པ་དེ་འཛོམས་པའི་རྒྱུན་ནི་
སྤྱད་ལ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྲིན་ལས་རྒྱ་གང་གིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ནི་ས་དང་ཚོགས་སྲོན་རོལ་དུ་སོང་
བ་ལས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་སོ། །ཡུལ་གང་ཡོད་པས་རྒྱུན་མི་
འཆད་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པས་དེའི་སྐྱིབ་པ་སྤྱད་ལ་རྗེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་
པ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང། ཚོས་མ་སྟུན་སོ་སོར་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་
བྱུག་པོ་འདི་རྣམས་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་དང་གཉེར་དང་སྲིན་དང་རྒྱུང་
བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་གཟུགས་དང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྲིར། ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཚོས་ཅན།
ཉི་མ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་ལོ་ཉོག་གི་ཉེར་འཚོ་ཡིན་པའི་སྲིར། བྱང་ཆུབ་ཚོས་ཅན།
ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ལྡན་མཁའ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དབྱིངས་སྐྱེ་
འགག་གིས་སྤེ་བའི་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་པའི་སྲིར། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཚོས་ཅན། གཉེར་དང་འབྲ་སྟེ།
གཉེར་ལོར་གྱི་འགྲུང་ཁུངས་ཡིན་པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་བྱང་

ལུ་གི་འབྲུང་ཁྱད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། ཁམས་དེའི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཚོས་ཅན།
 སྤྱི་བ་ཚོགས་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྤོང་དུ་རུང་བས་སྤོང་བ་དང་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཁྱེད་པར་སྤྱི་བ་པ་དང་སེམས་ཀྱི་
 ཚོས་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་དུ། སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཚོས་ཅན། མི་བཟང་པའི་རྒྱུད་དུ་ཤོད་པོ་དང་འབྲུང་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་
 སྤྱི་བ་དེ་འཁོར་བར་བྱེད་པར་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྤྱི་དུ། བཞི་བ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཚོས་
 ཅན། འཁོར་བ་རི་སྤྱི་བ་སྤོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོན་སྤོན་ལམ་གྱི་ཚེ་གཞན་ཁོ་ནའི་དབང་
 གིས་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་སྤྱི་དུ་དང་། ད་ལྟ་བུར་ལུང་ཐོབ་པ་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པོ་
 ཅན་དུ་མཚུངས་པར་གཞིགས་པའི་སྤྱི་དུ་དང་། སྤྱི་བ་པོ་དང་སྤོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གིས་བརྟེན་པའི་གོ་
 འཕང་ལ་མ་བཞེད་ཀྱི་བར་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུས་པའི་སྤྱི་དུ། གསུམ་པ་དབེས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཞེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་མ་གྲུས་ཡིན་པས་སྤྱི་འགག་ཏུ་སྤྱང་བ་དང་།
 རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བར་སྤོན་པ་སྤྱི་བ་སྤོན་པ་བརྒྱ་
 གྱིན་གྱི་གཞུགས་དང་། གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་པ་རྩ་སྤྱི་དུ་དང་། མཁུན་བཅེས་ཁྱེད་པ་སྤྱི་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་
 སྤོན་པ་ཚངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤོན་པ་ཉི་མ་དང་། སྤྱི་བ་ཀྱི་གསང་བ་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་སྤྱི་བ་སྤོན་པ་བཞིན་དང་། སྤྱི་བ་གསང་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དང་། སྤྱི་བ་སྤོན་པ་
 ས་གཞི་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཞེད་པ་ལ་སྤྱི་བ་སྤོན་པ་སྤོན་པའི་དགོས་པ།
 དབེས་མཚོན་པའི་དོན་ངོས་བཟུང་བ། དབེ་དོན་ཚོས་མཐུན། དབེ་ལས་སྤྱི་བ་པའི་གོ་རིམ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དབྱུ་
 སྤྱི་བ་སྤོན་པ་བརྒྱ་གྱིན། གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་པ་རྩ་སྤྱི་དུ། སྤྱི་བ་པ་སྤོན་པ་སྤོན་པ་
 ཚངས་པ། ཡེ་ཤེས་སྤོན་པ་ཉི་མ། སྤྱི་བ་ཀྱི་གསང་བ་ལོར་བྱ། གསུང་གི་གསང་བ་སྤྱི་བ་སྤོན་པ། སྤྱི་བ་གསང་བ་ནམ་
 མཁའ། སྤྱི་བ་སྤོན་པ་ཉིད་སྤོན་པ་ལོར་བྱ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་འགག་
 མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབེ་རྒྱས་པ་ལོར་བྱ། དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ས་གཞི་དག་པ་ལ་
 གཞུགས་བརྟེན་སྤྱང་བ། དེས་མན་པ་ལ་འཇུག་པ། ལུགས་པའི་འབྲུང་བ། སྤྱང་བ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རི་ལྟར་ས་གཞི་ཆེན་པོའི་སྤྱི་བ་པོ་རྒྱུ་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཤེས་ཏུ་དག་ཅིང་དུངས་པའི་སྤྱི་དུ།
 ས་གཞི་དེར་སྤྱི་བ་པའི་དབང་པོ་དང་། འཁོར་སྤྱི་བ་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་ཤིང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་

དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣའི་གནས་དགའ་བའི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་དེའི་གཞལ་ཡས་
 ཁང་སྐྱ་ཚོགས་དང་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་སྣ་རྩལ་རྣམས་པ་མང་པོ་ས་གཞིའི་གཞི་དེར་འཇམ་བུ་སྤྱིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་དེ་ནས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སྐྱེས་པ་དང་། ལུང་མེད་དང་། བྱེད་དང་། ལུ་མེའི་
 ཚོགས་སའི་སྤྱིང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་མཐོང་བར་གྱུར་བས་སྐྱེན་བྱས་ཏེ། བསམ་
 བསའི་ས་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྣ་དབང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དེ་འདྲའི་སློན་ལམ་འདེབས་པར་
 ཡང་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་དབང་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱིན་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་
 ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་འདི་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟ་
 ལུང་ཤེས་པར་མེད་ཀྱང་། དགོ་བའི་ལས་དེས་ས་སྤྱིང་ནས་འཕོས་ཏེ་སྤྱར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། ལྷའི་
 གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་ཤེན་ཏུ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སློ་སློན་དུ་བཏང་བའི་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། སའི་
 སྤྱིང་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །གཉིས་
 པ་དོན་བརྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་སྤང་བ། དེས་པན་པ་ལ་འཇུག་པ། སྤང་བ་ལ་རྟོག་
 པ་མེད་པ། ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དད་སོགས་ཡོན་ཏན་བསྐྱོམས་པའི་
 སློབས་ཀྱིས་དད་སོགས་དེ་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རང་གི་སེམས་ལ་སྤང་བ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་མཚན་དང་དཔེ་བུད་དང་ལྡན་པ། འཆག་པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་དང་། །བལྷགས་པ་དང་ནི་
 གཞེམས་པ་དང་། །མྱོང་བྱེད་དུ་གཤེགས་པ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་སྐྱ་ཚོགས་མཇུག་པ་ཅན། ཞེ་བའི་ཚོས་ནི་གསུང་
 བ་དང་། །མི་གསུང་མཉམ་པར་བཞག་གྱུར་པ། །ཚོ་འབྲུལ་རྣམས་སྐྱ་ཚོགས་པ་དང་སློན་པར་མཇུག་པ་གཞི་
 མདངས་ཆེན་པོ་ཅན་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་དེས་པན་པ་ལ་
 འཇུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་
 བསམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིན་དུག་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེའི་རྒྱ་
 བསམ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་གོ་འཕང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་
 ཏོ། །གསུམ་པ་སྤང་བ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི། རང་སེམས་དག་པ་ལ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་ཤེན་
 ཏུ་འདྲ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྤང་བ་དང་དོན་བྱའོ་སྣམ་པའི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ནའང་འདི་གཞིན་ན་

འཚང་རྒྱ་བའི་དོན་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །བཞི་པ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་
འདི་ནི་རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་སྤང་བའོ་ཞེས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་མཐོང་བ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་
གྱིས་ཚོགས་བསགས་ཏེ་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་གི་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ནི་ཡོ་
ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དོན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། སྤང་བའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ས་གཞི་དག་པ་ནི།
རི་ལྷོ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཀུན་ཉམས་ང་བའི་གནས་གཞན་གཅོང་རོང་སོགས་དང་བྲལ་བ་དེ་མ་མེད་པ་བྱི་རྒྱུ་འོད་
གསལ་ཞིང་མརྟེས་པའི་སྤྲེང་ནི་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱན་བཞེད་པ་ནི། རོར་བུའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའོ། །ལྟའི་གཟུགས་བརྟན་
སྤང་བའི་ཚུལ་ནི། ས་གཞི་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་སྤྱིར་དེར་ནི་ལྟའི་བདག་པོའི་གནས་རྣམས་རྒྱལ་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་
སྤྲེལ་ཚོགས་པ་དང་། ལྟ་དབང་གི་གཟུགས་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་ལྟའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་ཏེ་གསལ་བར་སྤང་
རོ། །འགག་པའི་ཚུལ་ནི། ཡང་རིམ་གྱིས་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། གཟུགས་བརྟན་དེ་ནི་སྤང་ཡང་
མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤང་བའི་བྱེད་པ་ནི། བརྒྱ་བྱེད་དེའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་
གནས་དང་། བདེན་པར་སྤྲོ་བ་སོགས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། ལོངས་སྤོད་དེས་པར་སྤྱིན་པ་དང་། སོགས་པས་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སློམ་པ་གསུམ་ལ་སྤོགས་པའི་བྱེད་མེད་དང་སྤྱེས་པའི་ཚོགས་སྤང་སྐྱེ་བར་སློན་པའི་སེམས་
ཀྱིས་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་འཐོར་ཞིང་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་སློན་ལམ་འདེབས་པ་ལྟར་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་སྐྱེ་སྤང་བའི་བྱེད་པ། རྒྱུན་གཟུགས་སྐྱེ་སྤང་བའི་ཚུལ།
སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་གོགས་ཀྱི་དེ་མ་དག་པའི་
བྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རང་གི་སེམས་ལ་སྤང་བའི་སྤྱབ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་རབ་ཏུ་
དགའ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱང་མི་རྣམས་སྤྲོ་བ་དང་སྤོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་སྤྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྷོ་བྱི་རྒྱུ་འོད་ས་གཞི་གཅོང་མ་ལ་ལྟའི་དབང་
པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་གཅོང་མ་ལ་སྤྱབ་པའི་དབང་

བོད་མོངས་སྐྱེ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ཏེ་
 སྐྱེ་བ་ནི་དྲི་མའི་རྩོག་པ་མེད་པའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་དང་། ལུབ་སྟེ་འགག་པ་ནི་མ་དད་པ་སོགས་རྩོག་པ་
 དང་བཅས་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་འདྲི་གཏེན་དག་ན་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་བརྒྱ་བྱིན་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་མིན་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་
 སེམས་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡོད་པ་དང་བྱིས་ཞིག་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟར་མི་
 བལྟའོ། །གཉིས་པ་གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་པ་རྩ་སྐྱོད་དང་འབྲུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་རྩ་སྐྱོད་དང་མཚུངས་
 ལ། ལྟ་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་སྟོན་དང་མི་མཚུངས་ལ། རྒྱུད་དག་པ་ལ་སྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བག་ཡོད་ལ་
 སྐྱོར་བ་དང་། འཆེ་བ་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་དང་། བྱེད་ལས་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟེ་ནང་ན་ལྟ་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་མཐུ་ཡིས་བྱུབ་པའི་སྟེ་རྩ་བོ་ཆེ་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་བར་སྒྲུང་ལ་འདུག་སྟེ་རྩ་དེ་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་འབད་
 ཚོལ་དང་སྐྱ་འབྱུང་བའི་གནས་སྟེ་རྩ་སོགས་དང་། ཡིད་དང་ཏེན་གཟུགས་དང་སྐྱ་བསྐྱུག་པར་བྱའོ་སྟེ་མའི་
 རྣམ་པར་ཏེན་པ་མེད་བཞིན་དུ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཚོས་བདག་མེད་
 པ་དང་། ཞེ་བ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐྱ་ཡིས་འདོད་ཡོན་ལ་བག་མེད་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཚོས་ཀྱི་
 རྩ་དེས་བསྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྱུབ་བདག་གུང་ཚོས་གསུང་བའི་འབད་ཚོལ་སོགས་དང་བྲལ་
 ཡང་སྐྱལ་ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་བྱུབ་པར་མཛད་དེ་སྐྱལ་ལྡན་རྣམས་ལ་སྐྱལ་
 བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟེ་ནང་ན་ལྟ་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྐྱ་དེ་སྐྱ་རང་གི་དགེ་
 བའི་གནས་ལས་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདྲི་གཏེན་དུ་བྱུབ་པས་ཚོས་གསུང་བའང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་།
 གདུལ་བྱ་རང་གི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་འོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བྱའི་འབད་པ་དང་། འབྱུང་བའི་གནས་དང་།
 ཏེན་ལུས་དང་། གུན་སྟོང་གི་སེམས་དང་བྲལ་བའི་རྩ་སྐྱོད་དེ་དེ་ལྟར་བདག་མེད་བསྟན་པས་ཞེ་བ་སྐྱུབ་པ་ལྟར། དེ་
 བཞིན་དུ་འབད་པ་སོགས་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱུབ་པའི་ཚོས་འདིས་ཞེ་བ་སྐྱུང་འདས་སྐྱུབ་པར་བྱེད་
 འོ། །གཉིས་པ་འཆེ་བ་ལས་སྐྱོབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟེ་གྲོང་ན་ཚོས་ཀྱི་རྩ་སྐྱེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ལ་མི་འདྲི་གས་
 པ་སྐྱིན་པ་ནི། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཅེད་མོ་སྟེ་འཐབ་མོ་སེལ་འོ། །ནམ་སེལ་ན། ལྟ་

རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཚལ་དུ་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་ནས་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ལམ། ཉོན་མོངས་སྤྲུལ་རྟོག་
 ཚེན་པོ་ཅན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏམ་གསུམ་གསུགས་
 མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བདག་མེད་བརྗོད་པའི་གསུང་
 གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དང་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མགོ་གཞོན་དང་དྲུངས་འབྲིན་པའི་སྟོན་ནས་
 རབ་ཏུ་འཛོམས་སོ། །གཉེས་པ་སྣ་རྣམས་ཀྱི་སིལ་སྟན་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་གཉེས་ཏེ་མདོར་བསྟན་བ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་རྩ་དབེར་མཚན་ལ་སིལ་སྟན་དབེར་མི་མཚན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཚོས་ཀྱི་རྩ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེ་བར་བྱེད་པ་ལ་དུས་ལས་མི་འདའ་བས་ཉེ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚེ་འདིར་འཚེ་བ་
 ལས་སྐྱོབ་ཅིང་བག་ཡོད་ལ་སྐྱོར་བས་ཐན་བ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་ཞིང་ཚོས་ཀྱིས་དགའ་
 བདེ་སྐྱབ་པས་བདེ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞེ་སྟོག་པའི་སྟོན་ས་ཤོངས་པ་ཞེ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་པར་འབྲིན་
 བར་བྱེད་པས་དབེར་མཚན་ལ། སིལ་སྟན་ནི་དབེར་མ་མཚན་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་སྐྱེ་
 བོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཐན་བ་དང་། ཚེ་འདིར་བདེ་བ་དང་དེས་འབྲིན་ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་དང་
 ལྷན་བ་ཡིན་ལ། གཞན་སིལ་སྟན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱུང་བའི་དབྱུངས་ནི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་སིལ་སྟན་རྣམས་
 ལས་བྱུང་བར་འཕགས་སོ། །གཉེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞེ་སྟེ། བྱུང་བས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ། ཐན་
 བས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ། བདེ་བས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ། དེས་པར་འབྲིན་པས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷར་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་སྐྱེ་ཚེན་པོ་སྤྲུལ་རྟོག་གིས་ཐོས་ཀྱི་སར་གནས་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
 བར་མི་འགྲོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་རྩ་སྐྱེ་ནི་འཁོར་བའི་གནས་ན་ས་འོག་ས་སྟངས་སྟེང་ས་སྟེང་འཇིག་རྟེན་དག་
 ཏུ་འགྲོ་བས་ཚོས་ཀྱི་རྩ་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་སྤྲུག་ན་སིལ་སྟན་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་སྐྱེ་སིལ་སྟན་
 གཞན་ལ་སྟོས་ན་ཉེ་ཆེ་བ་མིན་པར་བསྟན་ལ། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་སྐྱེ་ལ་སྟོས་ནས་ཉེ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དབེ་
 ལས་སྤྲུག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མི་འགའ་ལོ། །ལྷར་ནི་སྟེང་སིལ་སྟན་གྱི་བ་མང་པོ་རྣམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 མེ་མདོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྟོགས་ལ། དེས་ཀྱང་ཕྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་ཐན་བ་མིན་ལ། བྱུགས་
 རྗེའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དབྱུངས་གཅིག་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཞེ་བའི་
 དོན་དུ་འཇུག་པས་ཐན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷར་ནི་མཚེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སིལ་སྟན་གྱི་སྐྱེ་རྣམས་སྣ་དེ་

རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོད་པ་གཡེང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བདེ་བ་མིན་ལ། ཐུགས་རྗེའི་བདག་
ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་གཏོད་པ་ལ་བསམ་བ་སྐྱུལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པས་
བདེ་བའོ། །བཞི་བ་ནི། མདོར་ན་མ་ལུས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་ལྟ་དང་སའི་སྟེང་ན་གནས་པ་
དང་ས་འོག་གི་གདུལ་བྱའི་ཕན་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོ་འབྱུལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྱུལ་
གྱིས་མ་ལུས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁྲབ་པར་སྣང་བར་བྱེད་པ་རྩ་འབྱུལ་གྱི་ཚོ་འབྱུལ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཚོ་འབྱུལ་དང་། དག་གི་དབྱངས་གྱིས་
ལམ་གྱི་གདམས་དག་དང་རྗེས་བསྟན་སྟོན་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འབྱུལ་ཏེ། རྩ་འབྱུལ་དང་སོས་དད་པར་
བྱེད་ཅིང་། རྩ་འབྱུལ་གཉིས་པས་སྟོད་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྩ་འབྱུལ་གསུམ་པས་སྟོད་དང་འཚམས་པའི་ཚོས་
སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཚོ་འབྱུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་ངེས་པར་འབྲིན་པས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་དག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་ན་འགའ་ཞེག་གིས་མི་ཐོས་པ་ཅེ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་ན་བའི་དབང་སོ་དང་
བྲལ་བས་སྐྱ་སྐྱ་མོ་ཡོད་ཀྱང་གཏུན་ནས་མི་སྟོང་སྟེ་མི་ཐོས་ཤིང་། སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་ན་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡང་རྣ་ལམ་དུ་མི་འགོ་ཡང་རྣ་བ་མེད་པ་དང་སྟོབས་ཞན་པ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་གྱི་སྐྱའི་སྟོན་མིན་པ་ལྟར། དེ་
བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་བ་མོ་སྟོན་པས་སྤ་ཞིང་། མཚོག་ཏུ་ཤེས་རབ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཐེག་ཚེན་གྱི་
སྟེ་སྟོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་བྱང་སེམས་འགའ་ཞེག་གི་རྣ་བའི་ལམ་སྟེ་དབང་སོའི་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ལོག་སྟེད་ཅན་གྱིས་གསུང་གཏུན་ནས་མི་ཐོས་ཤིང་ཉན་རང་གིས་གསུང་འགའ་ཞེག་ཐོས་
ཀྱི་ཀུན་མ་ཐོས་ཀྱང་གསུང་གི་ཉེས་པ་མིན་འོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཆར་སློན་དང་འབྲ་བ་ལ་བཞི་སྟེ།
གདུལ་བྱ་སློན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཕན་གཞོད་ལ་མི་ལྟོས་པ་
དང་། ཐུག་བསམ་ཞེ་བར་བྱེད་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་སོ་དང་། རྒྱའོ། །དང་སོ་ནི། རི་ལྟར་དབྱར་གྱི་
དུས་ན་སློན་གྱིས་ལོ་ཉོག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཆར་ཆུའི་སྤང་སོ་འབད་པ་མེད་པར་ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབབས་
པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྗེའི་སློན་ལས་ནི་རྒྱལ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་འགོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཉོག་
གི་རྒྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབད་མེད་དུ་འབབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་རྣམས་དགོ་བ་

བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འཇུག་པ་ན་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཚུའི་ཆར་སྐྱེན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་
བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཉོག་མངོན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་བཅེ་བའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེན་ལས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་སོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། སྤྱིད་ལ་སྟེ་འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་
ལོ་ཉོག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེ་ན། སྤྱིད་དང་སྐྱེན་ནི་ལོ། །ཅི་འདྲ་བའི་སྐྱེན་ཞེ་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་
ཀྱི་རྒྱ་འཛིན་མ་མེད་པའི་སྐྱེད་པོ་ཅན་ནོ། །སྐྱེན་དེ་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་མཁའའི་དགྱིལ་ན་གནས་སོ། །ཅི་འདྲ་བའི་
རྣམ་མཁའ་ཞེ་ན། མཁའ་པ་དང་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་མཁའ་སྟེ། འགྲུར་བ་འཁོར་བ་དང་མི་འགྲུར་བ་སྤྱང་
འདས་ཀྱི་མཐའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་མཁའ་བཅེའི་རྣམ་མཁའའི་དགྱིལ་ན་ལོ། །གཉིས་པ་སྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲུར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བསེལ་བ་དང་། ཞིམ་པ་དང་། མངར་བ་དང་། འངས་པ་དང་། ཡང་བའི་རྒྱ་ནི་
སྐྱེན་དེ་ལས་འཛོན་རྣམ་བབ་པས་ས་ལ་བ་ཚ་ལ་སོགས་ཡོད་པའི་གནས་ཐ་དད་དང་འབྲེལ་བས་ཤིན་ཏུ་མང་
པོའི་རོང་ནི་འགྲུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
ཚུའི་ཆར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་རབ་ཡངས་བཅེ་བའི་སྐྱེན་གྱི་སྐྱེད་པོ་ལས་འཛོན་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གནས་ཉེ་མོས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སོགས་རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྡན་པར་འགྲུར་
རོ། །གསུམ་པ་པན་གཞོད་པ་མི་སྟོས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲུར་བ། དཔེ་དོན་
ཚོས་མ་སྐྱེན་དང་། པན་གཞོད་ལ་མི་ཉོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་མཚོག་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་བ་དང་། དེ་ལ་འདོད་
བ་དང་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བར་མ་དང་། དེ་ལ་སྤང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མི་
དག་དང་ཆར་སྟོད་བྱེ་བྱེ་དང་ཡི་དྲགས་དང་འཕྲོ། །རི་ལྟར་འདྲ་ན། དབྱིད་མཐའ་མ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེན་མེད་
པ་ན་མི་རྣམས་དགའ་ཞིང་། མཁའ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྒྱ་བའི་ཆར་སྟོད་བྱེ་བྱེ་དག་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་ལ།
ཡི་དྲགས་དགའ་བ་དང་། དབྱར་ཆེ་ས་ལ་ཆར་འབབ་པ་ན་མི་རྣམས་དགའ་ཞིང་ཆར་སྟོད་བྱེ་བྱེ་བཏང་སྟོམས་
དང་། ཡི་དྲགས་དགའ་ལ་དོ་ཚམ་གྱི་ཆར་དུ་གྲུར་པས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཉེ་ཅ་ཉ་ཀ་ཞེས་པ་ཆར་སྟོད་བྱེ་བྱེ་
མ་བྱེ་དང་གོང་མོར་བསྐྱེད་རྣམས་འཆད་པ་སྐྱད་དོད་དང་མི་འགྲིག་ཅིང་། མདོ་ལས་མི་ཆར་འབབ་པ་ལ་དགའ་
བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགའ་ལ། དཔེ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་འཇུག་པར་འགྲུར་རོ། །དོན་ནི། སྐྱེད་རྗེས་སྐྱེན་
ཚོགས་དག་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་རྒྱ་འཛིན་ཉེན་དུ་གྲུང་བ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་

དགའ་ཞིང་། བར་མ་རྣམས་བཏང་སྟོམས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་རྣམས་མི་དགའ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་གྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཚུ་མ་བྱུང་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་རྣམས་དགའ་ཞིང་། བར་མ་
བཏང་སྟོམས་དང་། ཚོས་འདོད་པ་མི་དགའ་བ་སྤར་གྱི་དཔེ་དེ་ཉིད་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་པན་གཞོད་ལ་མི་རྟོག་
པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐེགས་པ་རབ་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྲིན་ཏེ། དེ་ནི་རྫོ་ཆེན་སེར་བ་དང་རྫོ་རྗེའི་མེ་སྟེ་ཐོག་འབྲེལ་བ་
སོག་ཆགས་སྤ་མོ་མང་པོ་ལ་གཞོད་ཅིང་། རི་སྐལ་སོང་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་པན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སྤྲིན་པན་
གཞོད་ཀྱི་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་ལྟར་སྤར་བའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྲིན་སོགས་ཀྱི་ཐེགས་པ་ཐབས་ཚུལ་
གྱིས་འབབ་པའི་མཁུན་པ་དང་བཅེ་བའི་སྤྲིན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དག་པར་འགྱུར་
བ་དང་། སྤང་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལྟའི་བག་ལ་ཉལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་ཆར་
འབྲེལ་སོ། །བཞི་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞེ་བར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ། དེ་ལས་བདེན་བཞི་
རྟོགས་ཚུལ། རྟོགས་ནས་སྤང་དོར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆི་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དེར་རན་
སོང་གསུམ་མི་དང་ལྟ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྟའོ། །དེའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་ལ་དེ་
ཞིམ་མེད་པ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་སྤྲོ་པོ་དག་ན་བདེ་བ་མེད་དོ། །དེས་གཞོད་པའི་དཔེ་སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་ལས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། དཔེར་ན་ཉུག་ཏུ་མེ་དང་། མཚོན་ཆ་དང་། ལ་བ་དང་། མ་ལ་རྒྱ་ཚ་
རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་དགའ་ཞིང་འགྱུར་བ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཡང་དེའི་རྒྱལོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་རབ་ཏུ་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་
ལས་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབྲེལ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཚོས་ཅན། ལྟ་མའི་དབང་སྤྱད་མཚོག་ལའང་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་དེ། བདེ་འགྲོ་ལྟ་ལ་འཆི་འཕོའི་
སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། མི་ལ་ལོངས་སྤོད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
པར་རྟོགས་པའི་སྤྲིན་ཏེ། རང་གི་ཤེས་རབ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་འཁོར་བ་འདི་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ལས་ཉོན་འདི་ནི་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་
བཅས་འགགས་པ་འདི་ནི་འགོག་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ནི་ལམ་མོ། །ཞེས་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པས་མཐོང་བའི་
སྤྲིན། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནད་ནི་ཤེས་བྱ་དང་། ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་དང་། ནད་མེད་པའི་བདེར་གནས་ཐོབ་

བྱ་དང་། བྱ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་གཉེན་པོ་སྐྱེན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐྱེད་དོར་བྱེད་པ་ལྟར། འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ནི་ལེས་བྱ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ནི་སྤང་བྱ་དང་། དེ་འགགས་པའི་འགོག་པ་ནི་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཐོབ་བྱ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ནི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལེས་ནས་སྐྱེད་དོར་བྱེད་
དོ། །བཞི་བ་སྐྱེད་པ་སྟེན་པ་ཚངས་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐལ་ལྡན་ལ་སྤང་བ་དང་། སྐལ་མེད་ལ་མི་སྤང་
བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟོན། སྤང་བའི་བྱེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད།
སྤང་བའི་རྒྱུ་ལོ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤོང་གསུམ་འབྲུམ་སྤྲུལ་བཅུ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཚངས་པ་
ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཚངས་པའི་གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྣེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
རང་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེད་པའི་སྤང་བ་འབད་མེད་སྟེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་པས་བསྐྱོད་པ་
མེད་པར་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་བ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་
པའི་སྐྱེད་པར་མངོན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་གཞུང་ཡས་ཁང་ནས་མི་གཡོ་
བ་བཞིན་དུ། དེའི་སྐྱེད་པ་ཞིག་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྣེ་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདོད་པའི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་
ཚངས་པ་དེ་མཐོང་བའི་འདོད་སྣ་དེ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་བ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་གྲུས་པས་ཐམས་
མོ་སྐྱར་ཏེ་ཚངས་པ་དེ་ལ་བལྟ་ལ་དེའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དགོ་ཅ་རྣམས་དེར་བསྐྱོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་
དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་པས་མི་བསྐྱོད་བཞིན་དུ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་དེའི་གཟུགས་སུ་
སྐལ་ལྡན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་སྐྱེད་པའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་གདུལ་བྱའི་དེ་མ་ཀྱན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་
པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། འདོད་སྣ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་མཐུས་འདོད་སྣ་
རྣམས་ལ་འབད་མེད་དུ་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་སྐྱེད་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་
ལམ་དང་གདུལ་བྱའི་དགོ་བའི་མཐུས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་དུ་སྤང་དོ། །གཉིས་པ་སྐལ་མེད་ལ་མི་
སྤང་བའི་ཚུལ་ནི། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་སྐྱེད་པས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལུ་སྤྱིའི་ཚལ་དུ་བལྟམས་པ་
དང་། སེར་སྐྱེད་གྲོང་དུ་ཡབ་ཀྱི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་དབྱེས་པར་རོལ་བ་དང་།
རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབེན་པར་དགའ་བ་སྐྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་གཤེགས་ནས་བདུད་ཀྱི་སྤྱི་བཅོམ་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་དང་། ཞི་བ་སྤང་འདས་ཀྱི་གྲོང་ཁྲིམ་དུ་འགོ་བའི་ལམ་སྟེན་པའི་ཚོས་འཁོར་

བསྐྱོར་བ་དང་། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་བྱུང་བ་དེ་སྐལ་མེད་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་ལམ་དུ་སྤྲང་
བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷ་བ་ཡེ་ཤེས་སློབ་ཉི་མ་དང་འབྲུག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བན་གཞོན་ལ་མི་རྟོག་པ། ལུན་བ་སེལ་བའི་
འོད་འགྲེང་པ། སློན་དང་མ་ལུན་པར་འཇུག་པ། དཔེ་ལས་ཁྲུང་པར་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་
ནི། རི་ལྷར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་བརྗོད་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། ཀུ་ལུ་ཏ་རབ་ཏུ་
ཟུམ་པར་གྱུར་ཀྱང་ཚུ་སྐྱེས་དེ་དག་གྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཀུ་ལུ་ཏ་ཟུམ་པའི་སློན་དག་ཉི་མ་ལ་དེ་ལྷར་བྱའོ་སྟུམ་
དུ་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སློན་ལས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ཉི་མའང་གདུལ་བྱ་ལ་བན་གཞོན་ལ་
མི་རྟོག་གོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རི་ལྷར་ཉི་མ་ལ་འདི་ལྷར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་རང་གི་འོད་ཅིག་
ཅར་སློབ་པ་ཡིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལོ་རྟོག་སོགས་སློན་པ་དང་། ཀུ་ལུ་ཏ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་
ལྷར་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉི་མ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་གིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་
བརྗོད་འབྲེང་པ་དང་། བན་བདེའི་ལོ་རྟོག་སོགས་སློན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཀུ་ལུ་ཏ་ཟུམ་པར་བྱེད་
པ་འདི་ལྷར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་སྐྱེད་དང་གཟུགས་སྐྱེད་དག་
གིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སློང་པོ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཤར་བའི་ཀུན་མཁུན་ཀྱི་ཉི་མ་དེ་ནི་འགྲོ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འོད་ཟེར་སློབ་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པའི་ཚུའི་སློན་ནི་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་སྐྱུལ་སྐྱུ་ནི་གངས་དབག་ཏུ་མེད་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་
ཞིང་། ཚུ་རྟོག་མ་ཅན་ནམ། སློན་ཆག་པ་ལྟ་བུ་གདུལ་བྱ་མིན་པ་ལ་མི་འཆར་ལ། དུས་ཉལ་ཏུ་ཡུལ་གདུལ་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དབྱིལ་དུ་ཤར་ནས་གདུལ་བྱའི་རི་ལ་རི་
ལྷར་འོས་པར་འབབ་པོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དཔེ་རི་ལྷར་རྒྱང་རིང་པོ་སྤྲང་བར་བྱེད་པས་རྒྱ་ཚེན་པོ་འོད་
ཟེར་སློང་དང་ལྷན་པའི་ཉི་མ་ཤར་བའི་སྐྱབས་འདིར་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱིང་བཞི་བའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྤྲང་
བར་བྱས་ནས་འབབ་པོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་དང་པོར་རི་མཐོན་པོའི་མཚོག་རྣམས་དང་། དེ་ནས་བར་མ་
དང་། དེ་ནས་དམན་པ་སྟེ་དམའ་བའི་རི་རྣམས་དང་། དེ་ནས་ས་ཕྱོགས་མཐོན་པོ་ནས་དམའ་བའི་བར་དག་
ལའང་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚིགས་ལ་འབབ་པོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན།
རིམ་གྱིས་དང་པོར་བྱང་སེམས་དང་། དེ་ནས་རང་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་

ནས་མ་ངེས་པ་དང་། མཐར་ལོག་པར་ངེས་པ་ལའང་འབབ་པོ། །བཞི་པ་དཔེ་ལས་ཁྲུང་པར་འཕགས་པ་ནི། དེ་
ལྟ་ནའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་ཞིང་ཀུན་གྱི་རྣམ་མཁའ་མཐིལ་སྤྱོད་པར་
འོད་ཟེར་སྒོ་བའི་རྣམ་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ། དེར་མ་བཟུང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པས་སྒོའི་མིག་བཀའ་པའི་འགྲོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་བསལ་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་གསལ་བར་སྒྲོན་པའང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། སྤྱོད་པ་རྗེས་ལྗེས་ལྟེ་
ཉིང་ཚོས་སྤྱོད་པས་སྒྲོན་པའི་མདོག་བཤེས་པའི་འོད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་ཞིང་ཀུན་གསལ་བ་དག་ནི།
མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པས་བཀའ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྒྲོན་པར་མཛད། ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན།
སངས་རྒྱས་གོང་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱི་པོ་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་འོན་
པས་སྤྱོད་པ་དང་སྒྲོན་པས་བྱུང་བ་རྟེན་པ་སོགས་མཐོ་ངེས་ཀྱི་ཉེར་འཚེ་སེལ་བ་དང་། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དེ་སོང་གི་ཚོགས་བྲལ་བར་མཛད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་དེ་མཐོང་
བ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་བའི་འགྲོ་བ་བཞེད་པ་ལས་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་གཉི་སྤྱོད་པའི་མདོངས་ཤིང་
འབྲས་བུ་སྤྱི་དཔེ་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་ལ་ལྟ་བུ་དཔེ་པའི་སྤྱན་པས་བསྐྱེད་པས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་
ཀྱིས་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་མིག་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པར་བྱས་ཤིང་ལྷུང་བ་བྲངས་ཏེ་སྤྱི་བའི་སྤྱན་པ་བསལ་ནས་སྤྱོད་པ་མཐོང་
བའི་བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་ཐར་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་པོ། །དུག་པ་སྤྱོད་པའི་གསང་བ་ཞོར་བུ་དང་འབྲུང་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། འབད་མེད་དུ་དོན་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་
ལྟར་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཞོར་བུས་དོན་བྱའོ་སྤྱོད་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་ལོར་ན་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དེ་བའི་བསམ་པ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྤྱོད་
ཚོགས་ཐོས་པར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་དང་ཚོས་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པོ། །གཉིས་པ་
ནི། ཇི་ལྟར་ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་དེ་སྤྱོད་པས་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཞོར་འབད་པ་མེད་པར་
གཞན་དག་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་འབད་མེད་དུ་ཇི་ལྟར་འོས་པར་དོན་མཛད་པའི་སྤྱོད་
ནས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱི་དཔེ་རི་སྤྱི་དཔེ་རྟོག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞོར་བུ་དེ་ལ་འདོད་ཅིང་
དོན་དུ་གཉེར་བས་ཀྱང་ཞོར་བུ་བཟང་པོ་དགོས་འདོད་འབྲུང་བ་དེ་འགྲོ་བ་འདིས་རབ་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། དེའི་

རྒྱ་མཚོན་གང་གི་སྤྱིར་ན། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ས་འོག་ན་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱལ་བ་
ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཡིད་འདྲིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་རྙེད་པར་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པས་ཟིན་ཏེ་བསྐྱེད་པས་པའི་སྤྱིར། བདུན་པ་གསུང་གི་གསང་བ་སྐྱ་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱ་བརྟན་
ཀྱི་བྲག་ཆ་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཀྱི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཞིང་སྣང་བ་ནི་ཀུན་སྣོང་གི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་ལ། བྱེད་པ་སྟེ་རྟོག་སོགས་སྤང་ནས་བརྗོད་པར་བཟོ་བའི་འབད་ཚེལ་མེད་ཅིང་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིའི་
དོན་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གང་ནའང་མི་གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཉན་པ་པོ་
གཞན་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་ལས་བྱུང་ཞིང་སྣང་བ་ཡང་ཀུན་སྣོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ལ། སྤྱིའི་གནས་སྤང་ནས་བཟོ་
བའི་འབད་ཚེལ་མེད་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་དོན་དང་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གང་ནའང་གནས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །བརྒྱད་པ་སྤྱིའི་གསང་བ་རྣམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་
ཅིང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་མེད་པ་རྟོག་པས་ཡོངས་གཙོ་དུ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་རྙེད་གང་ཡང་མེད་ལ་མིག་
གི་ལམ་སྟེ་ཡུལ་ལས་རབ་ཏུ་འདས་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཅིང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་རྣམ་མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོ་བ་
དང་དམའ་བར་མཐོང་ཡང་རྣམ་མཁའ་དེ་ནི་མཐོ་དམན་ཅན་དེ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་མཚོག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱས་
དེ་ནི་དམན་འབྲིང་མཚོག་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དགུ་པ་སྐྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ས་གཞི་དང་འབྲ་བ་ནི། ཇི་
ལྟར་ས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚི་ཤིང་སོགས་ཀུན་འདི་དག་བསྐྱེད་དོ་སྟུང་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱུན་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པ་དང་། ཡངས་པ་སྟེ་ལོ་འདབ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་
འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཅན་
གསུམ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཐ་ན་ལོག་པར་ངེས་པའི་འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པ་འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་དོན་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དཔེས་བསྟན་པའི་
དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ། ཟབ་མོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་
རྟེན་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་འབད་ཚེལ་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་
ལའང་འབད་མེད་དུ་སྤོང་ལས་མཚན་པ་ཇི་ལྟར་སྟུང་པའི་གཏུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་སྤྱིར་དུ། དཔེ་རྣམ་པ་

དགུ་པོ་འདི་ནི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་མེད་ན་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་རི་ལྟར་སྤང་
 པའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་སྤྱིར་ཡང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་གང་དུ་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་
 པར་གྱུར་པའི་མདོ་སྤེའི་མིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་
 ཞེས་པའི་མིང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དེའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་མདོ་དེ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་འདིས་སློབ་རྒྱན་པའི་སློབ་ལྡན་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཚེ་བ་ཀྱུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་དོས་བབྱང་བ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་པ་འདད་དོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐྱད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱི་
 རྒྱུ་ལྡེ་ས་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་པ་དགུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དཔེ་དགུ་
 པོ་དེའི་བསྟུན་དོན་དེས་པར་བབྱང་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བའདད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དགུ་སོ་སོའི་དོན།
 སྐབས་ཀྱི་དོན་དོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་དཔེ་དགུའི་བསྟུན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྐྱ་
 སྟོན་པ་དང་། གསུང་འདོམས་པ་དང་། ཐུགས་མཁྱེན་བཅེས་བྱུང་བ་དང་། སྤྱུལ་པ་སྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སློབ་
 དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་། གསུང་གི་གསང་བ་དང་། སྤྱིའི་གསང་བ་དང་། ཚོས་དཀར་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་
 རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་པ་འདད་དང་། དོན་བསྟུ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་དཔེ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འབད་ཚོལ་རྒྱན་ཀྱུན་
 རབ་ཞེ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་། །དེ་མེད་བྱི་རྒྱར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་
 སོགས་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དགུ་ནི་ཚོས་ཅན་དུ་བབྱང་དོ། །འབད་ཚོལ་ཞེ་བ་
 ནི་དམ་བཅའོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་ནི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད་དོ། །རྟོག་མེད་ལ་འབད་ཚོལ་མེད་
 པས་བྱུང་བ་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལོ། །རང་བཞིན་གྱུར་ཅིང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མ་ཐུན་དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་དགུ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་དོན་བྱེད་པ་ལ་འབད་ཚོལ་མི་དགོས་
 པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱི་རྒྱུ་ལྡེ་ས་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་
 པའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དཔེ་དགུས་སྤོན་ལས་མཚོན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། དཔེ་དགུ་ཚར་གྱི་སྐབས་
 སུ་བབ་པའི་དོན་བསྟུ་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་འདོམས་པ་ལ་སོགས་དོན་རྣམས་པ་དགུ་ཚར་

གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཆི་དང་བྲལ་བ་འབད་པའི་ཚེ་ལ་བཟེན་པར་གཞན་དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅེས་
པའོ། །བཞི་པ་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སློན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་གང་ཟག་གང་གིས་རྟོགས་པ་
དང་། དཔེ་དོན་སོ་སོའི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་སྤྱིའི་ཚོས་མ་ཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སངས་རྒྱལ་གང་ཞིག་བརྒྱ་གྱིན་དང་། ར་དང་། སློན་བཞིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཡིད་བཞིན་
གྱི་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དང་། སྤྱོད་བརྟན་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། ས་གཞི་བཞིན་ཏུ་འབད་
ཚེ་ལ་ཟེན་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་བར་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་བརྟན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་ལ་ལྷའི་དབང་
པོའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པ་ནི་ལྷའི་ཚོས་ཀྱི་ར་
དང་འབྲེལ། །འབྲེལ་བཤད་མཐུན་པ་དང་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱུགས་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐོན་གཟུགས་
ཟེན་ཅིང་སེམས་སྤྲོ་བ་སྲིད་ཅེའི་བར་ཏུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཉམ་མཁའ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ། །ཟག་
ཟེན་གྱི་གནས་ཚོས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཏུ་མར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་ཚངས་པ་རང་གི་གནས་
ལས་མ་བསྟོད་པར་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་གང་དག་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོ་
བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྟོག་པ་ཟེན་གྲང་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ལོར་བུ་དང་འབྲེལ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ཟེན་གྲང་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ནི་བྲག་ཅ་
བཞིན་ནོ། །སྤྱིའི་གསང་བ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཟེན་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བ་
དང་ཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་དགོ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དཀར་པོའི་
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་མ་ལུས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ནི་ས་གཞི་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དོགས་པ་འགོད་པ་ནི། དཔེ་དོན་ཚོས་མ་ཐུན་བསྟན་པ་འདི་ས་སངས་རྒྱལ་
ལ་སྤྱི་འགག་ཟེན་གྲང་སྤྱི་འགག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། འབད་པ་ཟེན་གྲང་སློན་ལས་ལྷན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཏུ་འཇུག་
པའི་དཔེ་དོན་གྱི་ཚོས་མ་ཐུན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འགག་ཟེན་གྲང་སྤྱི་འགག་ཏུ་
སྤང་བའི་ཚོས་མ་ཐུན། འབད་པ་ཟེན་གྲང་སློན་ལས་མཛད་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བེ་རྒྱུ་དག་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་སངས་རྒྱལ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ནི། དགོ་བའི་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་མི་བརློག་པའི་ས་ནི་ས་

གཞི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་མཚུངས་པའི་དད་པའི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་བཏུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དད་སོགས་ཀྱི་
དག་བ་སྐྱེ་བ་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བར་སྤང་ཞིང་། དད་སོགས་འདིག་པ་ན་གཟུགས་སྐྱེ་ཡང་འདིག་པ་
སྟེ། མི་སྤང་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འོ་པོ་ལ་སྐྱེ་འདིག་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ས་གཞི་དག་མ་དག་གི་དབང་
གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་འབྲེལ་དུ་སྐྱེ་འདིག་ཏུ་སྤང་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་འོ་པོ་ལ་འབྲེལ་དུ་སྐྱེ་འདིག་མེད་པ་
བཞིན་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་འབད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། སྐྱེ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་འབད་པ་མེད་པར་དུས་
སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་སྟོན་པ་དང་གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱོད་གྲུབ་
ཏུ་འབྲེལ་གོ། །ལྷ་པ་དཔེ་ལས་སྤྲུག་པའི་གོ་རིམ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་
བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཐེན་པ་འདི་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི། སྤྱི་ལོ་རིམ་པ་ཡང་འོག་ནས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་སྟོང་ཞེ་ན། ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ཚོས་
རེ་ཡོད་པས་དཔེར་བཞེད་པ་ལ། དཔེ་སྤྱི་མ་ཚེ་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུ་དང་ཚོས་མི་མ་སྐྱོན་པར་ཚོད་པ་
བཞེད་ནས། དཔེ་སྤྱི་མས་ཚོད་པ་སྤངས་པའི་སྐོར་ནས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོན་པ་ནི་
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་བརྟན་ཚོས་སྟོན་པའི་དབྱངས་དང་མི་སྐྱོན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་
མིན་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་དུས་སུ་འདོམས་པའི་དབྱངས་དང་སྐྱོན་པ་ནི་སྤྱི་རྩ་སྐྱེ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཡང་ས་སྟེང་སོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་དོན་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། མཁྱེན་བཅེས་ས་སྟེང་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐུབ་ནས་དོན་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་ཚེན་པོ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལོ་ཉོག་སྤྱི་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་ཐན་ཡང་
ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ས་པོན་སྟོང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་
བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཡང་ལན་
གཅིག་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་དུ་སྤྱི་བར་མི་བྱེད་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
མིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་མི་སྟོན་པར་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་ལོ། །ཉི་མས་རེས་འགའ་
ལུན་པ་བཅོམ་ནས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏན་དུ་ལུན་པ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
མིན་ལོ་ཞེ་ན། ཉིན་མཚན་དུ་ལུན་པ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་

སྟེ་མཚན་མོ་འང་སྤང་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་པས་འབྱུང་བ་རྟེན་པར་མི་དགའ་
བས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐོབ་ཅིང་རྟེན་པར་དགའ་བའི་ཆ་ནས་སྐྱ་བརྟན་བཞིན་ནོ། །སྐྱ་བརྟན་དེ་ནི་སྐྱེས་
བྱ་ཐ་མལ་པའི་སྤྱི་ལ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་དང་ལྡན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་
བའང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐོབ་དགའ་བའི་ཆ་ནས་སྐྱ་བརྟན་དཔེར་བྱས་ཀྱི། རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་དཔེ་ནི་ནམ་
མཁའ་དང་འབྲེལ། །ནམ་མཁའ་ནི་དགོ་བའི་གཞི་མིན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བའང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ནི་འདུས་
མ་བྱས་པའི་དཔེ་ཡིན་གྱི་དགོ་བའི་གཞི་ཡིན་པ་ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་འབྲེལ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགོ་བའི་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དེ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རི་ལྟར་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་ཚོགས་
ཀྱི་རྒྱ་བསམ་གཏམ་བཞི་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་བཞི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིན་ལས་ཀྱི་སྐྱབས་བཤའ་ཐེན་ཏོ། །།གསུམ་པ་པན་ཡོན་གྱི་ལེ་ལུ་
ལ་གཉིས་ཏེ། བཤའ་བྱ་དགོད་པ་དང་། འཚད་བྱེད་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་པར་དགའ་བ་
དང་། མོས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་དེའི་སྣང་པོ་དང་། དེ་སྤྱིབ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་ལས་ཏེ། གནས་བཞི་
པོ་འདི་ནི་དག་པའི་སེམས་ཅན་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཞོག་ དེས་
ན་གནས་བཞི་པོ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདེས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། མདོར་བརྟན་དང་། རྒྱས་བཤའ་དང་། འཐད་པ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དགའ་
ན་གང་ཟག་སྟོ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལ་མོས་པ་གཞན་གྱིས་བསམ་བྱ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚོགས་ལ་མདོན་པར་དགའ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གནས་བཞི་ལ་མོས་
པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤའ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ཆུལ་ཁྲིམས་

ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ལས་བྱུང་བའི་ཞིང་ཁམས་འོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་
 སྤྲུལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་དུས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཏྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་
 དང་། གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གནས་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་དོན་མ་ཉོགས་ཀྱང་ཚིག་
 འགའ་ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ན། དེ་ལྟར་མོས་པའི་དགོ་བ་འདི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་སློབ་ལྡན་གང་ཞིག་སླ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དུས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཡང་ཉེན་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སློབ་ནས་འབད་བ་མེད་པར་
 རང་གི་རྩལ་བྱིམས་འཆལ་རྩལ་གྱི་བྱི་མ་མེད་པ་སྤྱང་བར་བྱེད་ལ། གཞན་གང་དག་གནས་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ཚིག་གཅིག་ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པས་མོས་ན་དེ་ལྟར་མོས་
 པའི་དགོ་བ་འདི་རྩལ་བྱིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 དོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་འདྲི་བཞུགས་འདི་ན་བྱེད་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འདྲི་ལ་
 བར་བྱེད་པའི་སྤྱིའི་གནས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚངས་པའི་གནས་ཚད་མེད་བཞི་པོ་མཐར་སོན་པ་སྟེ། སྤུལ་
 དུ་བྱུང་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཐབས་བསྐྱོམས་ལ། གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་གཅིག་
 ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པས་མོས་ན་དེ་ལྟར་མོས་པའི་དགོ་བ་འདི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་
 དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །འདི་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་
 ཚིགས་བཅད་དུ་བྲས་པའི་དོན་ལོ། །གསུམ་པ་འཐད་པ་འགོད་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ལམ་ཟབ་
 མོའི་ཚོས་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་མཚོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། ཤེས་སྤྱིན་གྱིས་མ་བེན་པའི་སྦྱིན་པ་
 ལས་ལོངས་སྟོད་ཅམ་སྤྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། རྩལ་བྱིམས་གྱིས་མཐོ་རིས་ཅམ་འཐོབ་པ་དང་། སྐྱོམ་པས་ཉོན་
 མོངས་པའི་ས་བོན་མགོ་གཞོན་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོང་བ་ཅམ་བྱེད་ལ། ཟབ་མོའི་གནས་བཞི་རྫོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱི་པར་སྤྱིན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཀུན་སྟོང་བ་དེའི་སྤྱིར་ཟབ་མོའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་
 པ་དེའི་རྒྱ་ནི་གནས་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐོས་ནས་མོས་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་
 བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མོས་པའི་པན་ཡོན་སྤྱིར་བཤད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོད་དུ་འགྱུར་བར་

བཤད་པ། བསོད་ནམས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་ནས་གནས་པའི་ཁམས་དང་
དེ་གནས་གྲུང་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་དེས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་སྟེ། རྒྱལ་བ་
ཉིད་གྱིས་མཁུན་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སྣང་ངེ་སྣང་བརྗོད་པ་འདི་ལ། གང་ཟག་སྟོ་ལྡན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་
དད་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་མོས་པ་དང་། མོས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རུས་པ་ཉིད་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མོས་པས་སྣང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་།
ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་བྱུང་པར་ཅན། ལྷོར་བ་སྦྱིན་སོགས་བྱུང་
པར་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ་བཞི་ལས། ཁམས་འདི་ནི་བདག་ལ་ཡོད་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་བདག་འདྲས་ཐོབ་པར་རུས་པ་དང་། ཐོབ་པ་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་སྤོང་ལས་དང་ལྡན་ཞེས་ཡིད་
ཆེས་པ་དང་། དང་བའི་དད་པས་མོས་པའི་སྤྱིར་རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་
སྟོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མི་བརྗོད་པའི་བྲན་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་།
རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་སྟོན་དུ་གྲུང་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གང་ཟག་དེ་དག་
ལ་དུས་ཉག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་ཉག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་རྒྱལ་བའི་
སྣས་པོ་དེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོན་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་དག་རྫོགས་སུ་
སྐྱབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱུང་པར་ཅན་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་བཞི་ཐོས་ཤིང་མོས་པ་དེ་
ལས་བསོད་ནམས་གྱི་པར་སྦྱིན་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པས་བསོད་ནམས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་
ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་དག་ཅིང་རྫོགས་ཞེས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་
སྦྱིན་པ་དང་པོ་ལྟོ། །ལྟོ་པོ་དེ་ལ་སྦྱིན་བྱ་དང་སྦྱིན་བྱེད་སོགས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་ཉོག་པ་མེད་པས་
བསོད་ནམས་དེ་རྫོགས་ལ། བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྦྱིན་སོགས་ལྟོ་པོ་དེ་ཡི་མི་མ་ཐུན་སྦྱོགས་སེར་
སྣ་སོགས་ལྟོ་སྣངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྣང་བསོད་ནམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་། ལྟོ་ལ་བྲིམས་དང་།
སྟོམ་བྱུང་གསུམ་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་དང་པོ་ལྟོ་བསོད་ནམས་སུ་བཤད་པ་
དང་། སྣང་བསོད་ནམས་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་ནི་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་དང་། ལྟོ་ལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་ལྟོ་ལ་བྲིམས་གྱི་པར་སྦྱིན་ཡིན་

མོ། །བཟོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྤྱོད་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཏེ། བཙུན་
 འགྲུལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་བསོད་ནམས་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལོ། །གསུམ་པ་བསོད་ནམས་
 གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བཤའ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བུ་སྤྱི་བ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཉིན་པོའི་ཤེས་
 རབ་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་ཞེས་བཟོད་ན་སྤང་བུ་སྤྱི་བ་
 གཉིས་གང་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ལྷ་པོ་རྫོགས་པའི་གོགས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པར་འདོད་ཅིང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་གོགས་སེར་སྤྲད་དང་། འཆམ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཡི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལས་གཞན་སྤྱི་བ་པ་འདི་དག་ས་བོན་ཅ་བ་རྣམས་སྤོང་བའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པས་ཤེར་སྤྱོད་གྱིས་བསོད་ནམས་
 ལྷའམ་གསུམ་པོ་རྫོགས་ཤིང་དག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་ཞིང་།
 ཤེས་རབ་དེའི་གཞི་ནི་གནས་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། རྒྱུད་སླ་མ་འདི་
 ཐོས་པ་ཉིད་ནི་བསོད་ནམས་གཞན་ལས་མཚོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །།གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་མཐར་
 སྤྱོད་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཐར་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བསྟུས་པའི་དོན་
 མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསུང་རབ་རི་ལྟར་བཤའ་པའི་ཚུལ། ཚོས་སྤོང་གི་ལས་ལ་བག་ཡོད་དུ་བྱ་བ།
 གསུང་རབ་བཤའ་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་གང་ལས་དགོས་པ་གང་གི་སྤྱིར་
 བཤའ་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་བཤའ་བ། བཤའ་བྱ་བཀའི་ངོ་བོ། འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི།
 བཤའ་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤང་
 བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་། ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་ལེ་ཏུ་ལག་ས་བརྩུ་བ་དང་། ཤེར་སྤྱོད་དང་། རམ་མཁའ་མཛོད་དང་།
 རྫོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པ་དང་། སྤྱིར་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ལུས་པ་དང་། དམ་ཚོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་། ཚོས་
 མདོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་དང་། གཙུག་ལྷན་རིན་ཆེན་དང་། སྤང་འདས་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སོགས་ཡིད་ཆེས་པའི་སྤང་དང་། རྣམ་འགྲུལ་མདོན་སུམ་དང་། སྤོས་པ་གཙོད་པའི་
 རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གང་དག་མོས་པའི་དགོ་བ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤོ་ཅན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་

ཅན་དེ་དག་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་སྤྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་སྤྱིའི་སྐྱོན་སྐྱོན་མེ་
དང། སྐྱོག་དང། རོར་བུ་དང། ཉི་མ་དང། ཟླ་བའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་སྐྱོན་མིག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
གསུགས་ལ་ལྟ་བུ་བའི་བཞེན་དུ། བང་གི་སྐྱོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང། སྤྱིའི་སྐྱོན་སྐྱབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་འོད་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །སྐྱབ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་མཐུན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང། ཚིག་ཐོགས་མེད་དུ་མཐུན་པ་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་སྟེ། འགྲུར་རྙིང་ལས། དེ་བཞེན་དོན་ཚིག་ཚོས་སྐྱོབས་འོད་མཚན་པ་ཞེས་འགྲུང་དོ། །གང་ཡང་
དོན་ཚེན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་དག་པ་ཁོ་ནའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐུན་པ་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
དང། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་མཐུན་པ་སྐྱོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་འོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་
གསལ་བར་མཐུན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་གང་ཞེག་བརྗོད་བྱ་དོན་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་ལ། རྗོད་བྱེད་དག་
ཚིག་རྗེ་མ་མེད་པའི་ཚོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཏེ་ལྡན་ཞིང། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་ཞི་བ་སྲུང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་སྐྱོན་སྐྱོན་དེ་དག་ལ་སྐྱོར་བར་
མཚན་པའི་གསུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲང་སྲོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་ནི་གཞན་
ཏེ་གསུང་རབ་མ་ཡིན་འོ། །བཞེན་པ་འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། བསྟན་བཅོས་གང་ཞེག་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་འབའ་ཞེག་གི་དོན་བརྗོད་བྱུང་ལྟར་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཚོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་
ཅན་གྱིས་བཤད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་
བཅོས་དེ་ལ་དྲང་སྲོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་དུ་སྤྱི་བོས་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚོས་སྐྱོང་གི་ལས་
ལ་བག་ཡོད་དུ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་སྐྱོང་གི་ལས་སྤང་བར་གདམས་ལ། ཉམས་པའི་རྒྱ་དོས་བརྒྱུད་ལ།
ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་བར་གདམས་ལ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་སྤང་
བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྲོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པའི་མདོ་སྤེའི་དགོངས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་རྟོག་གོ་ལྟར་སྤང་གིས་གཞན་དུ་མི་དགྲུགས་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་རྒྱལ་བ་ལས་ཆེས་མཁས་པའི་གང་
ཟག་འགའ་ཡང་འདི་གཞེན་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་རི་སྟེད་པ་མ་ལུས་པ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་མཚོག་རི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞེན་དུ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་མིན་པ་དེའི་

སྲིད། བཅོས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཟུབ་པའི་དམ་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་བཞེག་པར་བྱས་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་དམ་
ཚོས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཚོངས་པ་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཚོས་ལ་བརྟམས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཀྱུན་རང་གི་ལྟ་བུ་དམ་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པས་བྱས་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་བྱུབ་མཐའ་དམ་པ་ལ་ཞེན་
པའི་ལྟ་བུ་དེ་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སློ་མི་སྐྱུར་རོ། །སྐྱུར་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པར་དཀའ་བའི་ཉེས་
པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གོས་གཙང་མ་ཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱུར་དུ་བྱུང་གི་སྐྱུམ་གྱིས་གོས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པ་
བཞིན་ལོ། །གཉེས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་འོས་བཟུང་བ་ནི། རློ་དམན་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཉམས་ཚུང་
བའི་སྲིད་དང་། དཀའ་བའི་ཚོས་ལ་ཚོས་པའི་དད་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་དང་། མཁས་པ་ལས་དོན་མི་
ཚོལ་བར་ལོག་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་སྐྱིབ་པས་བསྐྱིབས་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རྒྱ་དོན་ལ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་འཇིན་པའི་སྲིད་དང་། རྟེན་པ་
ལ་བརྟམས་པའི་སྲིད་དང་། ལྟ་བུ་དམ་པའི་དབང་དུ་སོང་བའི་སྲིད་དང་། དམ་ཚོས་སུན་འབྲེན་པའི་སྤྲིག་གོགས་
བསྟེན་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་འཇིན་པའི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་རིང་དུ་བསྐྱིངས་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་པ་དམན་
པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་དམན་པ་ལ་ཚོས་པའི་སྲིད་ཏེ། རྒྱ་བཅུས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སློང་བར་བྱེད་
དོ། །གསུམ་པ་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། ངན་འགོར་ལྷུང་བ་དང་། ཐར་བ་མི་ཐོབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལྷང་དོར་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་ལ་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན།
བསྐྱོག་པའི་མེ་དང་། མི་བཟང་པའི་སྐྱུལ་གདུག་པ་དང་། གསོད་པའི་གཤེད་མ་དང་། ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་
འཇིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། མེ་དང་། སྐྱུལ་དང་། དག་དང་། དོ་རྗེའི་མེ་སྟེ་ཐོག་གིས་ནི་ཆེ་འདིར་སྐྱོག་དང་བྲལ་བ་
ཅམ་བྱེད་པ་སྲིད་གྱི། དེ་རྣམས་ལས་ཆེ་སྲི་མར་མནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགོ་བར་མི་
འགྱུར་ལ། ཚོས་སྤངས་ན་མནར་མེད་དུ་འགོ་བའི་སྲིད། གཉེས་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་སྐྱེན་ཡང་ཡང་སྤྲིག་
གོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་བསད་འདོད་ཀྱི་ངན་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་སྐྱུ་ལ་ཁྲག་འབྲེན་པ་དང་།
རང་གི་པ་དང་མ་དང་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པར་བྱེད་པས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་པ་དང་། མཚོག་གི་ཚོགས་དགོ་
འདུན་འབྲེད་པའི་མི་དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམས་ན་མ་སྐྱེས་དག་ལྟར་སྐྱུར་དུ་མཚོམས་མེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་

དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཡིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་
 མེད་དོ། །གསུམ་པ་གསུང་རབ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་དང་། ཁམས་ཀྱི་སྟོ་བྱུང་བའི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། མེན་
 ལས་ཏེ། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ་ལས་བྱམས་པ་བདག་གིས་དགོ་བ་གང་ཐོབ་
 པ་དེས་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འགོ་བ་འདི་ཀུན་གྱིས་གནས་སྐབས་སུ་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་མངའ་བའི་བྱང་སྟོང་ཆེན་
 པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ནས་དེའི་སྐྱེ་མཐོང་ཞིང་། སྐྱེ་མཐོང་བ་དེ་ནས་དེ་ལས་
 ཚོས་ཐོབ་པས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་མིག་དེ་མ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཏེ་མཐར་ཐུག་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འོག་
 ཅིག་གོ། །བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་
 གང་ལས་རྒྱ་མཚོན་ནམ་དགོས་ཆེད་གང་གི་སྤྱིར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིག་པ་ལ་བརྟེན་
 རས་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། རི་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ནི། རི་ལྟར་སྟོན་སྟོན་ཅེས་སོགས་སོ། །གང་
 བཤད་པ་ནི། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཚོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པའི་ཐབས་དང་། སྟོ་དམན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་
 བཅད་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་རི་ལྟར་ཟབ་མོ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོས་ལ་བཟོད་
 པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་
 མདོར་ན་ཚོས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་
 ཐ་མ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ལོ་རྩ་བའི་འགྱུར་བྱང་སྟོས་པ་ནི། དཔལ་གྲོང་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་
 སོ། །རྣམ་མང་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་སྤང་རྒྱན་འབབ་ཅིང་། །ལེགས་བཤད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གངས་ཅན་མཚོ། །ཟབ་
 མོའི་དོན་གྱི་ལོར་བུ་འབར་བ་ཅན། །རྒྱལ་སྐུས་སྐྱེ་དབང་རྣམ་པར་རོལ་པའི་གནས། །ཚིག་དོན་སྤུན་ཚོགས་
 དག་གི་རྒྱ་འཛིན་ལྡན། །ཐེག་མཆོག་རྣམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཅན། །དོན་གནས་རྣམ་པ་དུན་ཚུལ་བཞིན་
 གསལ་བའི་གཞུང་། །མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་གླིང་བཞིའི་སྟོན་མེ་སྟེ། །ཐེག་མཆོག་སྤྲེལ་མེད་དགོངས་དོན་ཚུལ་

བཞེན་དུ། །རྣམ་བཤད་དག་གི་ཡོན་ཏན་གཟི་འོད་ལྡན། །ཚུལ་འདི་གསུང་རབ་མང་ཐོས་སྒྲ་བ་ལ། །སྒྲ་ཚད་ལྷན་
གི་དང་པའི་གཤོག་ཡངས་ཅན། །རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་སོན་གྲུང་ལ། །ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་རོང་སྟོན་
ཚེན་པོས་སྒྲུབ། །དགའི་བ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལྟར་ཡངས་པ་དང། །གསུམ་ཚུ་གྲུང་ལྟ་བུར་དེ་མེད་ཅིང། །སྟོན་
ཀའི་རྒྱ་འོད་ལྟ་བུར་དཀར་བ་ཡིས། །རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འགོ་བ་ཀུན། །སྒྲ་ཚོགས་ཁམས་ཀྱི་དེ་མ་
ལེགས་སྒྲུངས་ཤིང། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །གོ་འཕང་བརྟེན་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་ལས་
ཀྱིས། །མཐའ་ཡས་འགོ་བ་རྗེས་སུ་འཛིན་གྲུང་ཅིག །ཉི་རྒྱ་གླིང་བཞིའི་ཁྲོན་དུ་རྒྱ་བ་དང། །རི་དབང་ཚུ་གཉེར་
གོས་དང་མ་བྲལ་ཞིང། །ཁོར་ལུགས་འཛིན་གནས་པ་དེ་སྟིང་དུ། །ལེགས་བཤད་འདི་ཡང་རབ་ཏུ་རྒྱས་གྲུང་
ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སློབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་ཅིང། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་
དགོངས་དོན་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་སེང་གའི་རོལ་པས་ཀྱི་
ཚོལ་བ་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། །སྒྲ་བའི་སེང་གའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་པས་དབལ་
ལྡན་གསང་བུར་སྒྲུབ་བའོ། ། །། །བལ་ལུགས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཚེན་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་དུས་སྟེལ། །།